

GŁÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

RAPORT

z przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska w 2016 r.
ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów
ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach*
oraz kontroli regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

Zatwierdzam:

Warszawa 2017 r.

Opracowano w Departamencie Inspekcji i Orzecznictwa
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	5
I. CEL KONTROLI.....	5
II. KONTROLE GMIN I ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH	5
1. Zakres kontroli	5
2. Wyniki kontroli gmin i związków międzygminnych	6
2.1. Organizacja systemu gospodarki odpadami w gminach	6
2.2. Uchwały.....	7
2.2.1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 u.c.p.g.).....	7
2.2.2. Uchwała określająca metody ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności (art. 6k u.c.p.g.).....	8
2.2.3. Uchwała określająca termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6l ust. 1 u.c.p.g.).....	10
2.2.4. Uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (art. 6n ust. 1 u.c.p.g.).....	10
2.2.5. Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3 u.c.p.g.).....	10
2.2.6. Uchwały fakultatywne.....	14
2.3. Przetargi.....	15
2.4. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych w gminie	16
2.4.1. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych	16
2.4.2. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.....	17
2.5. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.....	18
2.5.1. Sprawozdawczość	18
2.5.2. Sporządzanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie (art. 9tb u.c.p.g.).....	21
2.5.3. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metoda oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	22
2.6. Obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g.....	24
2.7. Działalność informacyjna i edukacyjna	26
2.8. Obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej.....	26
2.9. Działalność kontrolna gmin.....	28
3. Podjęte działania pokontrolne – kontrole gmin.....	30
III. KONTROLE REGIONALNYCH INSTALACJI DO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	30
1. Zakres kontroli	30

2.	Spełnianie wymagań najlepszej dostępnej techniki lub technologii przez skontrolowane instalacje.....	31
3.	Stan formalnoprawny regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	32
4.	Ocena stosowanych technologii w przetwarzaniu odpadów komunalnych przez skontrolowane instalacje	35
4.1.	Instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.....	35
4.2.	Instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	36
4.3.	Instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	37
5.	Obowiązek zawarcia umowy na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który wykonuje swoją działalność w ramach regionu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 91 ust. 1 u.c.p.g.	37
6.	Przekazywanie odpadów komunalnych do instalacji spoza regionu gospodarki odpadami komunalnymi	38
7.	Przedstawianie kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych.....	38
8.	Przekazywanie informacji o odpadach.....	38
9.	Zdolności przerobowe instalacji.....	39
10.	Podjęte działania pokontrolne – kontrole RIPOK.....	41
IV.	PODSUMOWANIE.....	41

WSTĘP

Niniejszy cykl kontrolny przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2016 r., poz. 250 z późn. zm.), zwanej dalej „u.c.p.g.” oraz kontroli regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, zwanych dalej „RIPOK”, przeprowadzony w 2016 r. stanowi kontynuację ogólnopolskich cykli prowadzonych corocznie od 2013 r. W związku ze zmianą w ostatnich latach przepisów dotyczących systemu gospodarki odpadami oraz koniecznością dostosowania się do wymogów Unii Europejskiej, m.in. poprzez wprowadzony obowiązek osiągania poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, zaistniała potrzeba weryfikacji sprawności działania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie kraju.

Wnioski z poprzednich cykli kontrolnych wskazały, iż mimo pewnej zauważalnej stabilizacji w dalszym ciągu dostrzegalne są nieprawidłowości w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, wymagające dalszej kontroli. Każdy z przeprowadzonych cykli kontrolnych stanowi źródło informacji na temat systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co przekłada się na zdiagnozowanie problemów wymagających weryfikacji i naprawy, a także pozytywnych rozwiązań stanowiących przykłady dobrych praktyk do wykorzystania przez gminy.

W przeprowadzonym w 2016 r. cyklu kontrolnym istotną kwestią było także zweryfikowanie wywiązywania się RIPOK z nałożonych obowiązków, w szczególności w związku z wprowadzonym, na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska dnia 27 sierpnia 2014 r. *w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169), obowiązkiem uzyskania przez te instalacje pozwoleń zintegrowanych w terminie do dnia 1 lipca 2015 r.

I. CEL KONTROLI

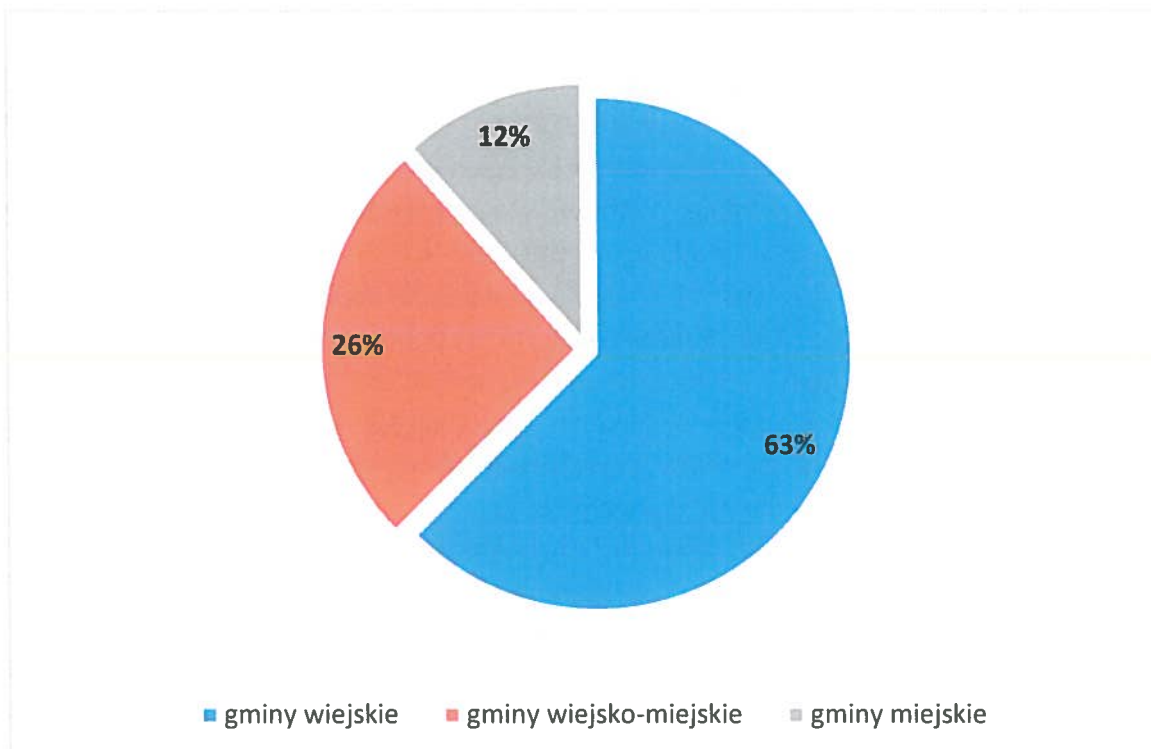
Celem cyklu kontrolnego była ocena wypełniania przez gminy obowiązków wynikających ze znowelizowanej u.c.p.g.. Działania te dążą do zweryfikowania problemów i nieprawidłowości, stanowiących barierę w stworzeniu szczelnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

W przypadku natomiast instalacji przetwarzających odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości, celem kontroli była również ich ocena pod względem wypełniania warunków ustawowych dla RIPOK w porównaniu do kontroli przeprowadzonych w ramach poprzedniego cyklu kontrolnego.

II. KONTROLE GMIN I ZWIĄZKÓW MIĘDZYGMINNYCH

1. Zakres kontroli

Ogólnokrajowy cykl kontrolny przestrzegania przez gminy przepisów u.c.p.g. trwał **od 31 marca do 18 listopada 2016 r.** W ramach cyklu kontrolną objęto **10%** gmin z poszczególnych województw, czyli **259 gmin** oraz **6 związków międzygminnych** w kraju, w tym ok. **63%** gmin wiejskich, ok. **26%** gmin wiejsko miejskich oraz ok. **12%** gmin miejskich, co przedstawia ryc. 1.

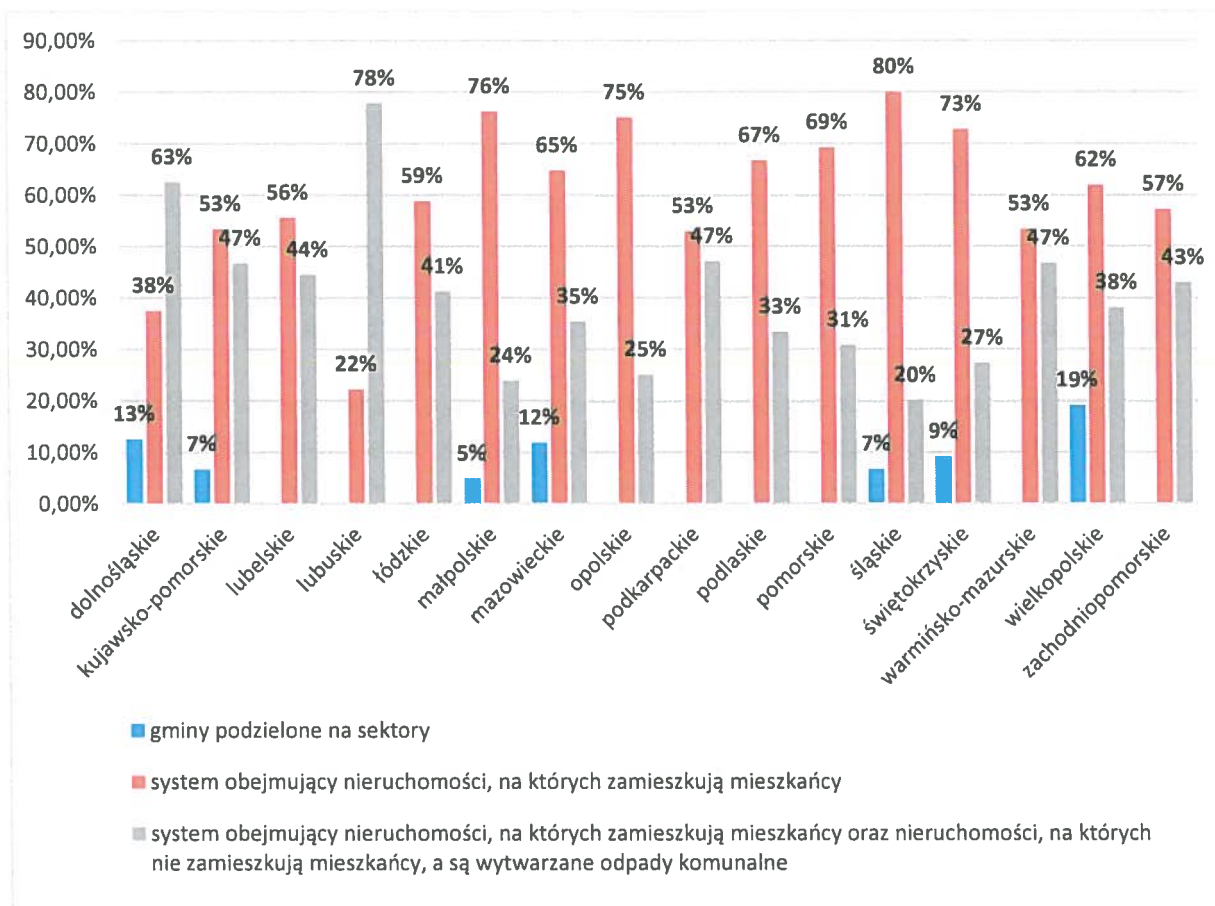
Ryc. 1. Rodzaje skontrolowanych gmin

Przy wyborze gmin do kontroli kierowano się zarówno rozmieszczeniem geograficznym gmin w skali województwa tak, aby wyniki były reprezentatywne dla całego województwa, jak i ich charakterem funkcjonowania, tj. wiejskim, wiejsko-miejskim bądź miejskim. Gminy objęte cyklem kontrolnym przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 1.

2. Wyniki kontroli gmin i związków międzygminnych

2.1. Organizacja systemu gospodarki odpadami w gminach

Ok. **60%** gmin skontrolowanych w ramach cyklu kontrolnego przyjęło system gospodarki odpadami obejmujący nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy, natomiast ok. **40%** gmin objęło systemem nieruchomości, w których zamieszkują mieszkańcy oraz nieruchomości niezamieszkałe, w których wytwarzane są odpady komunalne. Wśród skontrolowanych gmin i związków międzygminnych, ok. **4,5%** stanowią gminy, które uchwały podział na sektory gospodarki odpadami komunalnymi w gminie. Sposób zorganizowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi gmin w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 2.

Ryc. 2. Organizacja systemu gospodarki odpadami komunalnymi w skontrolowanych w 2016 r. gminach

2.2. Uchwały

2.2.1. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy (art. 4 ust. 1 u.c.p.g)

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie został uchwalony w ok. 99% skontrolowanych gmin. Z powyższego obowiązku nie wywiązało się jedynie Miasto Zielona Góra, które z dniem 1 kwietnia 2015 r. wykonuje obowiązki wynikające z u.c.p.g. samodzielnie, z uwagi na wystąpienie z Zielonogórskiego Związku Gmin z siedzibą w Zielonej Górze. Na dzień kontroli projekt regulaminu dla Miasta Zielona Góra był w trakcie procesu procedowania. Natomiast w przypadku dwóch związków międzygminnych z terenu województwa mazowieckiego, obowiązek uchwalenia ww. regulaminu spoczywa na należących do nich gminach, które wywiązały się z powyższego.

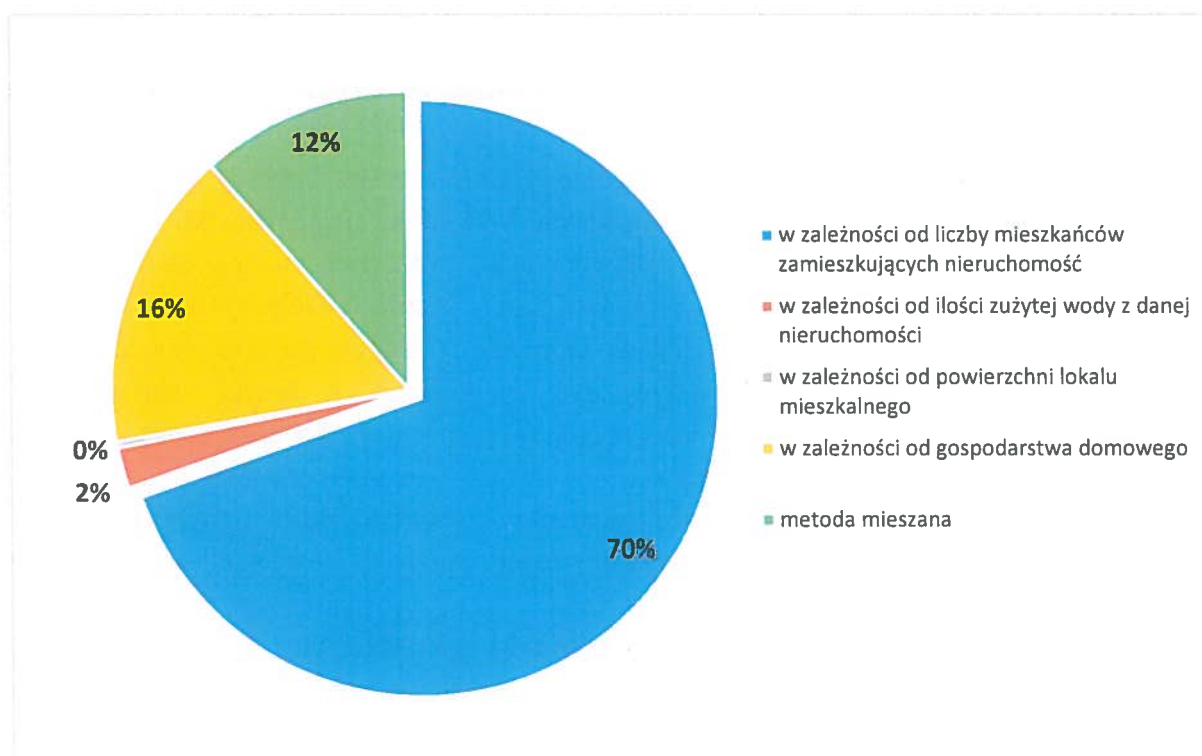
W regulaminach utrzymania czystości i porządku w skontrolowanych gminach zawarto szczegółowe wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, czyli:

- a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych (art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a) u.c.p.g.);

- b) informacje na temat rodzaju i minimalnej objętości pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu: średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach, liczby osób korzystających z tych pojemników (art. 4 ust. 2 pkt 2 u.c.p.g.);
- c) częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego (art. 4 ust. 2 pkt 3 u.c.p.g.).

2.2.2. Uchwała określająca metody ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności (art. 6k u.c.p.g.)

Uchwałę określającą metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłat za pojemnik o określonej pojemności uchwałyły wszystkie skontrolowane gminy. Spośród gmin objętych kontrolą: ok. **70%** ustaliło metodę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, ok. **16%** w zależności od wielkości gospodarstwa domowego. Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami w oparciu o ilość zużytej wody z danej nieruchomości uchwaliło ok. **2%** skontrolowanych gmin, natomiast w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego tylko jedna gmina. Sposób ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminach objętych cyklem kontrolnym przedstawiono na ryc. 3.

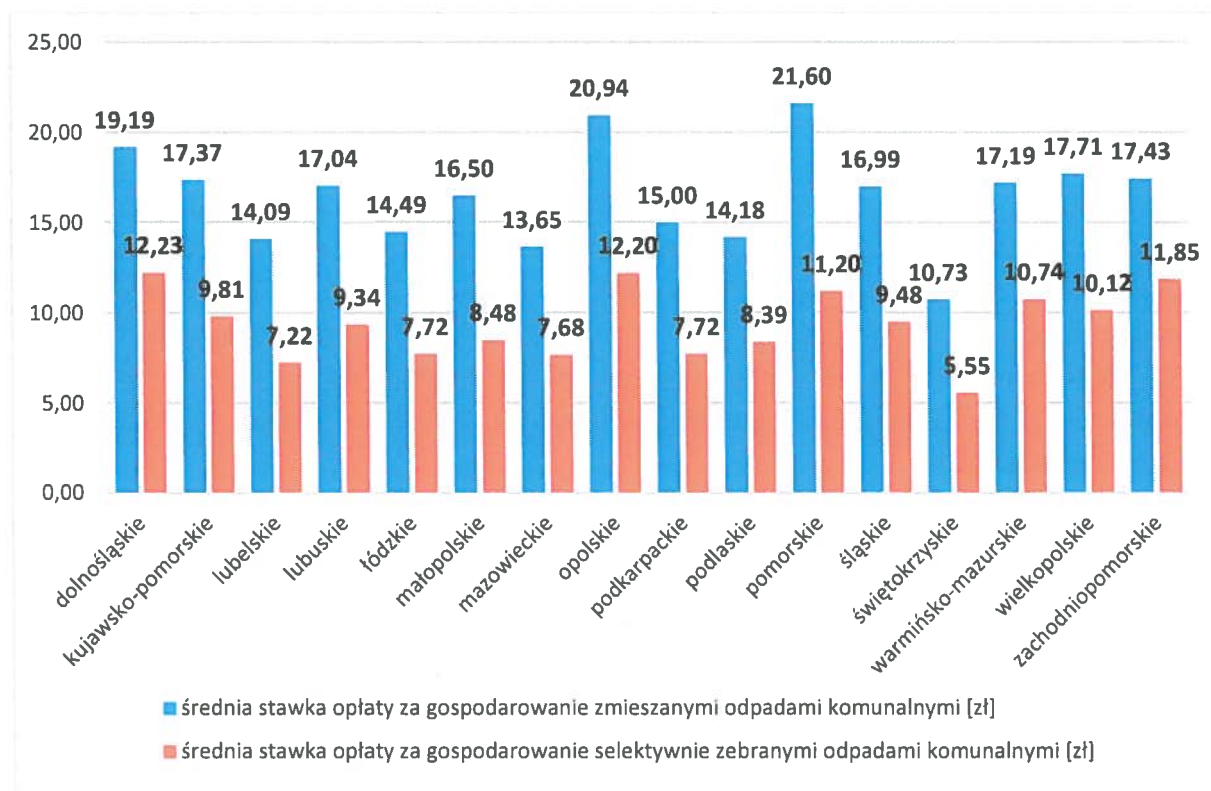

Ryc. 3. Sposób ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminach

Średnia stawka za gospodarowanie zmieszonymi odpadami komunalnymi w skontrolowanych gminach wyniosła **16,51 zł** w przeliczeniu na jednego mieszkańca

zamieszkującego daną nieruchomość, natomiast w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła - 9,36 zł. Średnie stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwach, obliczone na podstawie danych z gmin objętych kontrolą, przedstawiono na ryc. 4. Z zebranych danych wynika, iż najniższe stawki za gospodarowanie odpadami podbierane są w województwie świętokrzyskim.

Na podstawie uśrednionych w skali województw stawek opłat nakładanych za odbiór odpadów można zauważyć widoczną różnicę pomiędzy opłatami za odbiór odpadów zmieszanych oraz selektywnie zebranych, co stanowi pozytywny aspekt. W dalszym ciągu jednak w poszczególnych gminach zdarzały się przypadki niewielkiego stopnia zróżnicowania stawek za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych, np. 12 zł za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od mieszkańca i 11,50 zł za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych. Ponadto zaobserwowano przypadki ustalania nieadekwatnie wysokich stawek opłat w stosunku do częstotliwości odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (np. 56 zł miesięcznie za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od gospodarstwa domowego niezależnie od ilości zamieszkujących osób z częstotliwością 1 raz w miesiącu z obszarów wiejskich oraz 1 raz na 2 tygodnie z terenów z obszarów miejskich oraz 25 zł miesięcznie za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od jednoosobowego gospodarstwa domowego z częstotliwością 1 raz na miesiąc z obszarów wiejskich oraz 1 raz na 2 tygodnie z obszarów miejskich).

Ryc. 4. Średnia stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z podziałem na województwa

Wśród gmin objętych cyklem kontrolnym ok. 9% gmin skorzystało z fakultatywnego zwolnienia w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 marca

2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r., poz. 182, z późn. zm.). Dodatkowo w 4 skontrolowanych gminach wprowadzono zwolnienia i ulgi dla rodzin wielodzietnych posiadających Kartę Dużej Rodziny.

2.2.3. Uchwała określająca termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6l ust. 1 u.c.p.g.)

Wszystkie gminy objęte cyklem kontrolnym uchwaliły uchwałę określającą termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Dodatkowo 28% skontrolowanych gmin skorzystało z dyspozycji, o której mowa w art. 6l ust. 2 u.c.p.g. uchwalając pobór opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa.

2.2.4. Uchwała określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (art. 6n ust. 1 u.c.p.g.)

Uchwałę określającą wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, wraz z informacją o terminach i miejscu składania deklaracji oraz warunkami i trybem składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej uchwaliły wszystkie kontrolowane gminy.

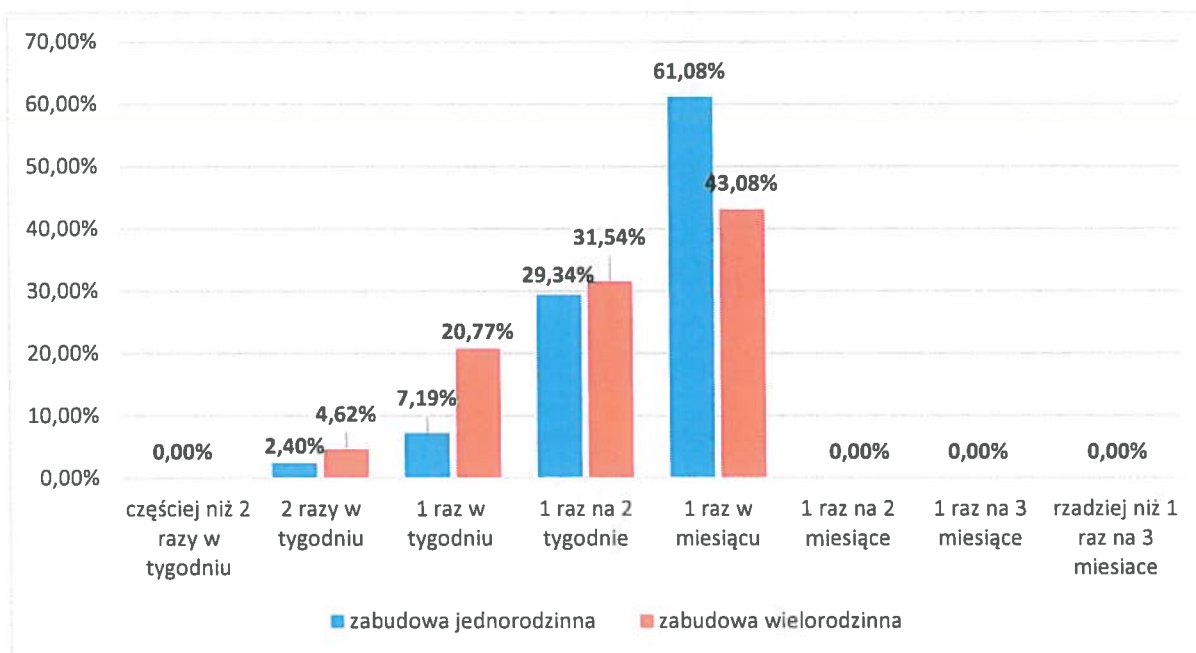
W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że część gmin miała problem z egzekwowaniem od wszystkich właścicieli nieruchomości złożenia wymaganych deklaracji. Zgodnie z art. 6o u.c.p.g. w przypadku niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub uzasadnionych wątpliwości, co do przedstawionych danych wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa w drodze decyzji wysokość tej opłaty z uwzględnieniem dostępnych danych lub uzasadnionych szacunków, w tym w przypadku nieruchomości niezamieszkałych – średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze. Powyższe działania, w latach 2013-2015, podejmowało ok. 72% gmin objętych cyklem kontrolnym. Łącznie w tym okresie skontrolowane gminy wydały 6110 decyzji określających wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2.2.5. Uchwała określająca szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3 u.c.p.g.)

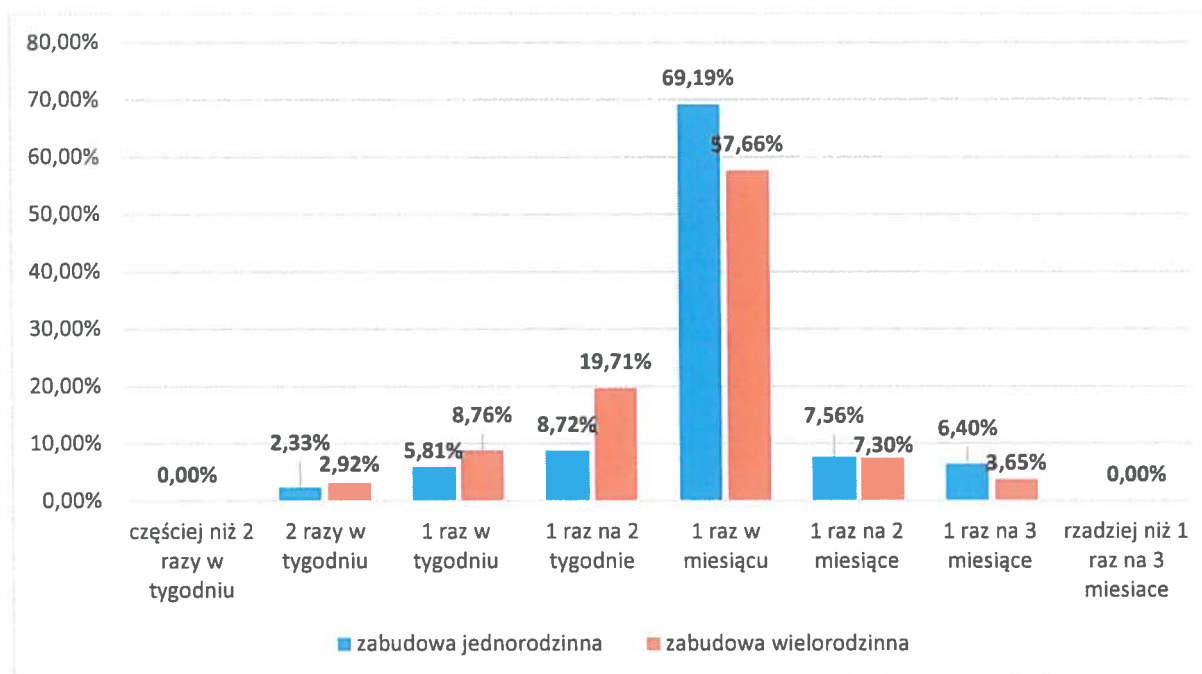
Uchwałę określającą szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności ilość odpadów komunalnych odbieranych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych uchwaliło ok. 99% skontrolowanych gmin (3 gminy nie uchwaliły tej uchwały). Zgodnie z art. 6r ust. 3c u.c.p.g. projekt uchwały opiniowany był przez państwowego

inspektora sanitarnego w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych w ok. 72% skontrolowanych gmin.

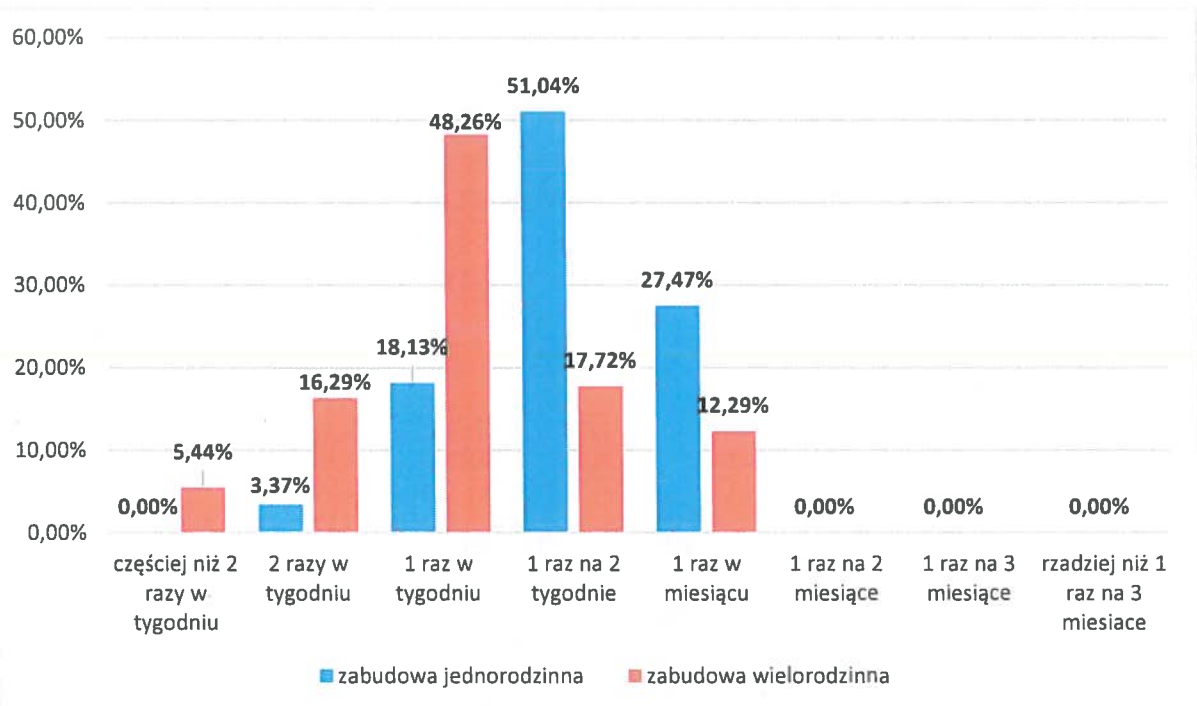
Częstotliwości odbierania odpadów komunalnych uchwalone w gminach objętych cyklem kontrolnym zostały przedstawione na ryc. 5-10. Informacje zostały pokazane na osobnych wykresach dla gmin wiejskich, gmin miejskich oraz gmin wiejsko-miejskich.

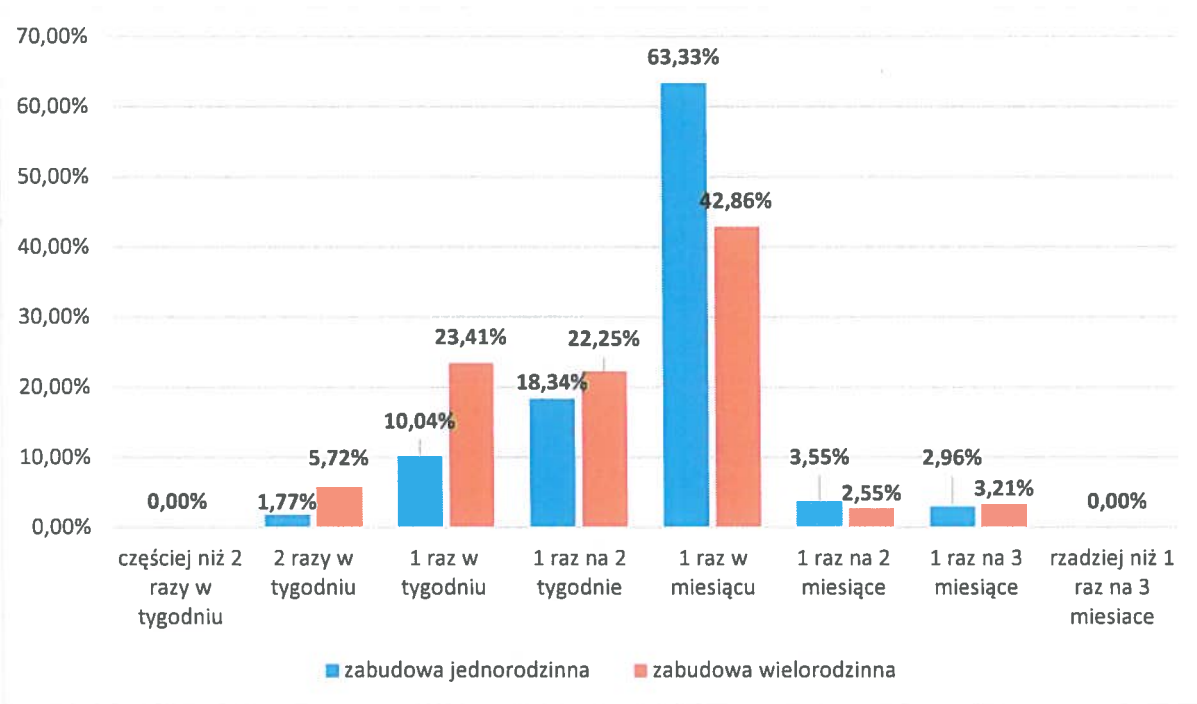
Ryc. 5. Częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wiejskiej

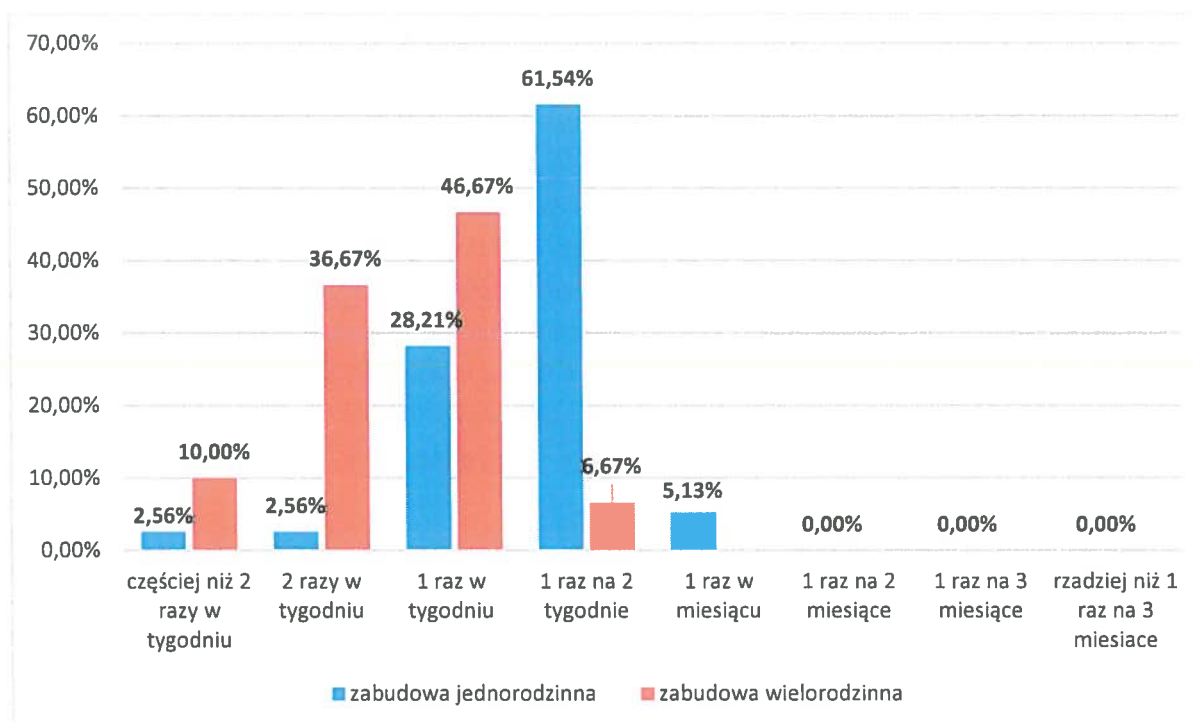
Ryc. 6. Częstotliwość odbierania selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wiejskiej

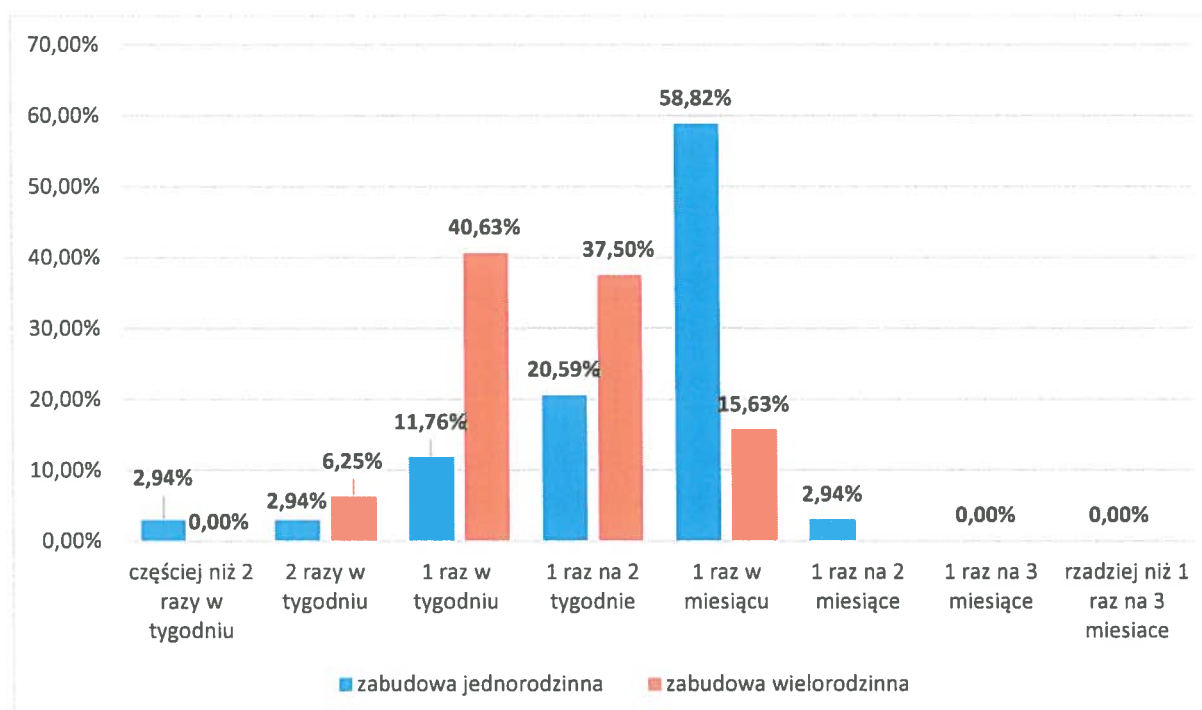
Ryc. 7. Częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wiejsko-miejskiej

Ryc. 8. Częstotliwość odbierania selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy wiejsko-miejskiej

Ryc. 9. Częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy miejskiej

Ryc. 10. Częstotliwość odbierania selektywnie zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy miejskiej

Analizując dane zebrane przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska zaobserwowano, iż gminy uchwały zdecydowanie większą częstotliwość odbierania od mieszkańców zmieszanych odpadów komunalnych niż odpadów zbieranych selektywnie. W przypadku gmin wiejskich zmieszane odpady komunalne odbierane były od mieszkańców najczęściej 1-2 razy w miesiącu, natomiast odpady selektywnie zbierane zazwyczaj 1 raz w miesiącu. W gminach wiejsko-miejskich stwierdzono zależność częstotliwości odbierania odpadów od rodzaju zabudowy. Odpady zmieszane odbierane były od gospodarstw

jednorodzinnych najczęściej 1 raz w miesiącu, natomiast w zabudowie wielorodzinnej przeważnie 1 raz na 2 tygodnie. W przypadku odpadów zbieranych selektywnie gminy wiejsko-miejskie organizowały zbiórkę najczęściej z częstotliwością 1 raz w miesiącu oraz częściej, zarówno dla zabudowy jedno- jak i wielorodzinnej. Gminy miejskie, jak wynika z analizy danych, odbierały odpady z największą częstotliwością. Zmieszane odpady komunalne odbierane były w przypadku zabudowy jednorodzinnej najczęściej 1 raz na 2 tygodnie, natomiast z zabudowy wielorodzinnej przeważnie 1-2 razy w tygodniu. Z kolei odpady zbierane selektywnie odbierane były z gospodarstw jednorodzinnych z częstotliwością 1 raz w miesiącu, a z zabudowy wielorodzinnej przeważnie 1 raz na 2 tygodnie lub 1 raz w tygodniu. Nie zaobserwowano, aby zmieszane odpady komunalne były odbierane od mieszkańców rzadziej niż 1 raz w miesiącu, natomiast w przypadku odpadów zbieranych selektywnie zdarzały się sporadyczne przypadki, kiedy były one odbierane 1 raz na 3 miesiące.

Biorąc pod uwagę zależność częstotliwości odbierania odpadów od mieszkańców i wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami dostrzeżono, iż zarówno w skali województwa jak i kraju stawki odbioru odpadów w ramach jednej częstotliwości są dość rozbieżne (np. 10 zł i 20 zł za odbiór zmieszanych odpadów oraz odpowiednio 5 zł i 10 zł za odbiór odpadów selektywnych - woj. lubelskie, woj. mazowieckie, 10 zł i 50 zł za odbiór zmieszanych odpadów oraz odpowiednio 5 zł i 20 zł za odbiór odpadów selektywnych – woj. małopolskie). Zdarzały się także przypadki odbierania odpadów z dużą częstotliwością przy stosunkowo niskiej opłacie, np. odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych z zabudowy wielorodzinnej codziennie przy wysokości opłaty 10 zł od mieszkańca, czy też odbieranie selektywnie zebranych odpadów 1 raz na 2 tygodnie przy opłacie 4zł za mieszkańca, co może mieć wpływ na jakość wykonywanych usług zagospodarowania odpadów komunalnych.

2.2.6. Uchwały fakultatywne

W trakcie kontroli ustalono, że część gmin podjęła uchwały fakultatywne, tj. uchwałę:

- 1) o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (art. 6c ust. 2 u.c.p.g.) uchwaliło **35%** skontrolowanych gmin;
- 2) o podziale obszaru gminy na sektory, biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców, gęstość zaludnienia na danym terenie oraz obszar możliwy do obsługi przez jednego przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (art. 6d ust. 2 u.c.p.g.) uchwaliło **7,5%** kontrolowanych gmin;
- 3) dopuszczając ograniczenie ilości odpadów zielonych, zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3a u.c.p.g.) podjęło ok. **37%** skontrolowanych gmin;
- 4) różnicując częstotliwość odbierania odpadów w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów (art. 6r ust. 3b u.c.p.g.) uchwaliło ok. **39%** skontrolowanych gmin;
- 5) ustanawiając w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie rzadziej niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie

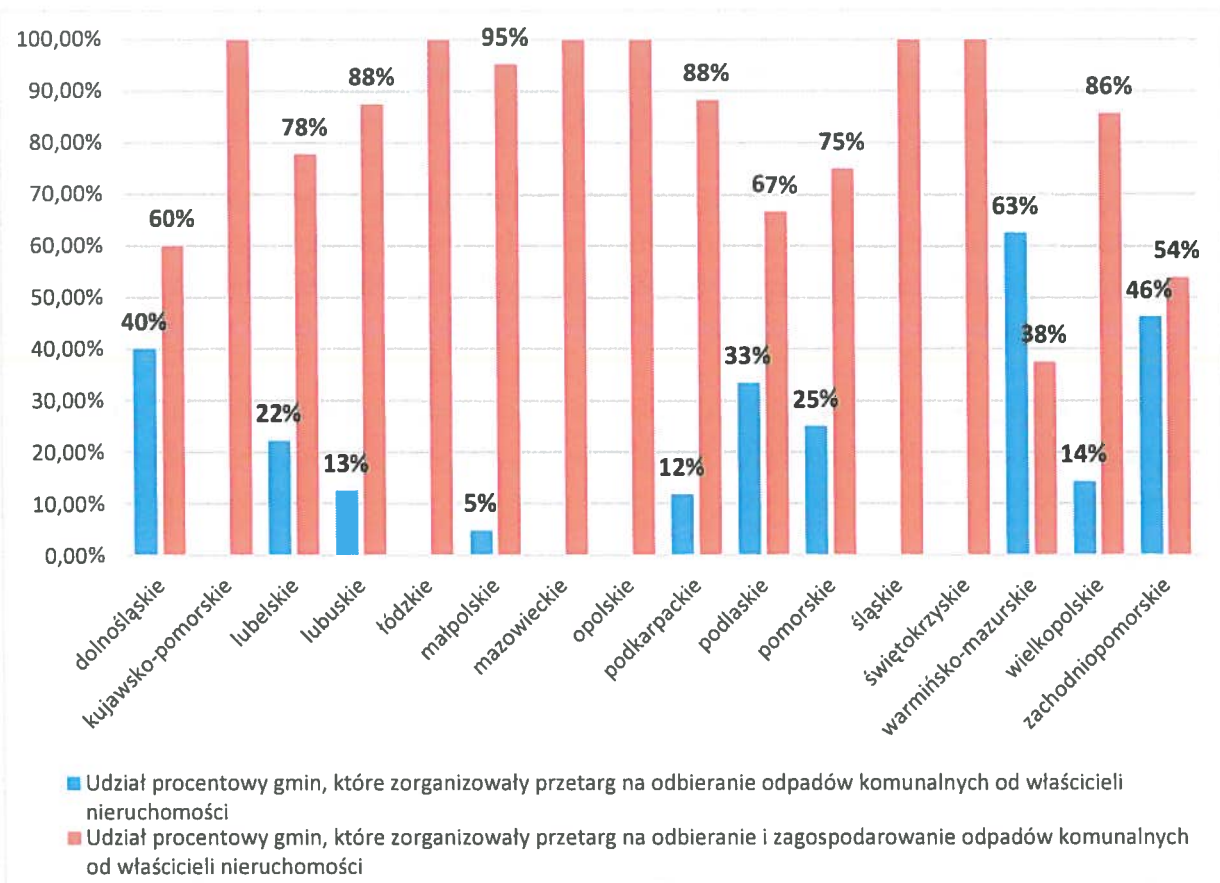
z zabudowy jednorodzinnej; rzadsza częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne z gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich (art. 6r ust. 3b u.c.p.g.) podjęło ok. **40%** skontrolowanych gmin;

- 6) określając tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 6r ust. 3d u.c.p.g.) uchwaliło w uchwale, o której mowa w art. 6r ust. 3d u.c.p.g. ok. **63%** skontrolowanych gmin;
- 7) określając rodzaje dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów oraz wysokość cen za te usługi (art. 6r ust. 4 u.c.p.g.) uchwaliło ok. **13%** skontrolowanych gmin.

2.3. Przetargi

Z obowiązku przeprowadzenia **przetargu/przetargów** na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub na odbieranie i zagospodarowanie takich odpadów (art. 6d u.c.p.g.) oraz zawarcia **umowy/umów** na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (art. 6f u.c.p.g.) nie wywiązały się **4** spośród skontrolowanych gmin (tj. ok. **2%**), w tym: w województwie dolnośląskim – Gmina Twardogóra, która w lipcu 2013 r. zleciła, bez przeprowadzenia przetargu, odbieranie zagospodarowanie odpadów komunalnych swojej jednostce budżetowej, w województwie lubuskim – Miasto Zielona Góra, w którym odpady komunalne odbierane są przez samorządowy zakład budżetowy, natomiast w województwie pomorskim – Gmina Brusy oraz w województwie zachodniopomorskim – Gmina Połczyn-Zdrój.

Biorąc pod uwagę rodzaj przetargu, zdecydowana większość gmin (ok. **83%**), spośród tych które wywiązały się z obowiązku, o którym mowa w art. 6d u.c.p.g. zorganizowała przetarg na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Natomiast ok. **17%** gmin zorganizowała przetarg tylko na obiór odpadów. Procentowy udział poszczególnych rodzajów przetargów zorganizowanych przez gminy z podziałem na województwa przedstawia ryc. 11.

Ryc. 11. Zestawienie rodzajów przetargów przeprowadzonych w skontrolowanych gminach w podziale na województwa.

2.4. Selektynne zbieranie odpadów komunalnych w gminie

2.4.1. Selektynne zbieranie odpadów komunalnych

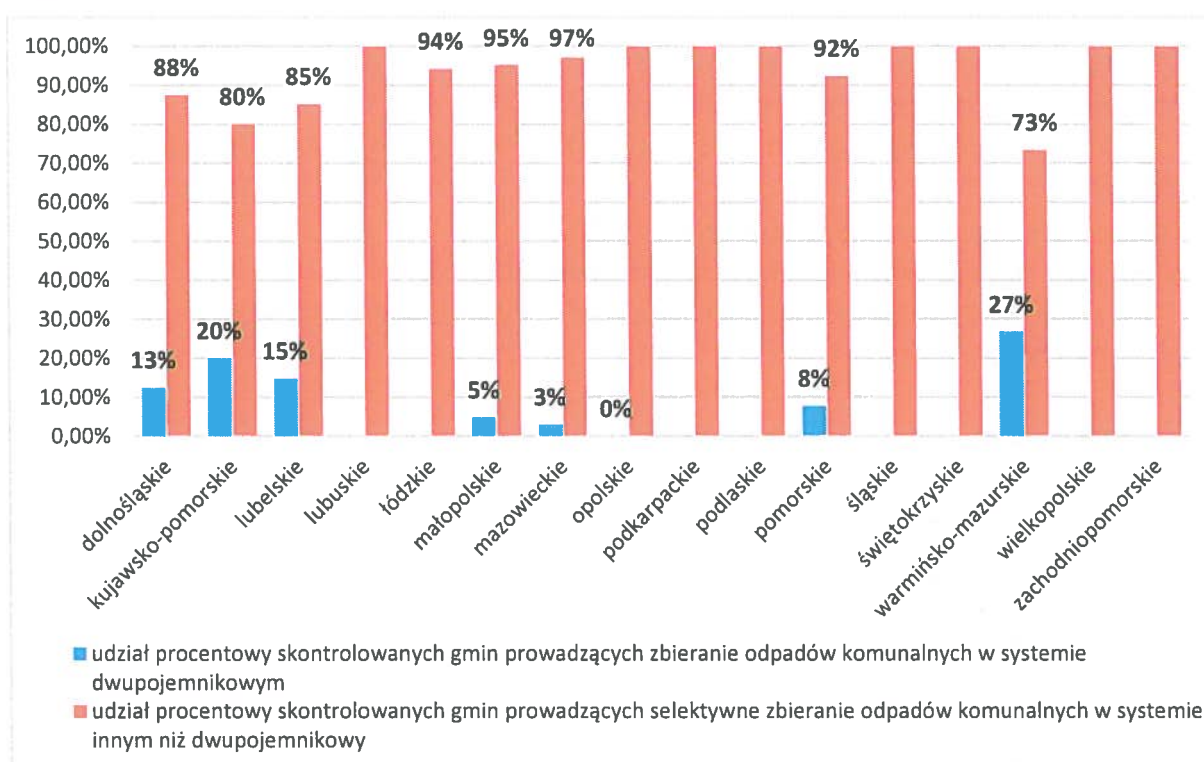
Wszystkie gminy, które uchwałyły regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach wywiązały się z obowiązku ustanowienia w nich selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obejmującego co najmniej następujących frakcji odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji (art. 3 ust. 2 pkt 5 u.c.p.g.) wywiązały się wszystkie skontrolowane gminy. W praktyce natomiast, ok. 6% gmin objętych kontrolą ustanowiło sposób odbierania selektywnie zbieranych frakcji odpadów komunalnych w podziale na dwa pojemniki, np. tzw. „frakcję suchą” i „frakcję mokrą”, a ok. 94% ustanowiło system zbierania odpadów selektywnie zbieranych w systemie innym niż dwupojemnikowy, w tym w ok. 10% gmin zbierane są łącznie frakcje opakowaniowe (tj. papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal), natomiast szkło osobno.

W przypadku selektywnego zbierania odpadów komunalnych najczęściej stosowano następującą kolorystykę worków/pojemników: niebieski – papier i makulatura, zielony – szkło, żółty – tworzywa sztuczne, brązowy – odpady kuchenne. Gminy zachęcają także do zagospodarowania odpadów zielonych i biodegradowalnych we własnym zakresie, tj. w przydomowych kompostownikach.

Istotnym problemem, jaki zgłaszały podmioty odbierające odpady komunalne, było niewywiązywanie się właścicieli nieruchomości z obowiązku selektywnego zbierania odpadów

komunalnych, którzy mimo deklaracji o selektywnej zbiórce przekazywali zmieszane odpady komunalne. Takich przypadków odnotowano w 2013 r. – 2 021, w 2014 r. – 1 775 oraz w 2015 r. – 1 253. Najwięcej zgłoszeń od podmiotów odbierających odpady komunalne o powyższych praktykach odebrały gminy w województwach świętokrzyskim oraz zachodniopomorskim (w sumie ok. 60% zgłoszonych przypadków). Biorąc pod uwagę fakt, iż w niektórych województwach nie odnotowano zgłoszeń w tym zakresie lub były to wyłącznie pojedyncze przypadki, można szacować, iż część podmiotów odbierających odpady komunalne nie sprawdza odbieranych odpadów pod względem wywiązywania się mieszkańców z zadeklarowanego obowiązku selektywnej zbiórki lub nie zgłasza nieprawidłowości co może skutkować tym, że podane wyżej liczby nie oddają rzeczywistej skali tego problemu.

Sposób ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych w poszczególnych województwach przedstawia ryc. 12.

Ryc. 12. Zestawienie sposobu realizacji obowiązku ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych w skontrolowanych gminach

2.4.2. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Z obowiązku utworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (art. 3 ust. 2 pkt 6 u.c.p.g.), zwanych dalej „PSZOK”, wywiązało się ok. 79% skontrolowanych gmin, natomiast ok. 21% gmin nie utworzyło na swoim terenie PSZOK. Ponadto ok. 48% gmin zorganizowało tzw. „mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych”, często jako dodatkową możliwość przekazywania odpadów stwarzających problemy. Zdarzały się również przypadki, kiedy gminy nie utworzyły stacjonarnych PSZOK, ale zapewniały mieszkańcom dostęp do mobilnych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Część gmin mobilnymi PSZOK nazwała okresowe zbiórki odpadów wielogabarytowych czy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (np. 2 razy w ciągu roku).

W 210 gminach i związkach międzygminnych objętych cyklem kontrolnym utworzono PSZOK. W 17 skontrolowanych gminach i 4 związkach międzygminnych funkcjonuje więcej niż 1 PSZOK. Natomiast w 72% skontrolowanych gmin i związków międzygminnych PSZOK zostały utworzone w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy.

Ponadto odnotowano przypadek, kiedy gmina wyznaczyła, w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, jako PSZOK - pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów tzw. „gniazda”, w wyniku czego podczas kontroli przekazano informację o 45 PSZOK istniejących na terenie gminy (gmina Frombork). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 u.c.p.g. punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych *„zapewniają przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 4a”*, zatem uznane jako PSZOK pojemników ustawionych na terenie miasta, przeznaczonych do zbierania wybranych frakcji odpadów jest niezgodne z przepisami u.c.p.g.

Wśród najczęstszych problemów związanych ze zorganizowaniem i funkcjonowaniem PSZOK były:

- 1) brak środków finansowych na utworzenie PSZOK;
- 2) problemy z wyznaczeniem odpowiedniej lokalizacji PSZOK.

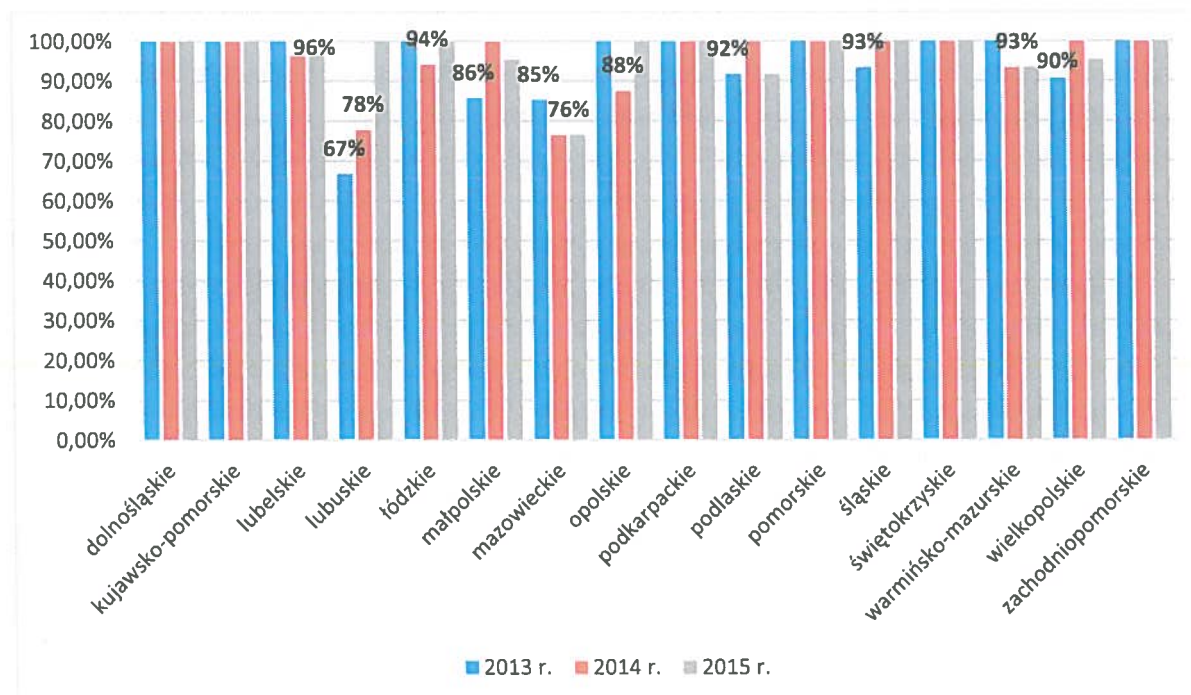
W sumie w 210 skontrolowanych gminach i związkach międzygminnych utworzono łącznie 255 PSZOK.

2.5. Sprawozdawczość i zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

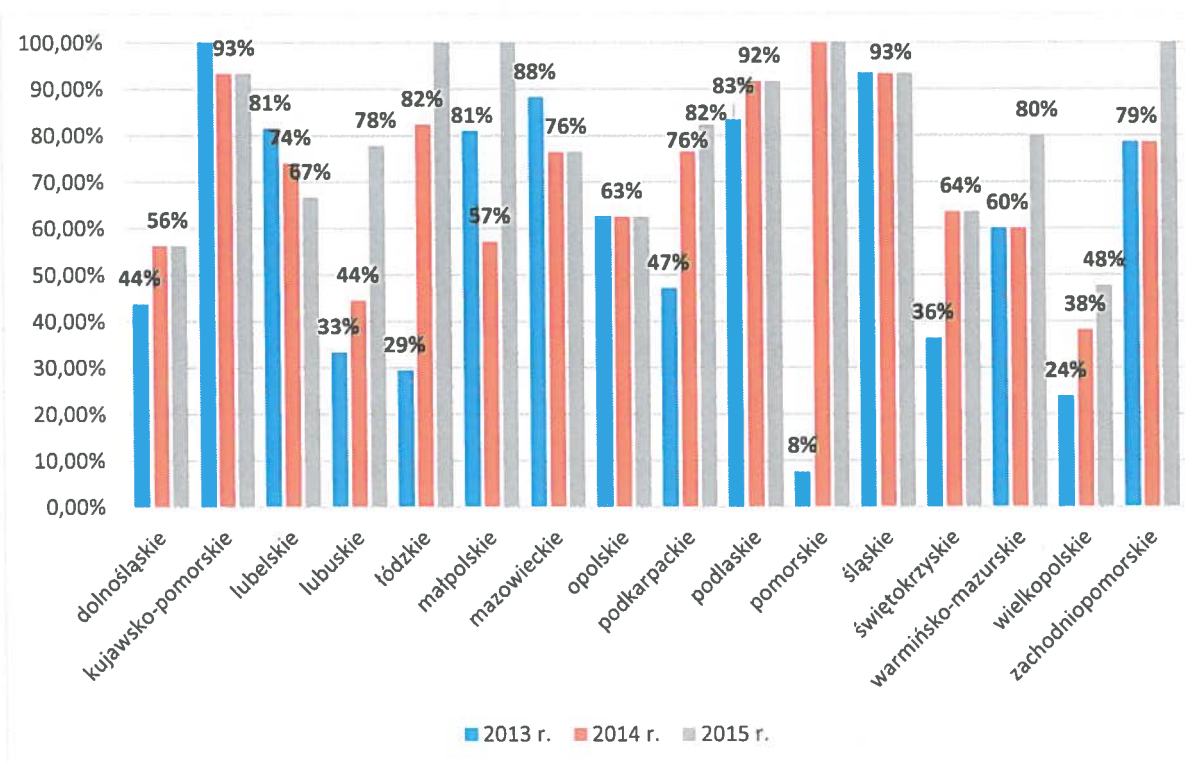
2.5.1. Sprawozdawczość

Z obowiązku sporządzania rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do marszałka województwa i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska wywiązały się wszystkie gminy objęte cyklem kontrolnym, z tym że z obowiązku terminowego przekazania sprawozdań (do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy – art. 9q ust. 2 u.c.p.g.) wywiązało się: za 2013 r. ok. 94,6%, za 2014 r. ok. 95,3%, za 2015 r. ok. 96,8% skontrolowanych gmin. Wobec gmin, które przekazały sprawozdanie po ustawowym terminie nałożono administracyjne kary pieniężne w trybie art. 9z ust. 1 u.c.p.g. Najniższy odsetek gmin, które w terminie przekazały sprawozdanie do obydwu organów odnotowano w województwach lubuskim i mazowieckim. Udział procentowy gmin, które terminowo przekazały sprawozdania do obydwu organów w poszczególnych województwach w latach 2013-2015 przedstawia ryc. 13.

Sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi były sporządzone rzetelnie przez ok. 59% skontrolowanych gmin za 2013 r., ok. 72% skontrolowanych gmin za 2014 r. oraz ok. 81% skontrolowanych gmin za 2015 r. Pozostała część skontrolowanych gmin była wzywana przez marszałków województw bądź wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, od jednego do kilku razy, do usunięcia nieprawidłowości w sprawozdaniach. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które rzetelnie sporządzały sprawozdania w latach 2013-2015 w poszczególnych województwach przedstawia ryc. 14.

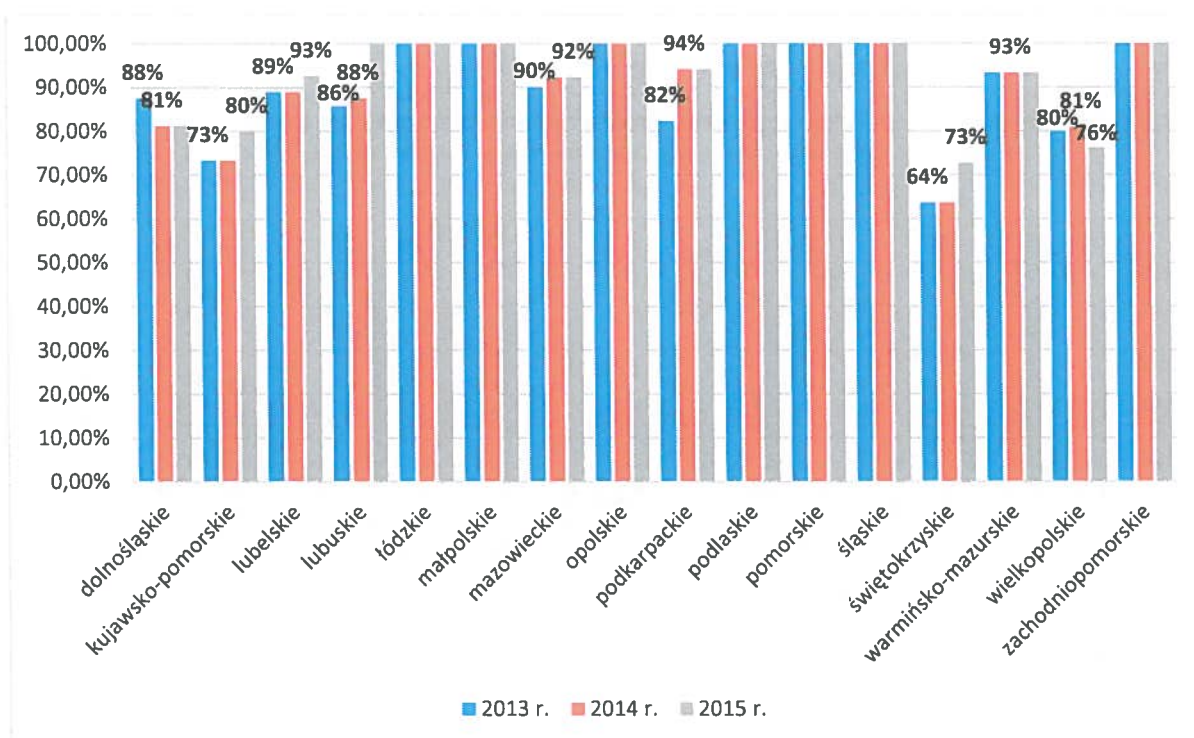
Ryc. 13. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które terminowo przekazały sprawozdanie, o którym mowa w art. 9q u.c.p.g. w poszczególnych województwach w latach 2013-2015

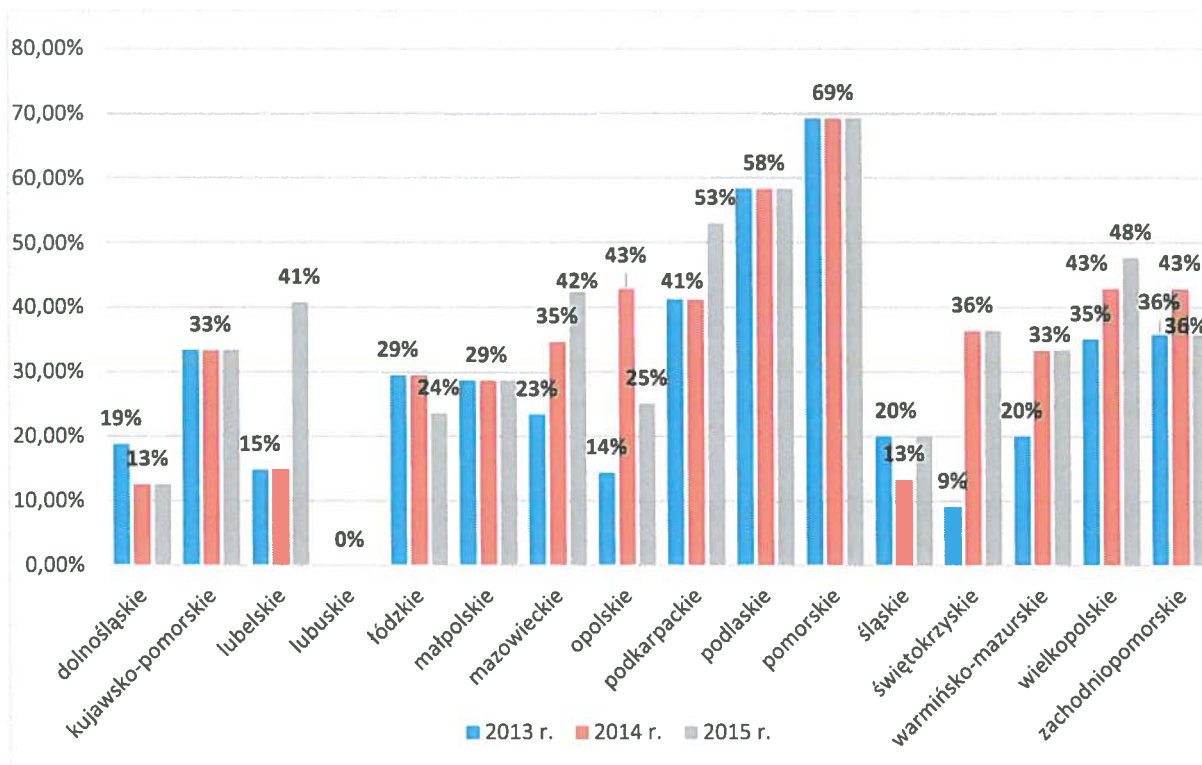
Ryc. 14. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które rzetelnie sporządziły sprawozdania w podziale na poszczególne województwa w latach 2013-2015

W wyniku kontroli stwierdzono także, że sprawozdania kwartalne sporządzane i przekazywane przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości były weryfikowane przez ok. 90% gmin objętych cyklem kontrolnym w 2013 r., ok. 91% w 2014 r. oraz ok. 93% w 2015 r. (art. 9n u.c.p.g.). Natomiast zdecydowanie mniej skontrolowanych gmin w celu weryfikacji sprawozdań, wzywało podmioty do przedłożenia dokumentów sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów oraz dokumentów

potwierdzających osiągnięcie określonych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (część z gmin również otrzymywała przedmiotową dokumentację na bieżąco), i było to: w 2013 r. - ok. **28%** skontrolowanych gmin, w 2014 r. - ok. **33%** skontrolowanych gmin, natomiast w 2015r. – **35%** gmin objętych cyklem kontrolnym. Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że niska jakość weryfikacji przez gminy sprawozdań kwartalnych skutkuje tym, że roczna sprawozdawczość sporządzana jest nierzetelnie. Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że gminy nie wymierzają kar przedsiębiorcom wpisanym do rejestru działalności regulowanej za nierzetelne sporządzanie kwartalnych sprawozdań (art. 9x ust. 1 pkt 4 u.c.p.g.). Udział procentowy skontrolowanych gmin, które weryfikowały sprawozdania kwartalne w poszczególnych województwach została przedstawiona na ryc. 15, natomiast gmin, które celem weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach kwartalnych wzywały podmioty do okazania odpowiednich dokumentów przedstawia ryc. 16.

Ryc. 15. Udział procentowy skontrolowanych gmin, które weryfikowały sprawozdania kwartalne

Ryc. 16. Udział procentowy gmin, które celem weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach kwartalnych wzywały podmioty do okazania określonych dokumentów

2.5.2. Sporządzanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie (art. 9tb u.c.p.g.)

Z obowiązku wykonywania corocznej analizy gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi (art. 3 ust. 10 u.c.p.g.) wywiązało się w 2013 r. – ok. 64% gmin objętych cyklem kontrolnym, w 2014 r. – ok. 87%, natomiast w 2015 r. ok. 91% skontrolowanym gmin.

Analiza stanu gospodarki odpadami została sporządzona przez 81% skontrolowanych gmin. Gminy te sporządziły ww. analizę w terminie tj. do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy oraz udostępniły ją na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy.

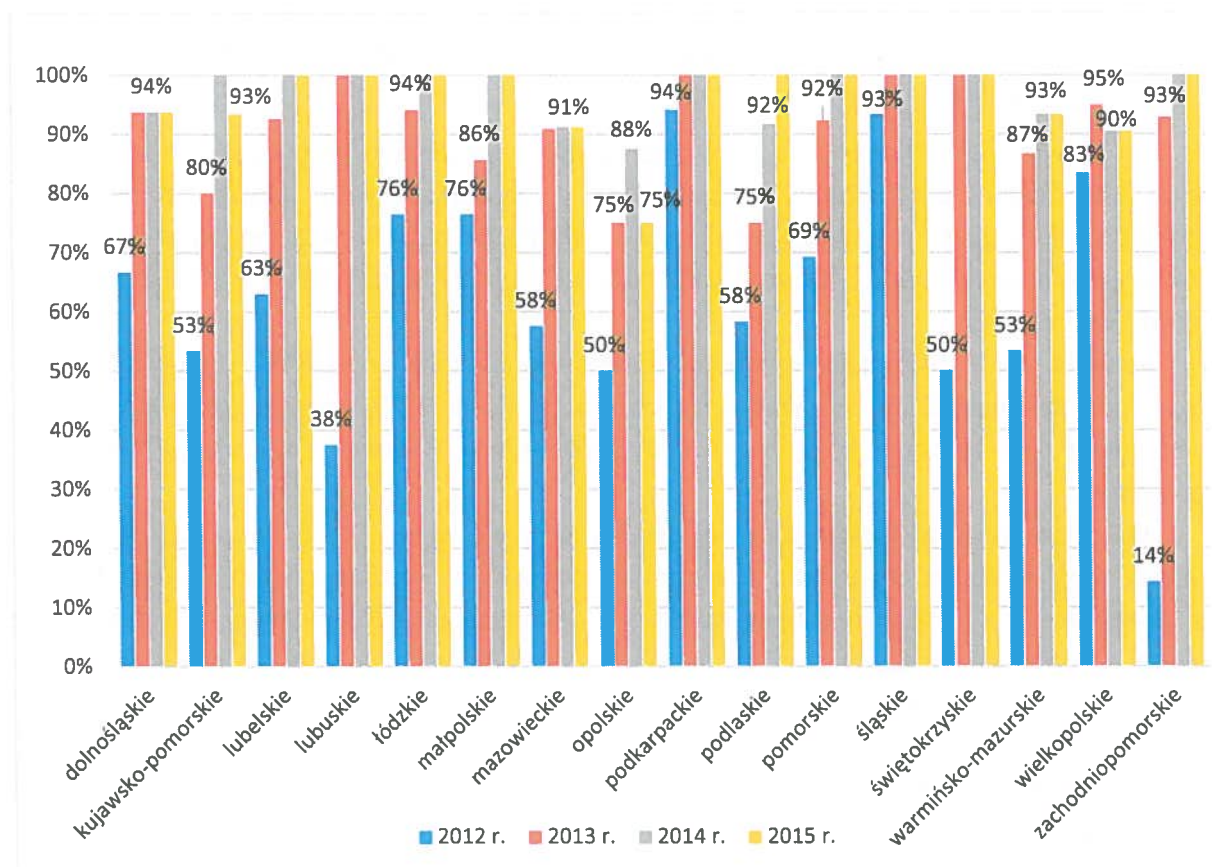
Powyższa analiza obejmowała zagadnienia zawarte w art. 9tb u.c.p.g. tj.: informacje dotyczące możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi, liczby mieszkańców, liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a także ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz odpadów komunalnych powstających z przetwarzania odpadów przeznaczonych do składowania.

2.5.3. Zapewnienie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

1) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła zgodnie z tabelą nr 1 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 645) wywiązało się:

- w 2012 r. – ok. **62%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **10%**)
- w 2013 r. – ok. **91%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **12%**)
- w 2014 r. – ok. **97%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **14%**)
- w 2015 r. – ok. **96%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **16%**)

Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w poszczególnych województwach w latach 2012–2015 przedstawia ryc. 17.

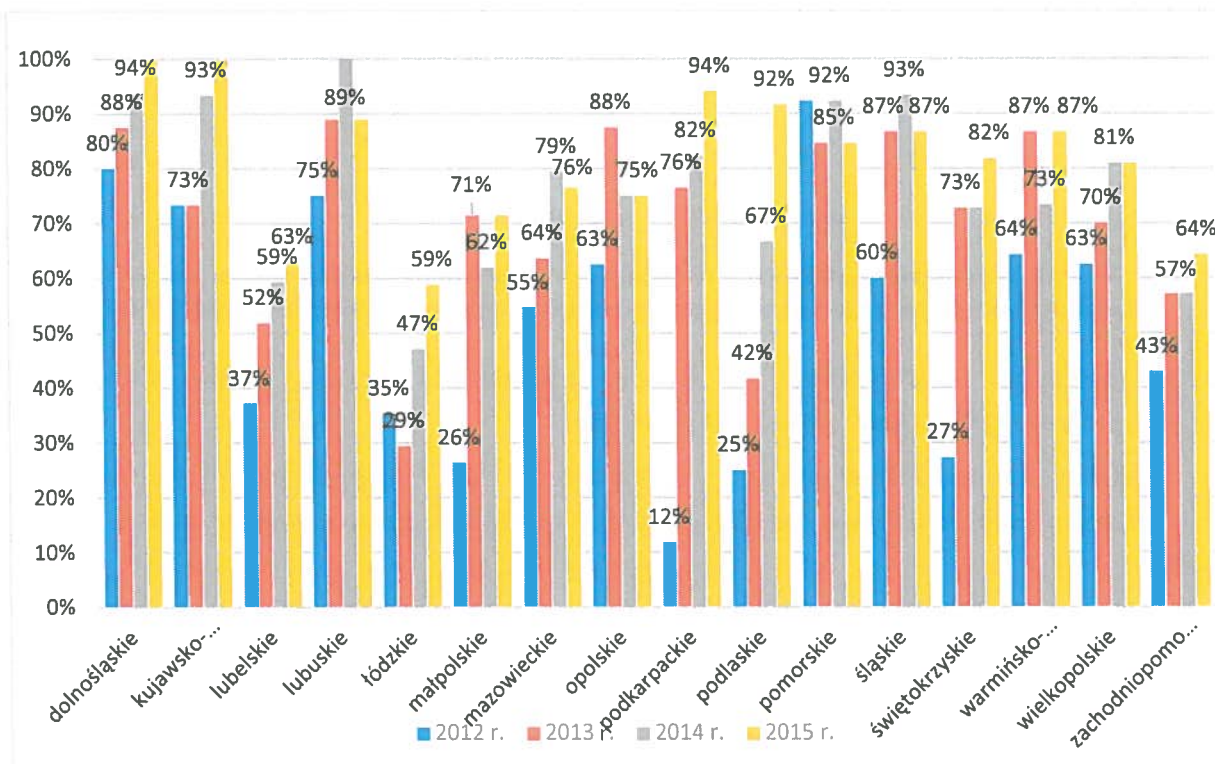
Ryc. 17. Udział procentowy gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami frakcji papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w latach 2012-2015 w poszczególnych województwach

2) Z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych zgodnie z tabelą nr 2 w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 645) wywiązało się:

- a) w 2012 r. – ok. **52%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **30%**)
- b) w 2013 r. – ok. **71%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **36%**)
- c) w 2014 r. – ok. **77%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **38%**)
- d) w 2015 r. – ok. **82%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **40%**)

Istotnym faktem jest znaczny odsetek skontrolowanych gmin, które nie odbierały odpadów budowlanych i rozbiórkowych od mieszkańców. W 2012 r. ok. **36%** gmin objętych cyklem nie prowadziło działalności w tym zakresie, w 2013 r. – ok. **24%**, w 2014 r. – ok. **19%**, natomiast w 2015 r. **16%** skontrolowanych gmin. Skutkiem tego był brak podstaw do obliczenia przez gminy poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Mogło to mieć związek z wykorzystywaniem tego typu odpadów przez mieszkańców we własnym zakresie, np. do utwardzania dróg wewnętrznych lub zbierania ich przez podmioty świadczące usługi remontowe. W takich przypadkach odpady te nie były również przekazywane do PSZOK.

Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w poszczególnych województwach w latach 2012-2015 przedstawia ryc. 18.

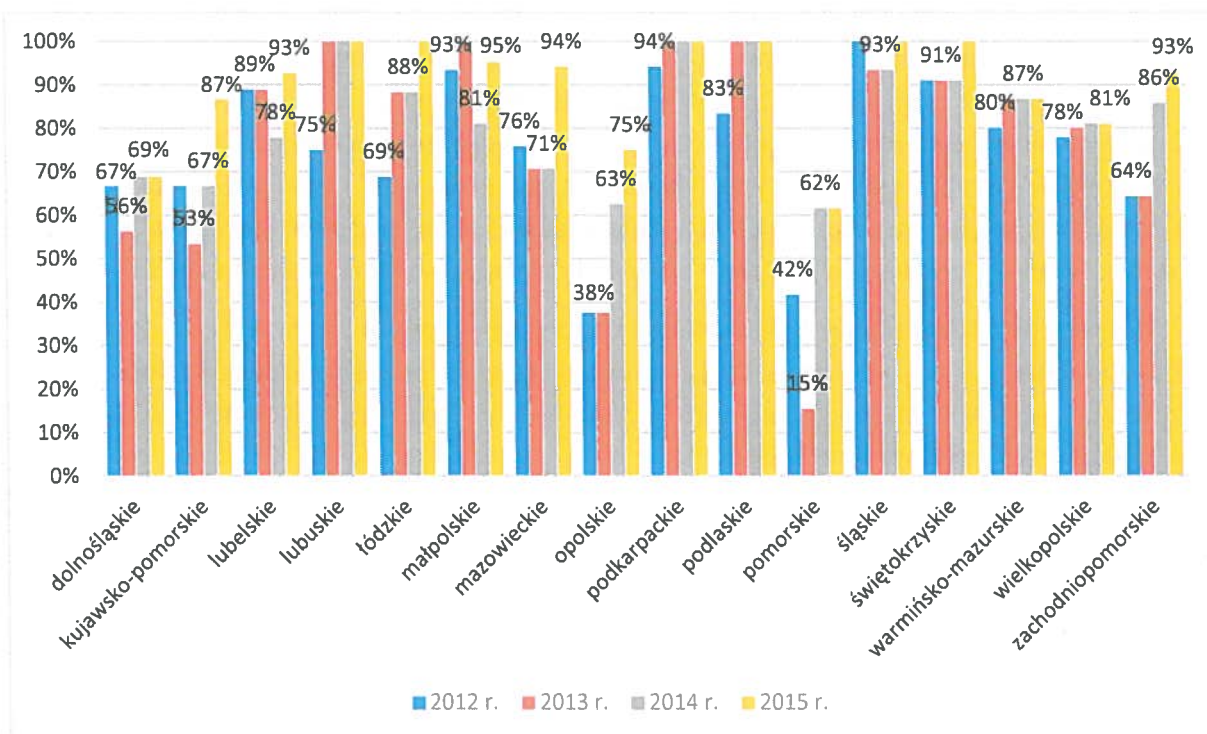

Ryc. 18. Udział procentowy gmin, które wywiązały się z obowiązku osiągnięcia poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w latach 2012-2015 w poszczególnych województwach

3) Z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania zgodnie z tabelą w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676):

- a) w 2012 r. – ok. **75%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **75%**)
- b) w 2013 r. – ok. **77%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **50%**)
- c) w 2014 r. – ok. **82%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **50%**)
- d) w 2015 r. – ok. **90%** skontrolowanych gmin (wymagany poziom **50%**)

Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania przedstawiono na ryc. 19.

Ryc. 19. Udział procentowy gmin, które wywiązały się z obowiązku ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2012-2014

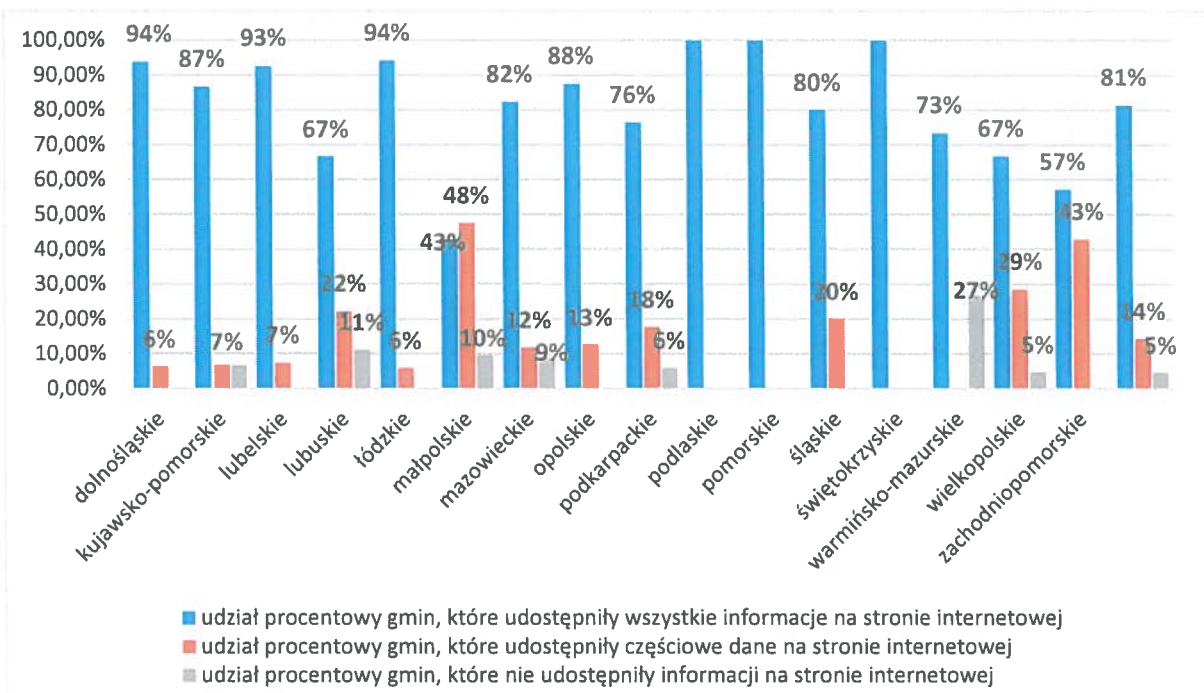
2.6. Obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g.

Jednym z obowiązków gminy, wynikającym z art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g., jest udostępnianie na stronie internetowej urzędu gminy informacji, które powinny zawierać dane na temat:

- 1) podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, uwzględniając nazwę firmy, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne o właścicieli nieruchomości,
- 2) miejsc zagospodarowania mieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odbieranych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy,

- 3) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- 4) punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające:
 - a) firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - b) adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów,
- 5) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688), zawierające:
 - a) firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierającego zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - b) adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie danej gminy.

Z obowiązku udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy informacji wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 9 u.c.p.g. wywiązało się ok. **81%** skontrolowanych gmin, natomiast niepełne informacje udostępniło ok. **14%** gmin objętych kontrolą. Ok. **5%** tych gmin nie zamieściło na stronie internetowej żadnej z powyższych informacji. Spośród gmin objętych kontrolą z obowiązku wywiązały się w całości gminy w województwach: podlaskim, pomorskim oraz świętokrzyskim, które udostępniły wszystkie przewidziane ustawą informacje. Sposób wywiązania się z powyższego obowiązku z podziałem na województwa przedstawiono na ryc. 20.

Ryc. 20. Sposób wywiązania się z obowiązku udostępniania informacji na stronach internetowych skontrolowanych gmin w poszczególnych województwach

2.7. Działalność informacyjna i edukacyjna

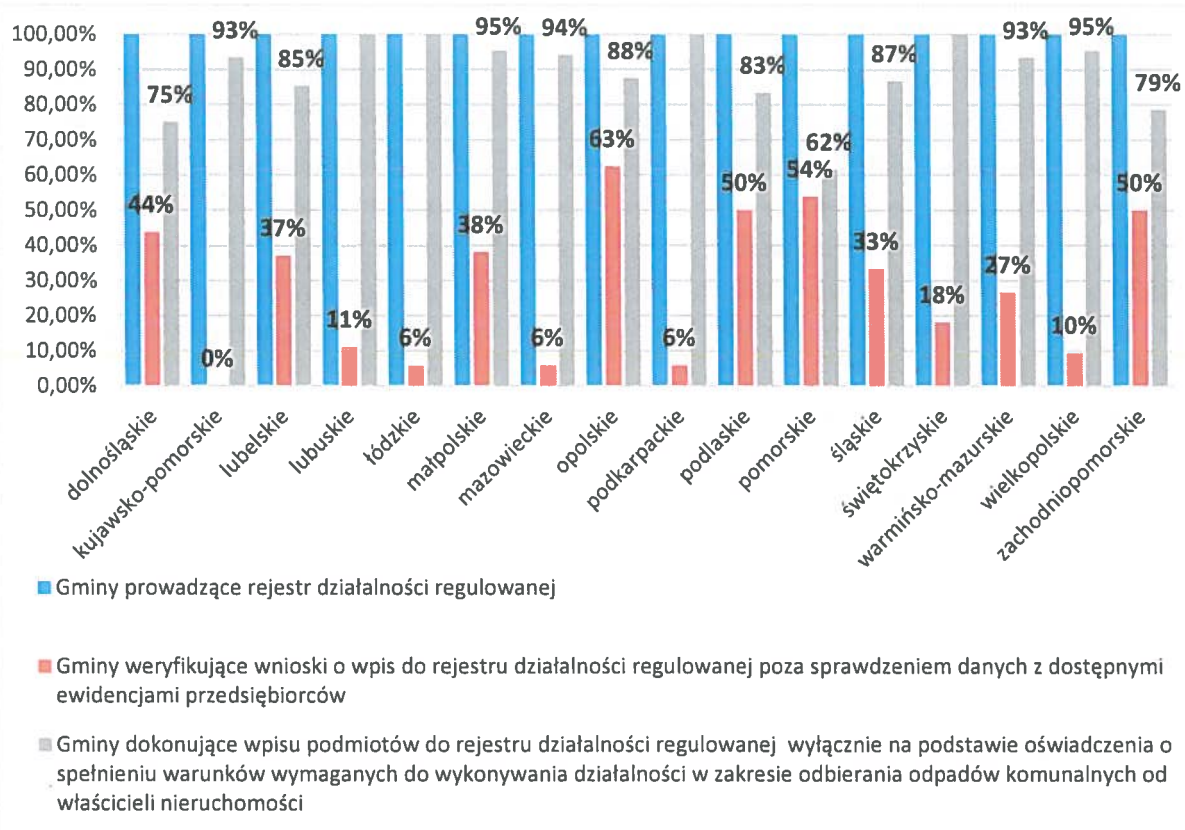
Z obowiązku prowadzenia działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi wywiązały się wszystkie gminy objęte cyklem kontrolnym. Ok. **89%** skontrolowanych gmin zadeklarowało, że prowadzi regularnie działalność informacyjną i edukacyjną w ww. zakresie, natomiast pozostałe gminy, tj. ok. **11%** ograniczyły się do jednorazowej akcji przed wejściem w życie nowego systemu gospodarki odpadami.

Gminy w celu informowania i edukacji społeczeństwa w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami oprócz organizacji spotkań, najczęściej rozprawdzają wśród mieszkańców ulotki i plakaty a także umieszczają informacje na stronach internetowych urzędów gmin oraz w Biuletynach Informacji Publicznej. W wyniku analizy informacji z kontroli gmin stwierdzono, iż informowanie i edukowanie społeczeństwa wyłącznie poprzez działalność na stronach internetowych nie należy do najbardziej efektywnych metod. Udostępnione w ten sposób informacje rzadko wzbudzają zainteresowanie, przez co docierają jedynie do niewielkiej liczby mieszkańców. W wyniku analizy danych zebranych podczas kontroli, stwierdzono, iż wiele gmin łączy kampanie edukacyjno-informacyjne z zakresu gospodarki odpadami z różnego rodzaju wydarzeniami organizowanymi na terenie gmin m.in. corocznymi festynami, które zachęcają do udziału poprzez konkursy i inne atrakcje. Formą edukacji ekologicznej przynoszącą liczne korzyści, są przede wszystkim przeprowadzane w szkołach i przedszkolach projekty przybierające formy warsztatów czy wykładów.

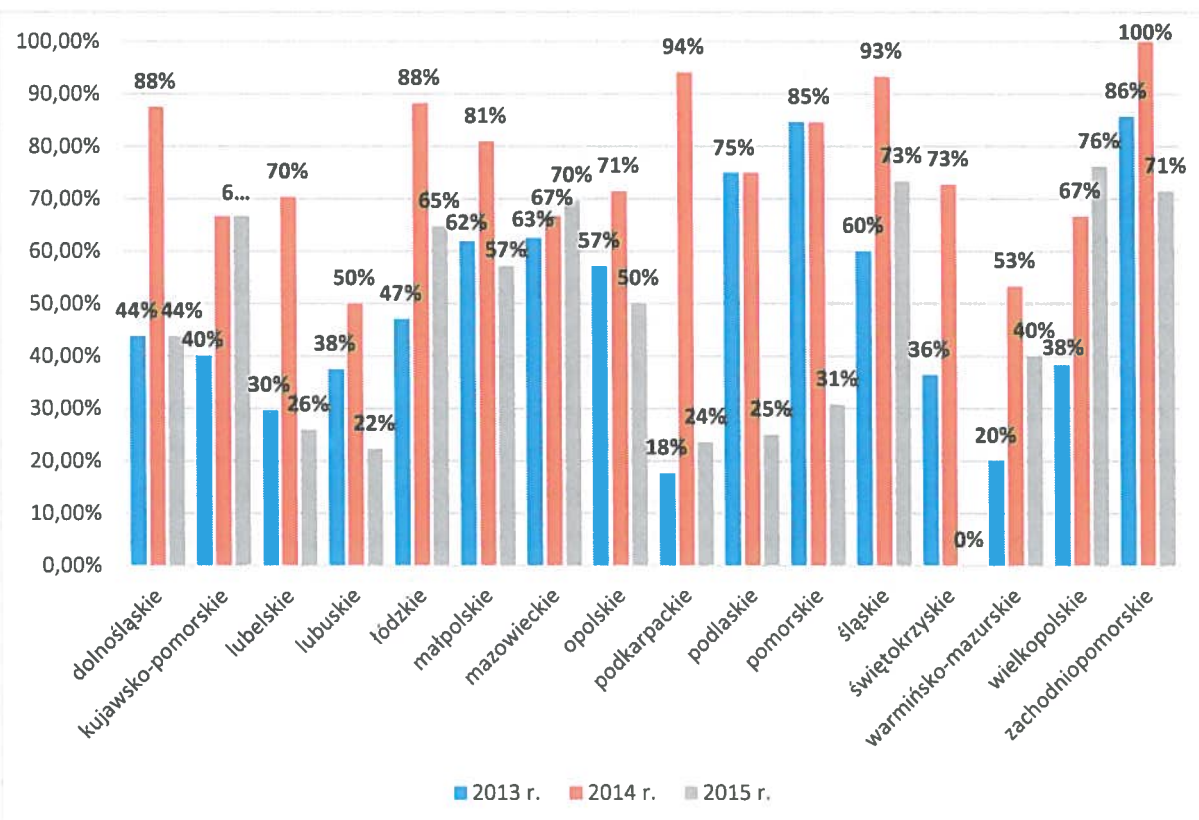
2.8. Obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej

Z obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej zgodnie z art. 9b u.c.p.g. wywiązało się **100%** gmin objętych cyklem kontrolnym. Ok. **89%** skontrolowanych gmin dokonywało wpisu podmiotów do rejestru działalności regulowanej wyłącznie na podstawie oświadczenia o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Ponad **70%** skontrolowanych gmin weryfikowało wnioski o wpis do rejestru działalności regulowanej tylko poprzez sprawdzenie informacji o podmiocie w dostępnych ewidencjach przedsiębiorców, tj. Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Pozostała część gmin (ok. **28%**) weryfikację wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej przeprowadziła w oparciu o kontrolę podmiotu w zakresie spełniania wymagań dotyczących odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

Wykreśleń z rejestru działalności regulowanej podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości dokonało w 2013 r. – ok. **50%** skontrolowanych gmin, w 2014 r. – ok. **76%** skontrolowanych gmin, natomiast w 2015 r. ok. **46%** skontrolowanych gmin. Działania te były przeprowadzane głównie na wniosek podmiotu, jednak zdarzały się także przypadki trwałego zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej na terenie gminy objętej wpisem (art. 9j ust. 2 u.c.p.g.). Udział procentowy gmin dokonujących wpisu podmiotów do rejestru działalności regulowanej w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 21 oraz ryc. 22.

Ryc. 21. Realizacja obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej.

Ryc. 22. Gminy, które wykreślały z rejestru działalności regulowanej podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

2.9. Działalność kontrolna gmin

Z obowiązku prowadzenia kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu gminy, udokumentowanych protokołem z kontroli, w latach 2013-2015 wywiązał się niewielki odsetek gmin objętych cyklem kontrolnym. W 2013 r. działania takie podjęło ok. 9% skontrolowanych gmin, w 2014 r. – ok. 22% gmin, natomiast w 2015 r. ok. 23% spośród skontrolowanych gmin. W przypadku kontroli wypełniania warunków umowy zawartej z podmiotem odbierającym odpady od właścicieli nieruchomości, zostały one przeprowadzone w 2013 r. przez ok. 50% skontrolowanych gmin, w 2014 r. – ok. 61% gmin oraz w 2015 r. – ok. 62% gmin objętych cyklem kontrolnym.

Kontrole podmiotów odbierających odpady komunalne prowadzone przez gminy polegały na:

- 1) kontroli realizacji harmonogramów odbioru odpadów;
- 2) monitorowaniu pracy pojazdów odbierających odpady komunalne z terenu gminy za pomocą aplikacji GPS;
- 3) wizjach w terenie w celu weryfikacji sposobu i jakości świadczenia usług;
- 4) kontroli ilości i rodzaju odebranych odpadów za pomocą kart przekazania odpadów;
- 5) sprawdzeniu sposobu utrzymania czystości miejsc odbioru odpadów, mycie pojemników na zmieszane odpady komunalne;
- 6) weryfikacji zgłoszeń właścicieli nieruchomości dotyczących nieprawidłowości w odbieraniu odpadów;
- 7) sprawdzeniu wyposażenia bazy magazynowo-transportowej i jej utrzymanie.

Znaczna część gmin objętych cyklem kontrolnym, w ramach kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości ograniczała się jedynie do kontroli telefonicznych lub weryfikacji wyłącznie kart przekazania odpadów. Zdarzały się również przypadki świadomego niepodejmowania przez gminy czynności kontrolnych świadczonych usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Gminy uzasadniały powyższe:

- 1) brakiem skarg ze strony mieszkańców (Gmina Kalisz Pomorski, woj. zachodniopomorskie);
- 2) brakiem takiej potrzeby (gmina Dobrze Miasto, Gmina Wielbark, Gmina Jedwabno, woj. warmińsko-mazurskie, gm. Luboń, woj. wielkopolskie);
- 3) rozwiązywaniem kwestii spornych pomiędzy mieszkańcami a podmiotem odbierającym odpady komunalne na bieżąco po każdym zgłoszeniu (Gmina Świdnica, woj. lubuskie).

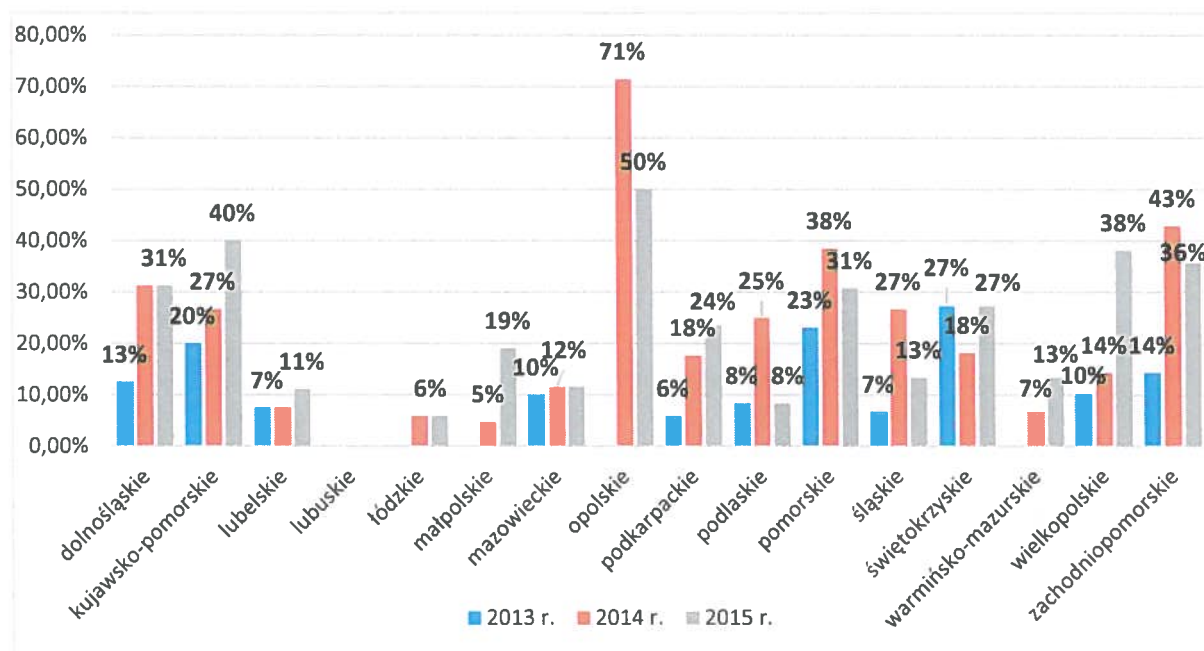
W przypadku Gminy Krzykosy, (woj. wielkopolskie) podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości przekazywał dane z wykonania usługi w formie comiesięcznych protokołów, co jednak nie było weryfikowane przez gminę. W przypadku woj. lubuskiego nie odnotowano, aby któraś z gmin w latach 2013-2015 przeprowadziła kontrolę.

Pozytywnym przykładem wywiązywania się z obowiązku kontroli podmiotu odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości są gminy: Miasto Kłodzko (woj. dolnośląskie), Gmina Stężycza (woj. lubelskie), Gmina Jabłonna Lacka (woj. mazowieckie), Gmina Gniezno (woj. wielkopolskie), Gmina Brzeźno (woj. zachodniopomorskie), które przeprowadziły kontrole udokumentowane protokołami z kontroli przynajmniej raz w roku.

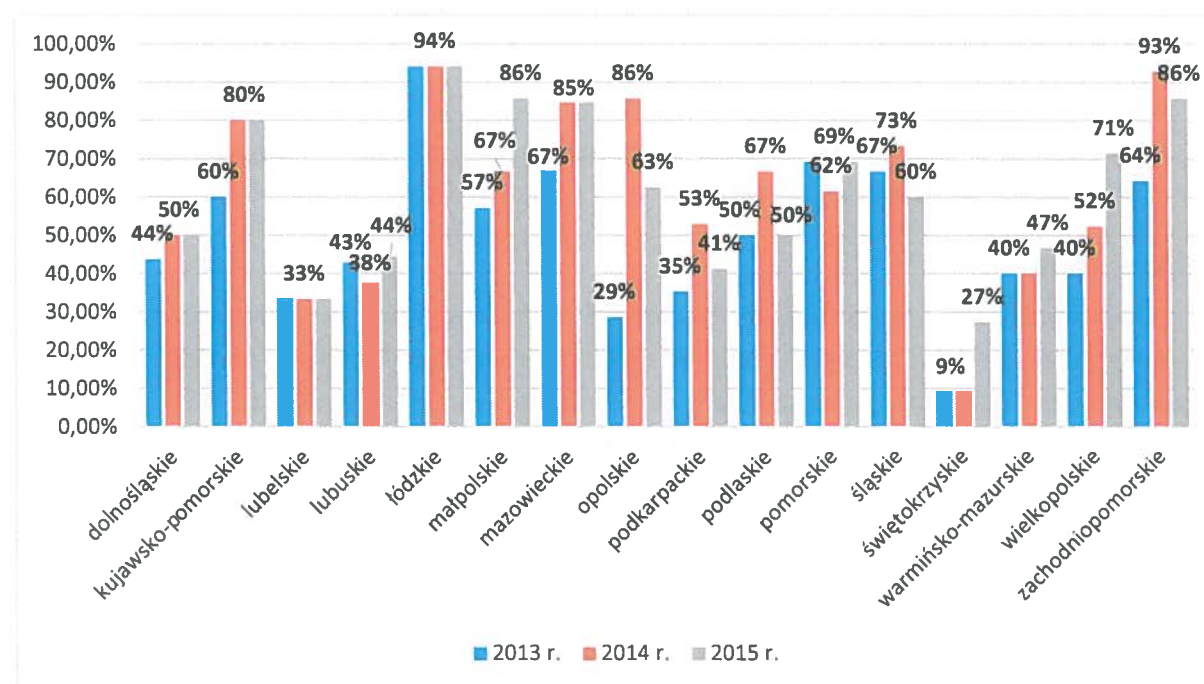
Niektóre gminy oraz związki międzygminne wymierzały w drodze decyzji administracyjne kary pieniężne w trybie art. 9x u.c.p.g. W latach 2013-2015 nałożono w sumie 118 kar m.in. za nieterminowe przekazywanie sprawozdań kwartalnych przez podmioty

odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (np. Związek Międzygminny Centrum Zagospodarowania Odpadów SELEKT z woj. wielkopolskiego w 2015 r. nałożył 17 administracyjnych kar pieniężnych w trybie art. 9x ust. 1 pkt 5), czy też za zmieszanie selektywnie zebranych odpadów ze zmieszanymi odpadami komunalnymi (Gmina Chojna, woj. dolnośląskie, nałożyła na podmiot administracyjną karę pieniężną w trybie art. 9x ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. w wysokości 10 000 zł).

Udział procentowy skontrolowanych gmin, które wywiązały się z obowiązku prowadzenia kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w poszczególnych województwach przedstawiono na ryc. 23 i ryc. 24.

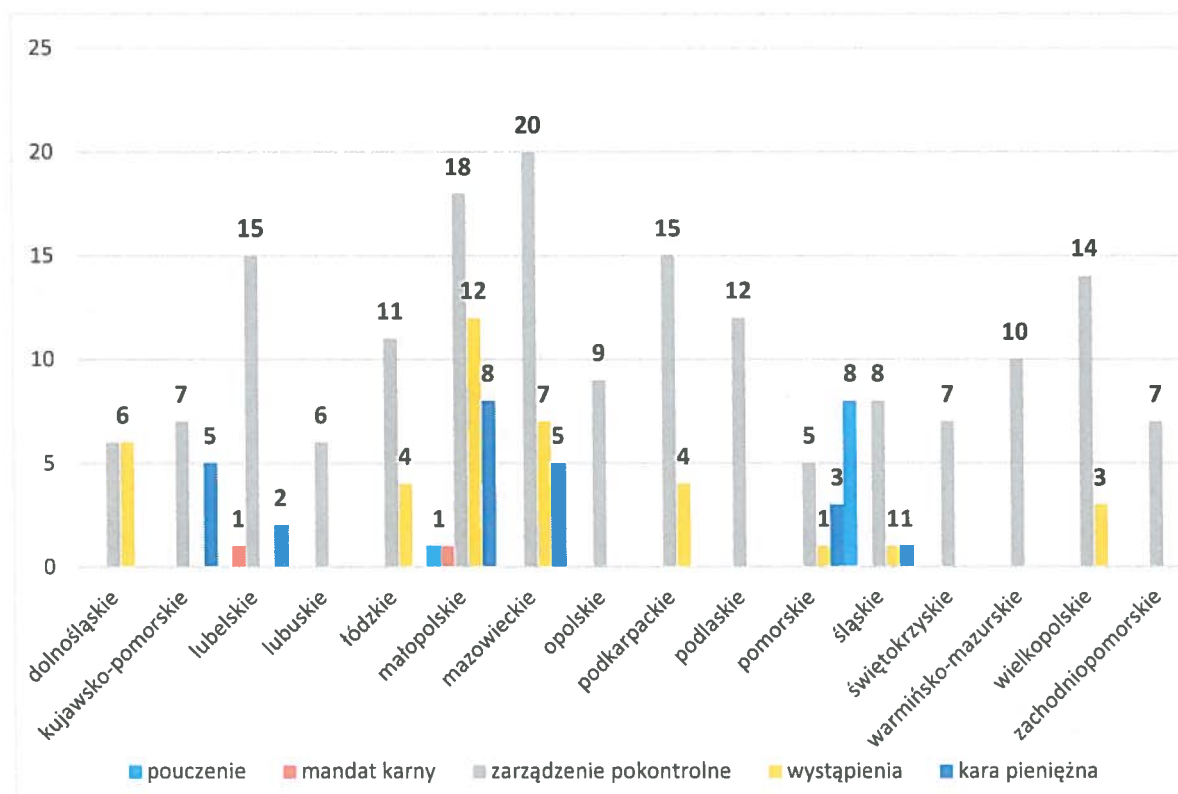
Ryc. 23. Udział procentowy gmin prowadzących kontrole podmiotów, z którymi zawarto umowy na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (udokumentowane protokołem z kontroli)

Ryc. 24. Udział procentowy gmin prowadzących kontrole wypełniania warunków umowy zawartej z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

3. Podjęte działania pokontrolne – kontrole gmin

W trakcie 209 kontroli prowadzonych w ramach cyklu kontrolnego gmin i związków międzygminnych wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska stwierdzili nieprawidłowości i naruszenia przepisów. W wyniku przeprowadzonych kontroli podjęto łącznie 243 działania pokontrolne, w tym udzielono 9 pouczeń, nałożono 2 mandaty karne, wydano 170 zarządzeń pokontrolnych, 38 wystąpień do innych organów ochrony środowiska oraz wymierzono 24 kary pieniężne w drodze decyzji administracyjnej. Zestawienie liczbowe działań pokontrolnych podjętych przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska przedstawiono na ryc. 25.

Ryc. 25. Podjęte działania pokontrolne przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w poszczególnych województwach

III. KONTROLE REGIONALNYCH INSTALACJI DO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

1. Zakres kontroli

Ogólnopolski cykl kontrolny, oprócz kontroli realizacji przez gminy przepisów u.c.p.g., obejmował także kontrolę przestrzegania przepisów tej ustawy przez regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych. Cykl kontrolny RIPOK trwał od 31 marca do 18 listopada 2016 r. Kontrolą objęto RIPOK, w których stwierdzono rażące nieprawidłowości w trakcie poprzedniego cyklu kontrolnego oraz te, które były obowiązane uzyskać pozwolenie zintegrowane do dnia 1 lipca 2015 r., tj.:

- 1) 92 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w tym: 7 instalacje w woj. dolnośląskim, 5 instalacji w woj. kujawsko-pomorskim, 2 instalacje w woj. lubelskim, 8 instalacji w woj. lubuskim, 6 instalacji w woj. łódzkim, 15 instalacji w woj. małopolskim, 13 instalacji w woj. mazowieckim, 1 instalacja w woj. opolskim, 6 instalacji w woj. podkarpackim, 3 instalacje w woj. podlaskim,

- 4 instalacje w woj. pomorskim, 4 instalacje w woj. śląskim, 6 instalacji w woj. świętokrzyskim, 5 instalacji w woj. warmińsko-mazurskim, 3 instalacje w woj. wielkopolskim oraz 4 instalacje w woj. zachodniopomorskim;
- 2) 52 instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, w tym: 8 instalacji w woj. dolnośląskim, 1 instalacja w woj. kujawsko-pomorskim, 1 instalacja w woj. lubelskim, 6 instalacji w woj. lubuskim, 4 instalacje w woj. łódzkim, 9 instalacji w woj. małopolskim, 3 instalacje w woj. mazowieckim, 2 instalacje w woj. opolskim, 1 instalacja w woj. podlaskim, 4 instalacje w woj. pomorskim, 2 instalacje w woj. śląskim, 6 instalacji w woj. świętokrzyskim, 2 instalacje w woj. wielkopolskim oraz 3 instalacje w woj. zachodniopomorskim;
- 3) 55 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, w tym: 6 instalacji w woj. dolnośląskim, 1 instalacja w woj. lubelskim, 8 instalacji w woj. lubuskim, 2 instalacje w woj. łódzkim, 9 instalacje w woj. małopolskim, 3 instalacje w woj. mazowieckim, 2 instalacje w woj. opolskim, 1 instalacja w woj. podlaskim, 4 instalacje w woj. pomorskim, 2 instalacje w woj. śląskim, 7 instalacji w woj. świętokrzyskim, 3 instalacje w woj. warmińsko-mazurskim, 4 instalacje w woj. wielkopolskim oraz 3 instalacje w woj. zachodniopomorskim.

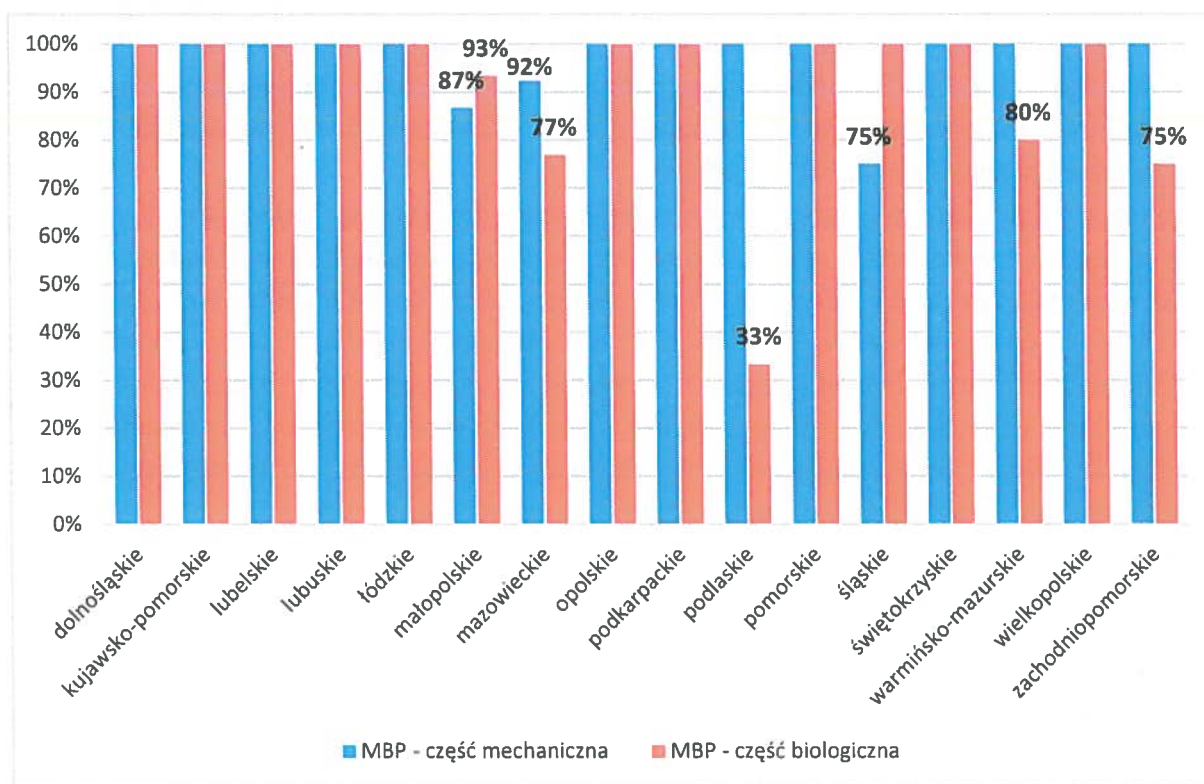
Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych objęte cyklem kontrolnym przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2.

2. Spełnianie wymagań najlepszej dostępnej techniki lub technologii przez skontrolowane instalacje

Podczas kontroli RIPOK wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska ustalili, że wśród skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów **ok. 96%** z nich spełnia wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii – BAT, zwanych dalej „wymaganiami BAT”, w części mechanicznej instalacji, oraz **ok. 91%** spełnia wymagania BAT w części biologicznej instalacji. Stwierdzono także, że wszystkie skontrolowane instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych spełniają wymagania BAT.

Niespełnienie wymagań BAT przez instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, związane było z niedostosowaniem instalacji do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w *sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052), które obowiązywało **do dnia 23 stycznia 2016 r.** Podczas kontroli wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska najczęściej odnotowywali problemy związane z brakiem mocy przerobowych umożliwiające biologiczne przetworzenie całej frakcji ulegającej biodegradacji wytwarzanej w procesie mechanicznego przetwarzania. Skutkiem tego było przekazywanie wytworzonych odpadów frakcji podsitowej do przetworzenia w innych instalacjach. Ponadto stwierdzono niespełnianie wymagań technicznych, m.in. poprzez nieprawidłowe zabezpieczenie terenu magazynowania odpadów oraz prowadzenie procesu przyjmowania i sortowania odpadów w otwartej hali procesowej.

Nie odnotowywano przypadków, by w wyniku braku nowego rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, jakość procesów uległa pogorszeniu. Realizacja obowiązku spełniania wymagań najlepszej dostępnej techniki i technologii przez instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przedstawia ryc. 26.

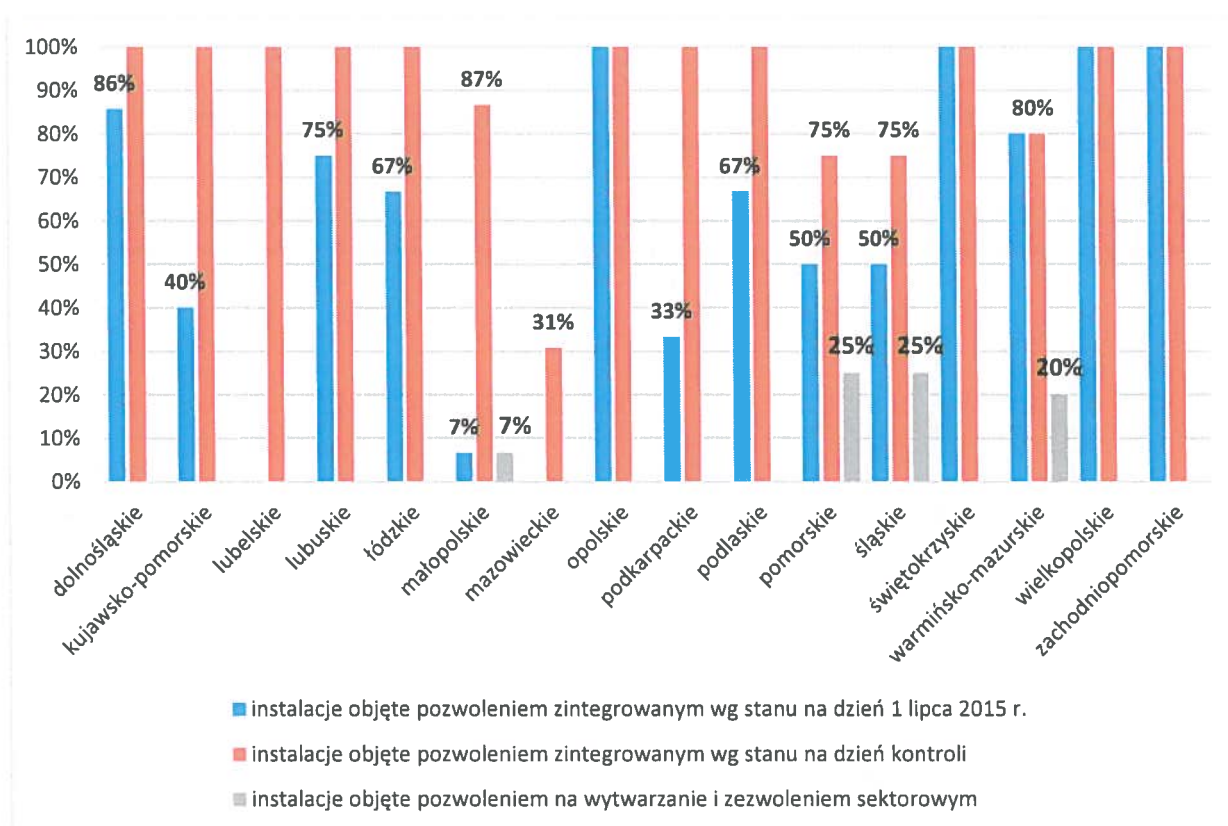
Ryc. 26. Udział procentowy instalacji MBP spełniających wymagania BAT w rozróżnieniu na część mechaniczną oraz część biologiczną w poszczególnych województwach

3. Stan formalnoprawny regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

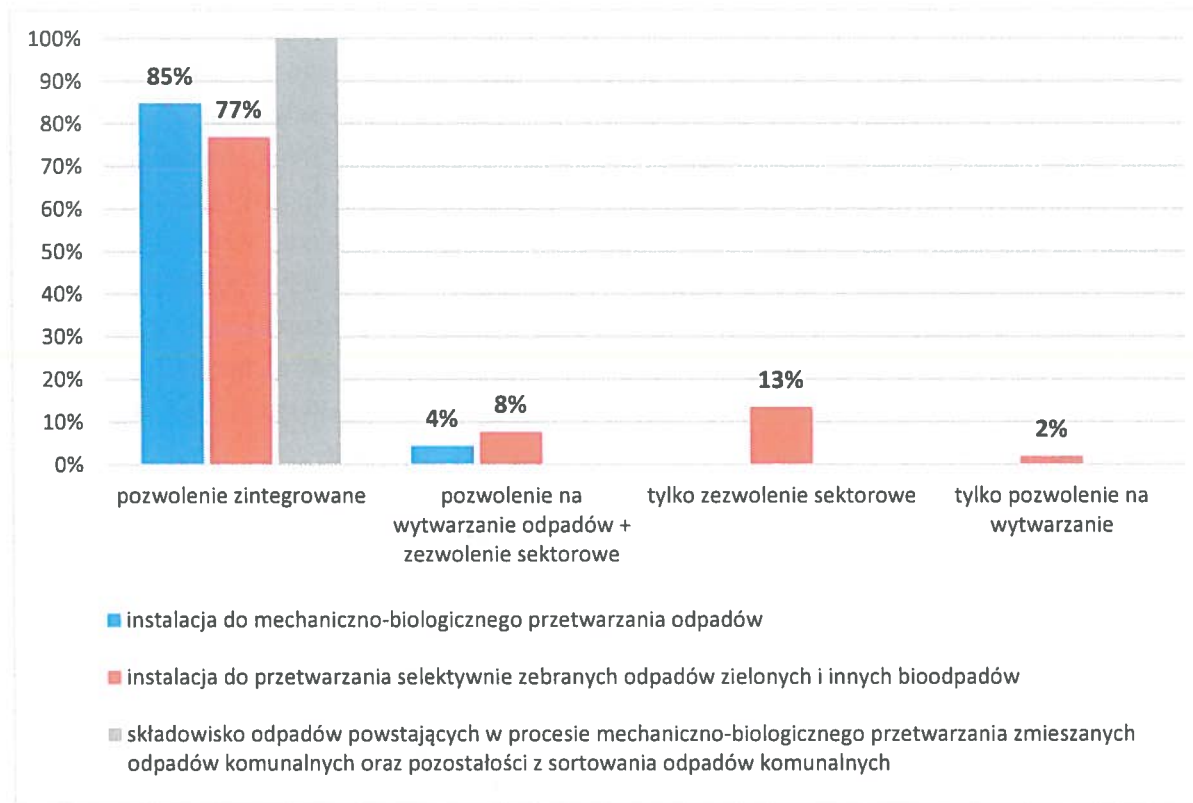
Wraz z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169) większość instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych została zobowiązana do uzyskania pozwolenia zintegrowanego z dniem 1 lipca 2015 r. Spośród skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych na dzień kontroli ok. 89% posiadało uregulowany stan formalnoprawny, w tym ok. 85% instalacji posiadało pozwolenie zintegrowane, natomiast pozostałe ok. 4% instalacji, zwolnione z obowiązku uzyskania ww. pozwolenia, posiadały zezwolenia sektorowe z uwzględnieniem przetwarzania i/lub zbierania odpadów. Ok. 11% instalacji, mimo obowiązku uzyskania pozwolenia zintegrowanego, nie uregulowało stanu formalnoprawnego w tym zakresie. Dotyczy to 1 instalacji w województwie małopolskim oraz 9 instalacji w województwie mazowieckim. W odniesieniu natomiast do stanu na dzień 1 lipca 2015 r. niemal 50% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, mimo obowiązku, nie posiadało pozwolenia zintegrowanego. Wobec prowadzących te instalacje wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska wszczęli postępowania w sprawie wstrzymania

użytkowania instalacji bez wymaganego pozwolenia, które w przypadku części instalacji umorzono z uwagi na uregulowanie stanu formalnoprawnego w późniejszym czasie.

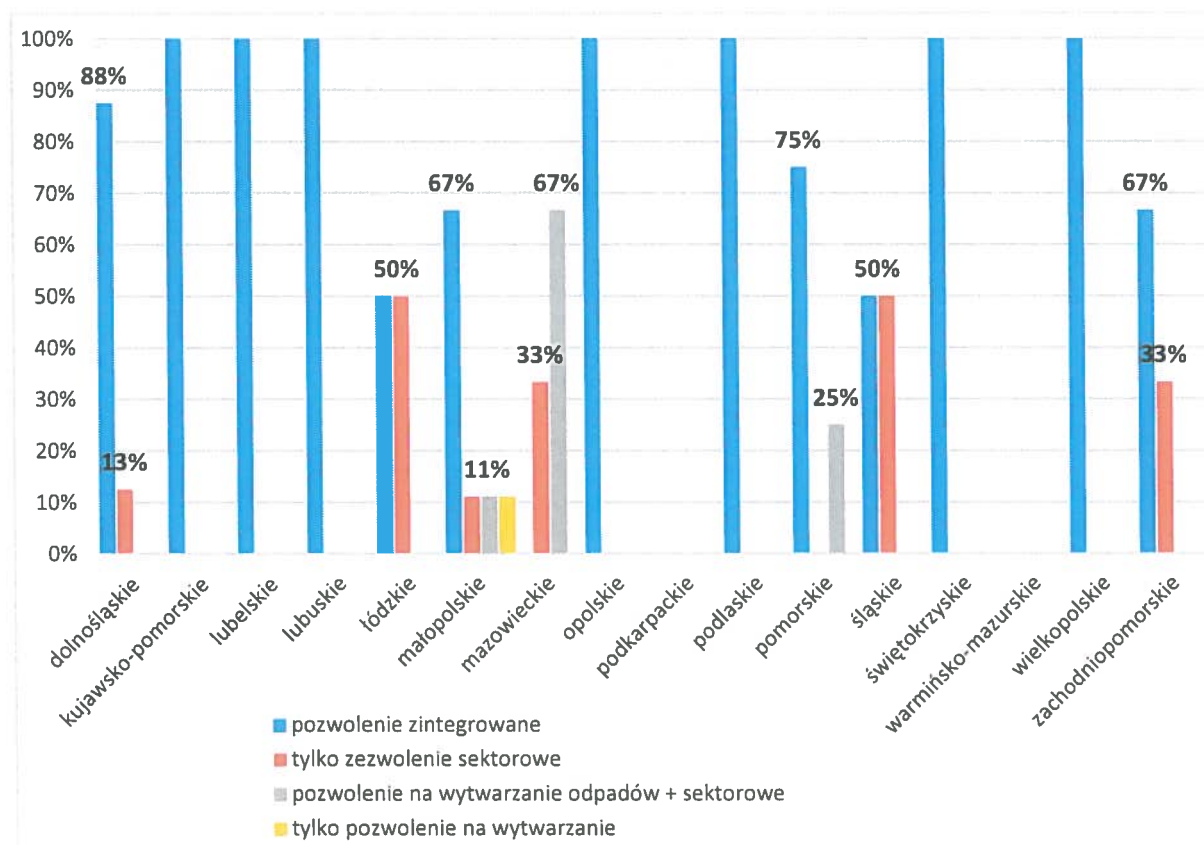
Wszystkie ze skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów posiadały uregulowany stan formalnoprawny. Ok. 77% instalacji, mimo braku obowiązku, zostało objętych pozwoleniem zintegrowanym. W większości przypadków instalacje te objęto jednym pozwoleniem wraz z instalacją do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i/lub składowiskiem występującymi na tym samym terenie. Pozostała część instalacji, tj. ok. 23% posiadała zezwolenie sektorowe i/lub pozwolenie na wytwarzanie odpadów. Ponadto wszystkie spośród skontrolowanych instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych posiadały pozwolenie zintegrowane. Sposób realizacji obowiązku uregulowania stanu formalno-prawnego przez poszczególne rodzaje RIPOK przedstawiono na ryc. 27-29.

Ryc. 27. Udział procentowy instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, które zgodnie z obowiązkiem uzyskały pozwolenie zintegrowane wg stanu na dzień 1 lipca 2015 r. oraz na dzień kontroli.

Ryc. 28. Udział procentowy rodzajów decyzji zezwalających na przetwarzanie odpadów komunalnych w zależności od rodzajów instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – stan na dzień kontroli

Ryc. 29. Udział procentowy rodzajów decyzji zezwalających na przetwarzanie odpadów komunalnych uzyskanych przez instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – stan na dzień kontroli

4. Ocena stosowanych technologii w przetwarzaniu odpadów komunalnych przez skontrolowane instalacje

4.1. Instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych

W rezultacie kontroli stwierdzono, że w części biologicznej procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych stosowane są m.in. następujące technologie:

- 1) z wykorzystaniem instalacji dynamicznego kompostowania. Intensywna faza dojrzwania trwająca co najmniej 14 dni prowadzona jest w bioreaktorze, gdzie materiał zostaje ułożony w pryzmach na specjalnie perforowanej posadzce umożliwiającej przewietrzanie i nawilżanie kompostowanego wsadu. Następnie materiał trafia na plac pośredniego dojrzwania. Łączny czas procesu trwa od 8-12 tygodni, np. instalacja w woj. dolnośląskim, instalacja w woj. lubelskim, instalacja w woj. lubuskim;
- 2) poddawanie odpadów procesom fermentacji w warunkach beztlenowych, a następnie stabilizacji tlenowej w komorach dojrzwania oraz na placu kompostowym, np. instalacja w woj. lubelskim;
- 3) kierowanie materiału do tunelu, gdzie następuje jego napowietrzanie. Podczas procesu prowadzony jest monitoring temperatury i wilgotności, natomiast materiał w celu rozluźnienia mechanicznego i wymieszania przetrucany jest mechanicznie. Proces stabilizacji w tunelach prowadzonych jest 14 dni. Następnie następuje, trwający ok. 4 tygodnie, proces dojrzwania i dosuszania materiału w tunelach lub w pryzmach na placu magazynowym, np. instalacja w woj. lubuskim, instalacja w woj. mazowieckim;
- 4) biostabilizacja tlenowa w bioreaktorach przez okres 8-12 tygodni z przetrucaniem odpadów do kolejnego bioreaktora co dwa tygodnie – instalacja w woj. małopolskim;
- 5) przetwarzanie biologiczne polegające na zastosowaniu jednorazowego zasobnika (rękawa foliowego) z systemem napowietrzania i odprowadzania powietrza poprocesowego do biofiltra. Proces opiera się na dwustopniowej stabilizacji tlenowej, z czego pierwszy trwa 14 dni, natomiast cały proces trwa co najmniej 6 tygodni, np. instalacja w woj. mazowieckim – technologia nie zapewnia warunków prowadzenia procesu stabilizacji tlenowej w zamkniętym reaktorze z zabezpieczeniem uniemożliwiającym przedostawanie się nieoczyszczonego powietrza procesowego do atmosfery (ryzyko perforacji folii).

Jedną ze skontrolowanych instalacji zgodnie z przyjętą technologią kieruje niewielką część odpadów o frakcji 20-80 mm do przetwarzania na zawieszinę biofrakcji, która następnie jest poddawana fermentacji na oczyszczalni ścieków wraz z osadami ściekowymi.

W części instalacji w 2015 r. stwierdzono niski odzysk surowców wtórnych z odpadów przyjętych do instalacji, np. 5% w instalacji w woj. lubelskim, 1,57% w instalacji w woj. łódzkim, 0,5 % w instalacji w woj. warmińsko-mazurskim, 0,06% w instalacji w woj. świętokrzyskim.

Najczęściej stwierdzanymi przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w trakcie kontroli instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych nieprawidłowościami były:

- 1) naruszanie warunków posiadanych decyzji (pozwoleń, zezwoleń) m.in. w zakresie przekroczeń ilości dopuszczonych do przetworzenia i wytworzenia odpadów oraz niedotrzymania warunków czasu pracy instalacji;
- 2) nieprawidłowe utrzymanie i brak kontroli stanu technicznego posiadanych urządzeń i aparatury;
- 3) wytwarzanie odpadu o kodzie 19 12 09 minerały, niedopuszczonego do wytwarzania w instalacji;
- 4) brak możliwości przetworzenia biologicznego całej masy odpadów wytworzonych w wyniku przetwarzania mechanicznego;
- 5) prowadzenie ewidencji odpadów nierzetelnie i niezgodnie ze stanem rzeczywistym;
- 6) brak badań dla odpadów o kodzie 19 05 99 (stabilizat) kierowanych do składowania;
- 7) nierzetelne sporządzanie i nieterminowe przedkładanie marszałkowi województwa zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania tymi odpadami;
- 8) nieinformowanie w wyznaczonym terminie organu inspekcji ochrony środowiska o zakresie wykonania zarządzeń pokontrolnych;
- 9) prowadzenie działalności w sposób uciążliwy dla okolicznych mieszkańców;
- 10) nieprzedkładanie lub nieterminowe przedkładanie kalkulacji kosztów zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych.

4.2. Instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów

Głównymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów stwierdzonymi w trakcie kontroli były przypadki:

- 1) przetwarzanie odpadów o kodzie 20 02 01 niezgodnie z metodą prowadzenia odzysku R3;
- 2) niepoinformowanie wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o planowanym terminie oddania do użytkowania instalacji;
- 3) prowadzenie procesu kompostowania odpadów zielonych niezgodnie z warunkami decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego;
- 4) prowadzenie ewidencji odpadów nierzetelnie i niezgodnie ze stanem rzeczywistym;
- 5) nierzetelne sporządzanie i nieterminowe przedkładanie marszałkowi województwa zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania tymi odpadami;
- 6) prowadzenie procesu suszenia odpadów o kodzie 20 03 01 – zmieszane odpady komunalne, łącznie z innymi odpadami (kod 20 01 08 – odpady kuchenne ulegające biodegradacji, 20 02 01 – odpady ulegające biodegradacji i 20 03 03 – odpady z czyszczenia ulic i placów);
- 7) przekazywanie kompostu wytworzonego w procesie R3, tj. nieodpowiadającego wymaganiom (o kodzie 19 05 03), bez wymaganych badań osobom fizycznym;
- 8) nieprawidłowe klasyfikowanie wytwarzanych odpadów z procesu kompostowania;
- 9) przekroczenie łącznej ilości odpadów zielonych i innych bioodpadów pochodzenia komunalnego poddanych przetworzeniu w instalacji.

4.3. Instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W wyniku kontroli instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- 1) nieterminowe i nierzetelne przekazywanie wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska wyników monitoringu składowiska;
- 2) prowadzenie ewidencji odpadów nierzetelnie i niezgodnie ze stanem rzeczywistym;
- 3) brak spójności pomiędzy decyzją – pozwolenie zintegrowane a decyzją zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska w zakresie odpadów przewidzianych do odzysku w postaci warstwy izolacyjnej;
- 4) naruszanie warunków podanych w pozwoleniu zintegrowanym w zakresie przekroczenia ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwiania metodą D5;
- 5) niesporządzanie podstawowej charakterystyki odpadów kierowanych do składowania o kodzie 19 05 99 (tzw. stabilizat) z wykonaniem badań o których mowa w art. 117 ustawy o odpadach, zgodnie z kryteriami dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 118 tej ustawy;
- 6) przekroczenie ilości odpadów dopuszczonych do odzysku na składowisku odpadów przy wykonywaniu warstwy izolacyjnej;
- 7) nierzetelne sporządzanie i nieterminowe przedkładanie marszałkowi województwa zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania tymi odpadami.

5. Obowiązek zawarcia umowy na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych z podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, który wykonuje swoją działalność w ramach regionu gospodarki odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 91 ust. 1 u.c.p.g.

Z obowiązku zawarcia umowy na zagospodarowanie odpadów z podmiotem odbierającym zmieszane odpady komunalne lub odpady zielone w ramach regionu gospodarki odpadami komunalnymi wywiązało się: ok. 94% wszystkich skontrolowanych RIPOK, w tym: ok. 96% skontrolowanych instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz ok. 87% skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów. Ponadto mimo ustawowego obowiązku umowy zawarło ok. 62% skontrolowanych instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Zdarzały się przypadki, kiedy prowadzący instalację byli jednocześnie odbierającymi odpady, stąd brak podpisanych umów.

6. Przekazywanie odpadów komunalnych do instalacji spoza regionu gospodarki odpadami komunalnymi

Podczas przeprowadzonych kontroli wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska nie stwierdzili przypadków przyjmowania przez RIPOK zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania spoza regionu od podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.

7. Przedstawianie kalkulacji kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych

W ramach kontroli stwierdzono, iż ok. **68%** skontrolowanych RIPOK przedstawiało kalkulację kosztów zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, zgodnie z art. 9m u.c.p.g, w tym: ok. **72%** instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. **75%** instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. **61%** składowisk odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W przypadku natomiast ok. **16%** skontrolowanych instalacji kalkulacje nie były przedstawiane z uwagi na brak wniosków w tej sprawie.

8. Przekazywanie informacji o odpadach

Zgodnie z art. 90a u.c.p.g. prowadzący instalację do przetwarzania odpadów komunalnych jest obowiązany do przekazania przedsiębiorcy odbierającemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub gminie, z którymi ma zawarte umowy informację o odpadach, przekazanych mu przez tego przedsiębiorcę lub gminę, które poddał procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub przekazał w tym celu innemu posiadaczowi. Z powyższego obowiązku wywiązało się ok. **90%** wszystkich skontrolowanych RIPOK, w tym: ok. **98%** instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. **85%** instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. **82%** skontrolowanych instalacji do składowania. Natomiast ok. **85%** prowadzących instalację przekazało informacje, które zawierały wszystkie wymagane dane, tj.:

- 1) rodzaj i masę odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia lub przekazanych w tym celu innemu posiadaczowi odpadów wraz ze wskazaniem procesu odzysku, któremu został poddany odpad;
- 2) rodzaj i masę odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi oraz poddanych innym formom odzysku lub przekazanych w tym celu innemu posiadaczowi odpadów wraz ze wskazaniem procesu odzysku, któremu został poddany odpad;
- 3) masę wytworzonych i poddanych składowaniu pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

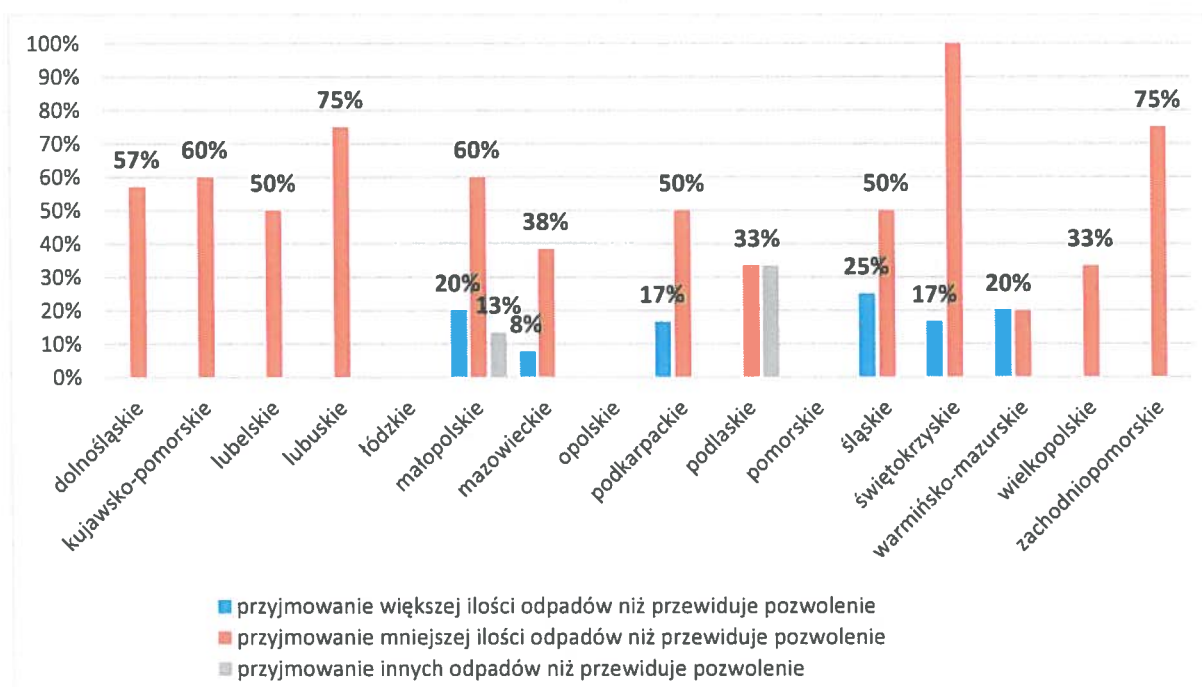
9. Zdolności przerobowe instalacji

W ponad 40% skontrolowanych RIPOK wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska stwierdzili niedobór strumienia odpadów względem posiadanym mocy przerobowych. Najwięcej przypadków stwierdzono w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Zjawisko to dotyczy niemal połowy skontrolowanych instalacji tego typu. W przypadku skontrolowanych instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów niedobór występuje w ok. 46% przypadkach, natomiast jeśli chodzi o składowiska – w ok. 31% przypadków.

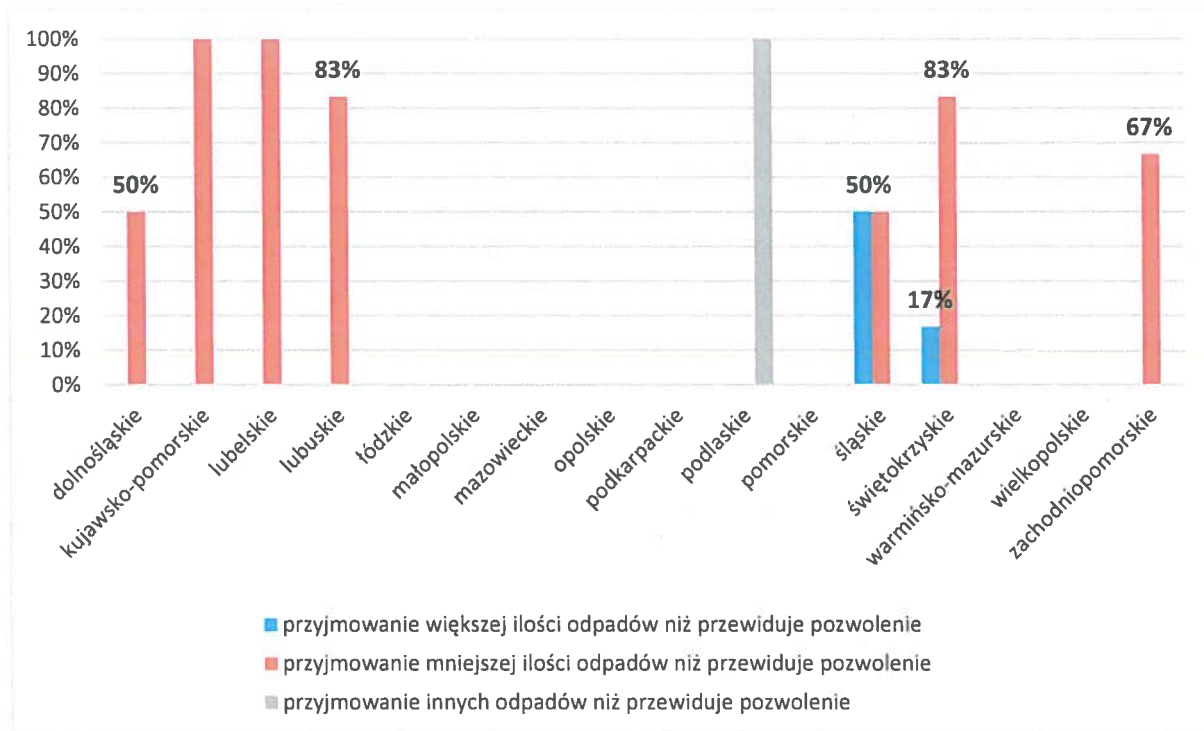
Z kolei znacznie rzadziej występujące zjawisko przyjmowania większej ilości odpadów niż przewiduje pozwolenie stwierdzono w ok. 7% skontrolowanych RIPOK, w tym: ok. 9% instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, ok. 6% instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz ok. 4% w przypadku składowisk.

W trakcie kontroli odnotowywano także przypadki przyjmowania przez RIPOK odpadów innych niż przewidują pozwolenia. Zjawisko takie zaobserwowano w 3 instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, 1 instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz w przypadku 1 składowiska. Natomiast 2 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w których stwierdzono przyjmowanie większych ilości odpadów niż przewiduje pozwolenie, jednocześnie przyjmowały odpady niezgodne z posiadanym pozwoleniem.

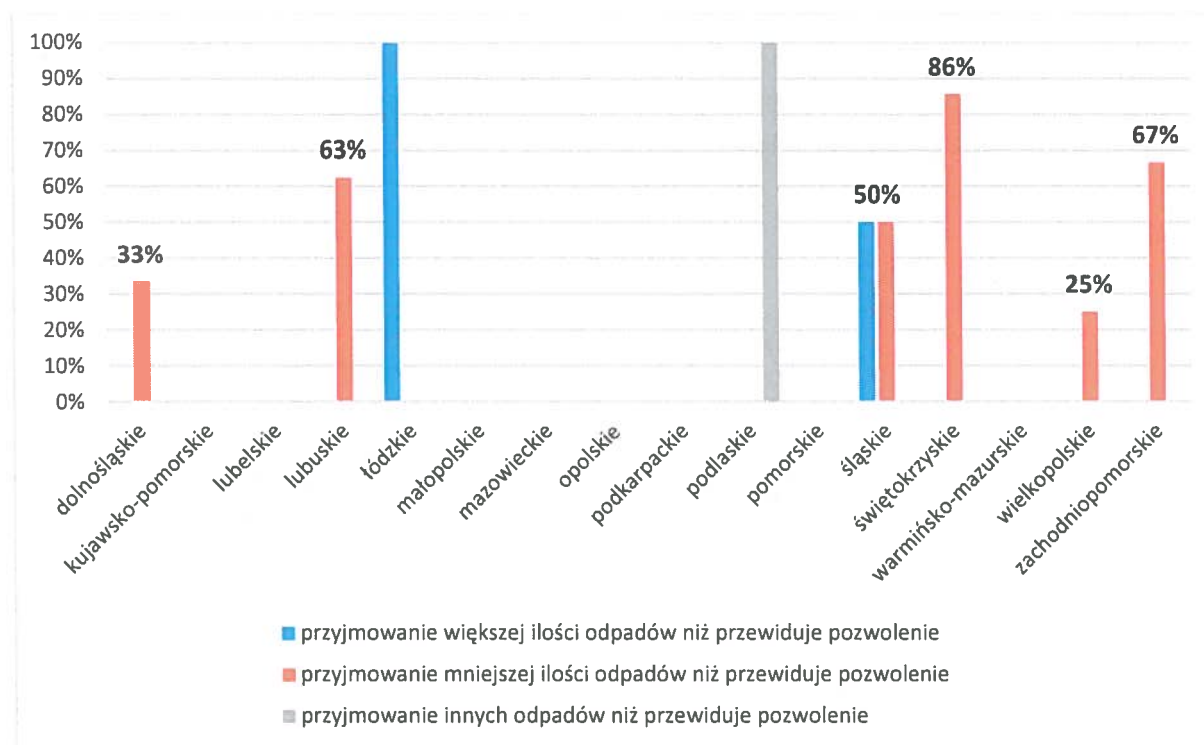
Udział procentowy poszczególnych instalacji, u których odnotowano niedobór strumienia odpadów lub przyjmowanie ich większej ilości, a także przyjmowanie odpadów innych niż przewiduje pozwolenie przedstawiono na ryc. 30-32.

Ryc. 30. Udział procentowy instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, u których stwierdzono niedobór strumienia odpadów, przyjmowanie większej ilości odpadów lub przyjmowanie innych odpadów niż przewiduje pozwolenie

Ryc. 31. Udział procentowy instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, u których stwierdzono niedobór strumienia odpadów, przyjmowanie większej ilości odpadów lub przyjmowanie innych odpadów niż przewiduje pozwolenie

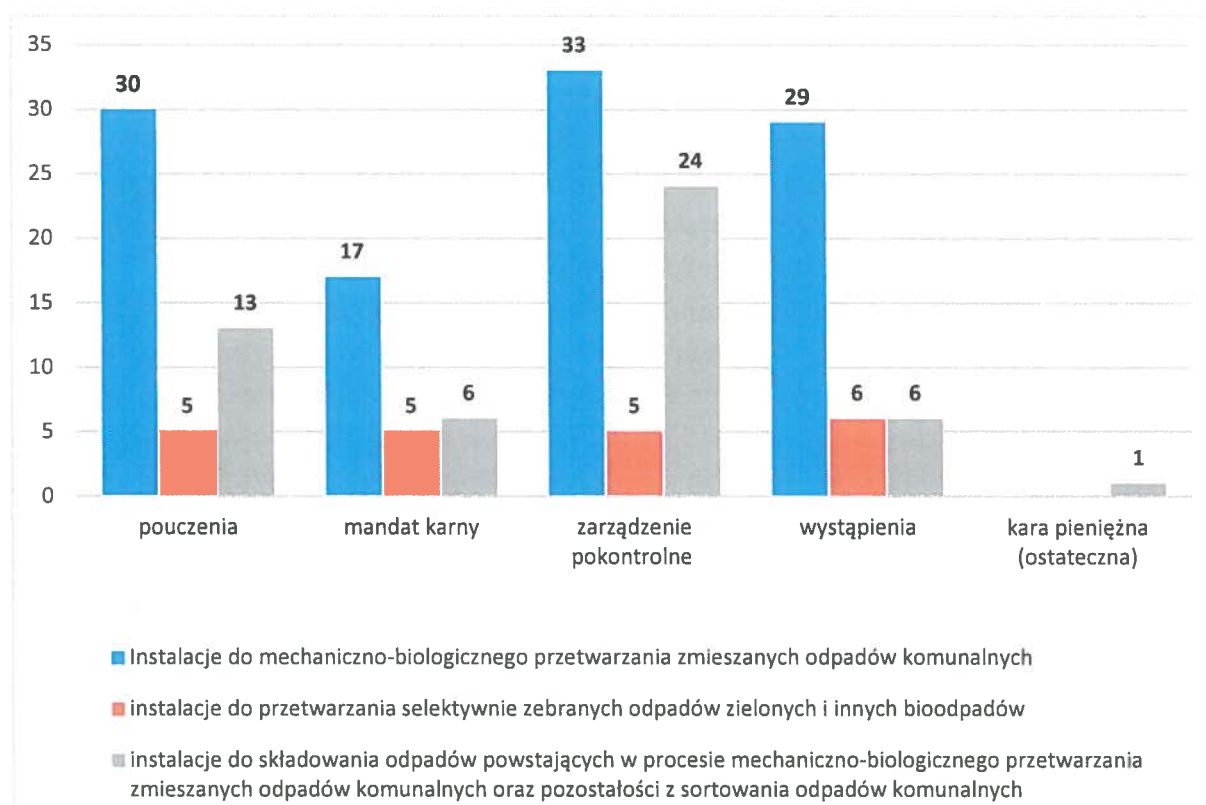

Ryc. 32. Udział procentowy instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, u których stwierdzono niedobór strumienia odpadów, przyjmowanie większej ilości odpadów lub przyjmowanie innych odpadów niż przewiduje pozwolenie

10. Podjęte działania pokontrolne – kontrole RIPOK

Przeprowadzona w 2016 r. przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska kontrola RIPOK objęła w sumie 92 instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, 52 instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz 55 instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

W trakcie 87 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska, w wyniku których wydano: 62 zarządzenie pokontrolne, udzielono 48 pouczeń, nałożono 28 mandatów karnych, wydano 1 decyzję wymierzającą administracyjną karę pieniężną oraz skierowano 41 wystąpień do innych organów. Zestawienie liczbowe zarządzeń pokontrolnych w zależności od rodzaju instalacji przedstawia ryc. 33.

Ryc. 33. Podjęte przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska działania pokontrolne w podziale na rodzaj instalacji.

IV. PODSUMOWANIE

Niniejszy cykl kontrolny stanowi kontynuację ogólnopolskich cykli kontrolnych przestrzegania przez gminy przepisów u.c.p.g., przeprowadzonych w latach 2013-2015. Potrzeba kontynuacji wynika z tego, iż w dalszym ciągu dostrzegalne są rażące nieprawidłowości, które świadczą o niedociągnięciach w systemie gospodarki odpadami komunalnymi, zarówno z zakresu funkcjonowania gmin, jak i eksploatacji RIPOK. W związku z powyższym w 2016 r. kontrolą objęto 265 gmin i związków między gminnych, a także 199 instalacji RIPOK, w których stwierdzono rażące naruszenia w trakcie poprzedniej kontroli oraz które do dnia 1 lipca 2015 r. były obowiązywane do uzyskania pozwolenia zintegrowanego. W wyniku tych kontroli stwierdzono, co następuje.

- 1) W wyniku oceny systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach dostrzeżono poprawę oraz stabilizację jego funkcjonowania w porównaniu z poprzednimi latami, jednakże w dalszym ciągu istnieją pewne obszary wymagające poprawy.
- 2) Wszystkie skontrolowane gminy, które uchwaliły regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach, wywiązały się z obowiązku ustanowienia w nich selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W praktyce natomiast ok. 6% gmin objętych kontrolą ustanowiło sposób odbierania selektywnie zbieranych frakcji odpadów komunalnych w podziale na dwa pojemniki, np. tzw. „frakcję suchą” i „frakcję mokrą”, a ok. 94% ustanowiło system zbierania odpadów selektywnie zbieranych w systemie innym niż dwupojemnikowy, w tym w ok. 10% gmin zbierane są łącznie frakcje opakowaniowe (tj. papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal), natomiast szkło osobno. W związku z utrzymującą się tendencją do różnorodnego uchwalania systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, istnieje potrzeba ujednoczenia selektywnej zbiórki w skali kraju. W związku z powyższym należy oczekiwać, że przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19) spowodują ujednoczenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w kraju, a co za tym idzie lepsza jakość strumieni poszczególnych rodzajów odpadów przełoży się na wyższe poziomy ich odzysku i recyklingu, a także ograniczania odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów.
- 3) W przypadku skontrolowanych gmin średnia stawka za gospodarowanie zmieszanyimi odpadami komunalnymi wyniosła 16,51 zł w przeliczeniu na mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, natomiast w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych u źródła – 9,36 zł. Jednakże w skali kraju stwierdzono także przypadki niewielkiego zróżnicowania obu stawek, np. 12 zł za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od mieszkańca i 11,50 zł za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych. Ponadto zaobserwowano przypadki ustalania nieadekwatnie wysokich stawek opłat do częstotliwości odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (np. 56 zł miesięcznie za odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych od gospodarstwa domowego niezależnie od ilości zamieszkujących osób i 25 zł miesięcznie za odbieranie selektywnie zebranych odpadów komunalnych od jednoosobowego gospodarstwa. W związku z powyższym w części gmin istnieje potrzeba inwentaryzacji uchwalonych stawek i ustalenia ich wysokości w taki sposób, aby stanowiły czynnik mobilizujący mieszkańców do selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Dodatkowo organizując skuteczny system gospodarowania odpadami komunalnymi istotne jest uwzględnienie wysokości stawek za odbieranie odpadów wraz z częstotliwością odbioru odpadów oraz rodzajem nieruchomości.
- 4) Z obowiązku przeprowadzenia przetargu na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów nie wywiązały się 4 gminy. Ok. 83% gmin zorganizowało przetarg na odbieranie i zagospodarowanie odpadów, natomiast ok. 17% gmin zorganizowało przetarg tylko na odbieranie odpadów.
- 5) Zdarzały się przypadki zgłaszania przez podmioty odbierające odpady komunalne niewywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, mimo złożonych deklaracji w tym zakresie. Takich przypadków

odnotowano w 2013 r. – 2 021, w 2014 r. – 1 775 oraz w 2015 r. – 1 253. Jak wynika z danych tendencja z każdym rokiem jest malejąca, jednakże w części województw nie odnotowano zgłoszeń w tym zakresie lub były to wyłącznie pojedyncze przypadki, dlatego też można szacować, iż podane wyżej liczby nie oddają rzeczywistej skali tego problemu. Dla przykładu ok. 60% powyższych przypadków odnotowano jedynie w województwach świętokrzyskim oraz zachodniopomorskim. Powyższe oznacza, że gminy powinny dokonać rzetelnej analizy zagadnienia i podjąć działania mające na celu zachęcenie mieszkańców do zbierania odpadów w sposób selektywny – zgodnie ze składanymi deklaracjami.

- 6) W dalszym ciągu ok. 21% gmin nie wywiązało się z obowiązku utworzenia PSZOK. W wyniku kontroli ustalono, że najczęstszymi powodami był brak środków finansowych oraz problemy z wyznaczeniem odpowiedniej lokalizacji. Na terenie 210 gmin i związków międzygminnych, które wywiązały się z powyższego obowiązku, utworzono w sumie 255 PSZOK. Natomiast w ok. 72% skontrolowanych gmin PSZOK zostały utworzone w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy. Część gmin w przypadku braku stacjonarnego PSZOK lub jako dodatkową formę odbioru odpadów organizowała tzw. „mobilne PSZOK”. Jest to forma, która zdobywa uznanie szczególnie w przypadku, gdy stacjonarne PSZOK nie znajdują się w dogodnej lokalizacji lub też mieszkańcy mają problem z samodzielnym dowozem odpadów wielkogabarytowych. Niemniej jednak istnieje potrzeba propagowania przez gminy korzystania przez mieszkańców z tej możliwości pozbywania się odpadów, zwłaszcza odpadów niebezpiecznych.
- 7) Udział procentowy gmin, które terminowo przedkładają sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi utrzymuje się na dość wyrównanym poziomie – średnio ok. 95% w latach 2013-2015. W przypadku rzetelności sporządzanych przez skontrolowane gminy sprawozdań, można zaobserwować znaczną poprawę. W 2013 r. rzetelnie sporządziło sprawozdanie ok. 59% gmin, natomiast w 2015 r. ok. 81%. Niemniej jednak część gmin w dalszym ciągu nie analizuje danych źródłowych w sposób umożliwiający rzetelne sporządzenie sprawozdania rocznego. Dlatego też niezbędne jest szczegółowe weryfikowanie przez gminy sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz żądanie od tych podmiotów dokumentacji, na podstawie której sporządzane są sprawozdania.
- 8) W zakresie wywiązywania się przez gminy z obowiązków osiągnięcia poziomów, kontrole gmin wykazały znaczny postęp, ponieważ w 2015 r.:
 - a) wymagany poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła osiągnęło ok. 96% gmin, co stanowi wzrost o ok. 34% w porównaniu do 2012 r.;
 - b) wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych osiągnęło ok. 82% gmin, co stanowi wzrost o ok. 30% w porównaniu do 2012 r.;
 - c) wymagany poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania osiągnęło ok. 90%, co stanowi wzrost o ok. 15% w porównaniu do 2012 r.

Wzrost z każdym rokiem liczby gmin wywiązujących się z obowiązków wynikających z art. 3b i 3c u.c.p.g. może mieć związek z edukacją mieszkańców w zakresie odpowiedniego postępowania z odpadami, w wyniku czego przywiązują oni większą wagę to właściwej ich segregacji, co przekłada się na wzrost strumienia selektywnie zebranych odpadów. Dodatkowym czynnikiem mobilizującym gminy do wywiązania się z ww. obowiązków są kary nakładane w trybie art. 9z ust. 2 u.c.p.g. za nieosiągnięcie wymaganych poziomów.

- 9) Podczas kontroli stwierdzono brak sprawowania przez gminy odpowiedniego nadzoru i kontroli przedsiębiorców świadczących usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych. Nadal niewielka część gmin prowadzi kontrole przedsiębiorców udokumentowane protokołem z kontroli, tj. w 2013r. - ok. 9%, w 2014r – ok. 22% oraz w 2015r. – ok. 23% gmin. Nieznaczny odsetek skontrolowanych gmin wymierzało administracyjne kary pieniężne w trybie art. 9x ust. 1 pkt 1-5 oraz 9x ust.2 pkt 1 i pkt 3 u.c.p.g. Przedstawiciele gmin podczas kontroli za główną przyczynę braku powyższych działań wskazywali braki kadrowe oraz „brak takiej potrzeby”. Podkreślić jednak należy, że gminy winny zintensyfikować działania kontrolne tak, aby mieć pełen nadzór nad systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na własnym terenie. Nie wykonując natomiast ustawowego obowiązku, gminy narażają się na konsekwencje polegające na zwiększającej się liczbie przypadków porzucania odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, co z jednej strony spowoduje dodatkowe wydatki związane z usunięciem odpadów oraz zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych do RIPOK.
- 10) Wszystkie skontrolowane gminy wywiązały się z obowiązku prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W dalszym ciągu sposób dokonywania wpisów do rejestrów sprowadza się do sprawdzenia kompletności wniosku, a sama weryfikacja do sprawdzenia informacji w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. W 2015 r. jedynie ok. 28% gmin weryfikację wniosku o wpis do rejestru działalności regulowanej przeprowadziła w oparciu o kontrolę podmiotu w zakresie spełniania wymagań dotyczących odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Należy wskazać, że szczegółowa weryfikacja podmiotów wnioskujących o wpis do rejestru działalności regulowanej, obok kontroli tych podmiotów, może przyczynić się do uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.
- 11) Kontrole przeprowadzone w ramach cyklu kontrolnego wykazały, że wszystkie gminy wywiązały się z obowiązku prowadzenia działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. Natomiast ok. 89% skontrolowanych gmin zadeklarowało, że prowadzi regularną działalność informacyjną i edukacyjną poprzez m.in.: organizację spotkań i festynów, prowadzenie warsztatów w szkołach i przedszkolach, rozprowadzanie ulotek i plakatów a także umieszczanie informacji na stronach internetowych urzędów gmin oraz w Biuletynach Informacji Publicznej. Zdarzały się przypadki, kiedy gminy za regularną działalność w ww. zakresie uznawały jedynie zamieszczanie informacji na swoich stronach internetowych, co nie stanowi skutecznego sposobu edukacji społeczeństwa. Udostępnione w ten sposób informacje rzadko wzbudzają zainteresowanie, przez co docierają jedynie do niewielkiej liczby mieszkańców. W ocenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach działań edukacyjnych gminy powinny uświadamiać mieszkańców nie tylko o sposobie

selektywnego zbierania odpadów komunalnych, lecz również o celu selektywnej zbiórki oraz jej efektach.

- 12) W trakcie kontroli instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych stwierdzano przypadki niespełniania, głównie przez część biologiczną instalacji, wymagań najlepszej dostępnej techniki lub technologii. Najczęściej stwierdzano brak możliwości biologicznego przetworzenia całej masy odpadów wytworzonej w część mechanicznej instalacji z uwagi na niewystarczające moce przerobowe. W instalacjach, w których stwierdzono powyższą nieprawidłowość, nie odnotowano natomiast przyjmowania do przetworzenia większej ilości odpadów niż przewiduje pozwolenie, co może świadczyć o przekazywaniu ich do przetworzenia do innych instalacji. W dalszym ciągu zdarzają się przypadki biologicznego przetwarzania frakcji podsitowej w sposób budzący wątpliwości, np. w jednorazowych rękawach foliowych na placu. Podczas kontroli nie stwierdzano jednak, aby w wyniku braku nowego rozporządzenia w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych jakość tych procesów uległa pogorszeniu.
- 13) Z dniem 1 lipca 2015 r. w związku ze zmianą przepisów większość instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych obowiązana była do uzyskania pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie działalności. W wyniku kontroli przeprowadzonej w 2016 r. stwierdzono brak wymaganych pozwoleń w ok. 11% skontrolowanych instalacji, tj. w 1 instalacji w woj. małopolskim oraz 9 instalacjach w woj. mazowieckim. Dla porównania jedynie ok. 51% skontrolowanych instalacji posiadało przedmiotowe pozwolenie na dzień 1 lipca 2015 r.
Do czynników, które mogły mieć wpływ na nieterminowe uzyskanie pozwolenia zintegrowanego przez prowadzących RIPOK można zaliczyć: zbyt późne złożenie wniosków przez podmioty oraz konieczność uzupełnienia brakujących dokumentów w prowadzonym postępowaniu, a także czas wymagany do rozpatrzenia wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego przez organy ochrony środowiska, wynikający bezpośrednio z obowiązujących procedur. Należy wskazać, iż blisko 15% skontrolowanych podmiotów uzyskało wymagane pozwolenie w ciągu 2 miesięcy od dnia zaistnienia powyższego obowiązku, natomiast w przypadku ok. 50% podmiotów pozwolenie zintegrowane zostało wydane do końca 2015 r.
- 14) W wyniku kontroli nie stwierdzono przypadków odbierania od podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania spoza regionu gospodarki odpadami komunalnymi, co może świadczyć o poprawie organizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi bądź prowadzeniu dokumentacji w taki sposób, aby prowadzenie działalności wbrew przepisom nie zostało ujawnione
- 15) W części instalacji odnotowano niski odzysk surowców wtórnych z przyjętych odpadów – nawet 0,06% w skali roku, co świadczy o nieskutecznych metodach przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (np. przestarzałe technologie) bądź nieodpowiedniej jakości surowców znajdujących się w strumieniu przetwarzanych odpadów (nieodpowiednia selektywna zbiórka odpadów u źródła).
- 16) Znacznym problemem jest fakt, iż w niemal połowie skontrolowanych instalacji odnotowano niedobór strumienia odpadów kierowanych do przetworzenia. Przyczyną

takiej sytuacji może być nieuzasadnione przyjmowanie odpadów przez instalacje zastępcze a także deponowanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, np. w wyrobiskach poźwirowych czy pokopalnianych, lasach itp. Z drugiej zaś strony powyższe może wynikać z utworzenia zbyt dużej liczby RIPOK w stosunku do ilości wytwarzanych odpadów komunalnych. Niewątpliwie jednak powyższa sytuacja przekłada się na wzrost konkurencji RIPOK w regionie.

- 17) Podczas kontroli stwierdzono problem z zagospodarowaniem frakcji wysokokalorycznej objętej zakazem składowania, w szczególności w regionach, w których brak jest instalacji do termicznego przekształcania odpadów. Ponadto w przypadku odpadów przetwarzanych na paliwo alternatywne, występuje problem z ich sprzedażą z uwagi na niską jakość kaloryczną tych odpadów, co powoduje odmowę ich przyjmowania przez współspalarnie (cementownie). Dodatkowo należy stwierdzić, że coraz częściej w zakładach przetwarzania odpadów komunalnych dochodzi do pożarów odpadów komunalnych, również stanowiących paliwo alternatywne (odpad o kodzie 19 12 10) bądź jego składową (odpad o kodzie 19 12 12).

Załącznik 1. Gminy i związki międzygminne objęte cyklem kontrolnym

L.p.	Gmina	Powiat	Adres Siedziby
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE			
1.	Zagrodno	zlotoryjski	59-516 Zagrodno 52
2.	Ruja	legnicki	59-243 Ruja 23
3.	Kotla	głogowski	ul. Głogowska 93, 67-240 Kotla
4.	Lubin	lubiński	ul. Kilińskiego 10, 59-300 Lubin
5.	Międzyzylesie	kłódzki	Plac Wolności 1, 57-530 Międzyzylesie
6.	Miasto Kłodzko	kłódzki	Plac Bolesława Chrobrego 1, 57-300 Kłodzko
7.	Miasto Świdnica	świdnicki	ul. Armii Krajowej 49, 58-100 Świdnica
8.	Stare Bogaczowice	wałbrzyski	ul. Główna 132, 58-312 Stare Bogaczowice
9.	Warta Bolesławiecka	bolesławiecki	Warta Bolesławiecka 40c, 59-720 Raciborowice Górne
10.	Karpacz	jeleniogórski	ul. Konstytucji 3 Maja 54, 58-540 Karpacz
11.	Mysłakowice	jeleniogórski	ul. Szkolna 5, 58-533 Mysłakowice
12.	Kamienna Góra	kamiennogórski	Al. Wojska Polskiego 10; 58-400 Kamienna Góra
13.	Strzelin	strzeliński	ul. Żąbkowicka 11, 57-100 Strzelin
14.	Bierutów	oleśnicki	ul. Stanisława Moniuszki 12, 56-420 Bierutów
15.	Związek Międzygminny Ślęza-Oława, Gminy: Borów, Ciepłowody, Czernica, Domaniów, Miasto Oława, Przeworno, Siechnice, Żórawina.	wrocławski	ul. Żernicka 17, 55-010 Święta Katarzyna
16.	Twardogóra	oleśnicki	ul. Ratuszowa 14, 56-416 Twardogóra
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE			
17.	Nowe	świecki	Pl. Św. Rocha 5, 86-170 Nowe
18.	Łabiszyn	żniński	Pl. 1000 - lecia 1, 89-210 Łabiszyn
19.	Tuchola	tucholski	Pl. Zamkowy 1, 89-500 Tuchola
20.	Inowrocław	inowrocławski	ul. Królowej Jadwigi 43,88-100 Inowrocław
21.	Białe Błota	bydgoski	ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota
22.	Wielka Nieszawka	toruński	ul. Toruńska 12, Wielka Nieszawka, 87-165 Cierpice
23.	Miasta Brodnicy	brodnicki	ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica
24.	Grudziądz	grudziądzki	ul. Wybickiego 38, 86-300 Grudziądz
25.	Dębowa Łąka	wąbrzeski	Dębowa Łąka 38, 87-207 Dębowa Łąka
26.	Miasta Golub-Dobrzyń	golubsko-dobrzyński	ul. Plac Tysiąclecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń
27.	Tłuchowo	lipnowski	ul. Sierpecka 20, 87-605 Tłuchowo

28.	Lubanie	włocławski	Lubanie 28A, 87-732 Lubanie
29.	Osięciny	radziejowski	ul. I Armii Wojska Polskiego 14, 88-220 Osięciny
30.	Bądkowo	aleksandrowski	ul. Włocławska 82, 87-704 Bądkowo
31.	Chocień	włocławski	ul. Sikorskiego 4, 87-850 Chocień
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE			
32.	Wilków	opolski	Wilków 62A, 24-313 Wilków
33.	Trawniki	świdnicki	Trawniki 605, 21-044 Trawniki
34.	Trzydnik Duży	łęczyński	Trzydnik Duży 59A, 23-230 Trzydnik Duży
35.	Jastków	lubelski	Panieńszczyzna ul. Chmielowa 3
36.	Józefów nad Wisłą	opolski	ul. Opolska 33F, 24-340 Józefów nad Wisłą
37.	Kłoczew	rycki	ul. Długa 67, 08-550 Kłoczew
38.	Poniatowa	opolski	ul. Młodzieżowa 2, 24-320 Poniatowa
39.	Spiczyn	łęczyński	Spiczyn 10 c, 21-077 Spiczyn
40.	Stężyca	rycki	Plac Senatorski 1, 08-540 Stężyca
41.	Wólka	lubelski	Jakubowice Murowane 8, 20-258 Lublin 62
42.	Dęblin	rycki	Rynek 12, 08-530 Dęblin
43.	Milejów	łęczyński	ul. Partyzancka 13a, 21-020 Milejów
44.	Głusk	lubelski	Dominów, ul. Rynek 1, 20-388 Lublin
45.	Czemierniki	radzyński	ul. Zamkowa 9, 21-306 Czemierniki
46.	Wisznice	białski	ul. Rynek 35, 21-580 Wisznice
47.	Łuków	łukowski	ul. Świderska 12, 21-400 Łuków
48.	Miasto Stoczek Łukowski	łukowski	Pl. Kościuszki 1, 21-450 Stoczek Łukowski
49.	Sawin	chełmski	ul. Hutecka 12, 22-107 Sawin
50.	Żółkiewka	krasnostawski	ul. Hetmana Żółkiewskiego 2, 22-335 Żółkiewka
51.	Wierzbica	chełmski	Wierzbica Osiedle, ul. Włodawska 1, 22-150 Wierzbica
52.	Gorzków	krasnostawski	ul. Główna 9, 22-315 Gorzków
53.	Aleksandrów	biłgorajski	Aleksandrów Drugi 380, 23-408 Aleksandrów
54.	Turobin	biłgorajski	ul. Rynek 4, 23-465 Turobin,
55.	Susiec	tomaszowski	ul. Tomaszowska 2, 22-672 Susiec
56.	Łaszczów	tomaszowski	ul. Chopina 14, 22-650 Łaszczów
57.	Grabowiec	zamojski	Grabowiec, ul. Rynek 3, 22-425 Grabowiec
58.	Miączyn	zamojski	Miączyn 107, 22-455 Miączyn

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE			
59.	Miasto Zielona Góra	Miasto na prawach powiatu	ul. Podgórna 22, 65-424 Zielona Góra
60.	Szczaniec	świebodziński	Szczaniec 73, 66-225 Szczaniec
61.	Świdnica	zielonogórski	ul. Długa 38, 66-008 Świdnica
62.	Lubsko	żarski	Plac Wolności 1, 68-300 Lubsko
63.	Sulechów	zielonogórski	Plac Ratuszowy 6, 66-100 Sulechów
64.	Trzebiechów	zielonogórski	ul. Sulechowska 2, 66-132 Trzebiechów
65.	Małomice	żagański	Plac Konstytucji 3 Maja 1, 67-320 Małomice
66.	Celowy Związek Gmin SGO5 w Starym Kurowie	strzelecko-drezdenecki	ul. Kościuszki 77, 66-540 Stare Kurowo
67.	Drezdenko	strzelecko-drezdenecki	ul. Warszawska 1, 66-530 Drezdenko
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE			
68.	Miasto Konstantynów Łódzki	pabianicki	ul. Zgierska 2, 95-050 Konstantynów Łódzki
69.	Miasto Ozorków	zgierski	ul. Wigury 1, 95-035 Ozorków,
70.	Wieruszów	wieruszowski	ul. Rynek 1-7, 98-400 Wieruszów
71.	Lutomiersk	pabianicki	ul. Jana Pawła II nr 11, 95-083 Lutomiersk,
72.	Andrespol	łódzki wschodni	ul. Rokicińska 126, 95-020 Andrespol,
73.	Ostrówek	wieluński	Ostrówek 115, 98-311 Ostrówek
74.	Galewice	wieruszowski	ul. Wieluńska 5, 98-405 Galewice
75.	Czarnożyły	wieluński	Czarnożyły 48, 98-310 Czarnożyły
76.	Będków	tomaszowski	ul. Parkowa 3, 97-319 Będków
77.	Wielgomłyn	radomszczański	ul. Rynek 1, 97-525 Wielgomłyn
78.	Grabica	piotrkowski	Grabica 66, 97-306 Grabica
79.	Paradyż	opoczyński	ul. Konecka 4, 26-333 Paradyż
80.	Nieborów	łowicki	Al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów
81.	Bedlno	kutnowski	Bedlno 24, 99-311 Bedlno
82.	Godzianów	skierniewicki	ul. Klonowa 5, 96-126 Godzianów
83.	Witonia	łęczycki	ul. Stefana Starzyńskiego 6A, 99-335 Witonia
84.	Daszyna	łęczycki	Daszyna 34a, 99-107 Daszyna
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE			
85.	Dobra	limanowski	34-642 Dobra 233
86.	Niedźwiedź	limanowski	34-735 Niedźwiedź 233
87.	Mszana Dolna	limanowski	ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna

88.	Miasto Mszana Dolna	limanowski	ul. Marszałka Piłsudskiego 2, 34-730 Mszana Dolna
89.	Laskowa	limanowski	34-602 Laskowa 643
90.	Lipnica Wielka	nowotarski	34-483 Lipnica Wielka na Orawie 518
91.	Czchów	brzeski	32-860 Czchów Rynek 12
92.	Bolesław	dąbrowski	33-220 Bolesław 68
93.	Miasto Proszowice	proszowicki	ul. 3 Maja 72, 32-100 Proszowice
94.	Radgoszcz	dąbrowski	Pl. Św. Kazimierza 7-8, 33-207 Radgoszcz
95.	Radziemice	proszowicki	32-107 Radziemice 74
96.	Michałowice	krakowski	Plac Józefa Piłsudskiego 1, 32-091 Michałowice
97.	Oświęcim	oświęcimski	ul. Zamkowa 12, 32-600 Oświęcim
98.	Zator	oświęcimski	Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 1, 32-600 Zator
99.	Bolesław	olkuski	ul. Główna 58, 32-329 Bolesław
100.	Raciechowice	myślenicki	32-415 Raciechowice 277
101.	Maków Podhalański	suski	ul. Szpitalna 3, 34-220 Maków Podhalański,
102.	Stryszów	wadowicki	34-156 Stryszów 149
103.	Zabierzów	krakowski	ul. Rynek 1, 32-080 Zabierzów
104.	Osiek	oświęcimski	ul. Główna 125, 32-608 Osiek
105.	Świątniki Górne	krakowski	ul. Bruchnalskiego 36, 32-040 Świątniki Górne
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE			
106.	Belsk Duży	grójecki	ul. Jana Kozińskiego 4a, 05-622 Belsk Duży
107.	Błędów	grójecki	ul. Sadurska 13, 05-620 Błędów
108.	Ceglów	miński	ul. Tadeusza Kościuszki 4, 05-319 Ceglów
109.	Ciechanów	ciechanowski	Pl. Jana Pawła II 6, 06-400 Ciechanów
110.	Drobin	płocki	ul. Marszałka Piłsudskiego 12, 09-210 Drobin
111.	Gniewoszów	koziński	ul. Lubelska 16, 26-920 Gniewoszów
112.	Goszczyn	grójecki	ul. Bądkowska 2, 05-610 Goszczyn
113.	Huszlew	łosicki	Huszlew 77, 08-206 Huszlew
114.	Jabłonna Lacka	sokołowski	ul. Klonowa 14, 08-304 Jabłonna Lacka
115.	Kampinos	warszawski zachodni	ul. Niepokalanowska 3, 05-085 Kampinos
116.	Kotuń	siedlecki	ul. Siedlecka 56c, 08-130 Kotuń
117.	Leoncin	nowodworski	ul. Partyzantów 3, 05-155 Leoncin
118.	Leszno	warszawski zachodni	Al. Wojska Polskiego 21, 05-084 Leszno

119.	Laskarzew	garwoliński	ul. Rynek Duży 32, 08-450 Laskarzew
120.	Ostrów Mazowiecka	ostrowski	ul. Sikorskiego 5, 07-300 Ostrów Mazowiecka
121.	Piaseczno	piaseczyński	ul. Kościuszki 5, 05-500 Piaseczno
122.	Promna	bialobrzeski	Promna –Kolonja 5, 26-803 Promna
123.	Przasnysz	przasnyski	ul. Stanisława Kostki 5, 06-300 Przasnysz
124.	Regimin	ciechanowski	ul. Regimin 22, 06-461 Regimin
125.	Różan	makowski	Pl. Obrońców Różana 4, 06-230 Różan
126.	Sadowne	węgrowski	ul. Kościuszki 3, 07-140 Sadowne
127.	Serock	legionowski	ul. Rynek 21, 05-140 Serock
128.	Sierpc	sierpecki	ul. Piastowska 11a, 09-200 Sierpc
129.	Słupno	płocki	ul. Miszewska 8a, 09-472 Słupno
130.	Stara Biała	płocki	ul. Jana Kazimierza 1, 09-411 Biała
131.	Stoczek	węgrowski	ul. Kosowska 5, 07-104 Stoczek
132.	Szulborze Wielkie	ostrowski	ul. Romantyczna 2, 07-324 Szulborze wielkie
133.	Szydłowo	mławski	ul. Mazowiecka 61, 06-516 Szydłowo
134.	Tłuszcz	wołomiński	ul. Warszawska 10, 05-240 Tłuszcz
135.	Warka	grójecki	Pl. Stefana Czarnieckiego 1, 05-660 Warka
136.	Winnica	pultuski	ul. Pultuska 25, 06-120 Winnica
137.	Zabrodzie	wyszkowski	ul. Wł. St. Reymonta 51, 07-230 Zabrodzie
138.	ZGRP	płocki	ul. Zglenickiego 42, 09-411 Płock
139.	NATURA	grójecki	ul. Mszczonowska 23, 05-600 Grójec
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE			
140.	Biała	prudnicki	Rynek 10, 48-210 Biała
141.	Tarnów Opolski	opolski	ul. Dworcowa 6, 46-050 Tarnów Opolski
142.	Prószków	opolski	ul. Opolska 17, 46-060 Prószków
143.	Bierawa	kędzierzyńsko-kozielski	ul. Wojska Polskiego 12, 47-240 Bierawa
144.	Paczków	nyski	Rynek 1, 48-370 Paczków
145.	Otmuchów	nyski	ul. Zamkowa 6, 48-385 Otmuchów
146.	Radłów	Oleski	ul. Oleska 3, 46-331 Radłów
147.	Olesno	Oleski	ul. Pieloka 21, 46-300 Olesno
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE			
148.	Bircza	przemyski	ul. Ojca Św. Jana Pawła II 2, 37-740 Bircza

149.	Białzowa	rzeszowski	ul. Plac Jana Pawła II 1, 36-030 Białzowa
150.	Bojanów	stalowowolski	ul. Parkowa 5, 37-433 Bojanów
151.	Brzostek	dębicki	ul. Rynek 1, 39-230 Brzostek
152.	Dubiecko	przemyski	ul. Przemyska 7, 37-750 Dubiecko
153.	Fredropol	przemyski	37-734 Fredropol 15
154.	Frysztak	strzyżowski	ul. Ks. Wojciecha Blajera 20, 38-130 Frysztak
155.	Gawłuszowice	mielecki	39-307 Gawłuszowice 5a
156.	Grodzisko Dolne	leżajski	36-030 Grodzisko Dolne 125a
157.	Horyniec-Zdrój	lubaczowski	Al. Przyjaźni 5, 37-620 Horyniec-Zdrój
158.	Jasło Miasto	jasielski	ul. Rynek 12, 38-200 Jasło
159.	Nowa Dęba	tarnobrzegi	ul. Rzeszowska 3, 39-460 Nowa Dęba
160.	Orły	przemyski	ul. Przemyska 3, 37-716 Orły
161.	Rakszawa	łańcucki	37-111 Rakszawa 506
162.	Ranizów	kolbuszowski	ul. Rynek 6, 36-130 Ranizów
163.	Rudnik nad Sanem	nizański	ul. Rynek 40, 37-420 Rudnik nad Sanem
164.	Skolyszyn	jasielski	38-242 Skolyszyn 12
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE			
165.	Bielsk Podlaski	bielski	ul. Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski
166.	Mielnik	siemiatycki	ul. Piaskowa 38, 17-307 Mielnik
167.	Mońki	moniecki	ul. Słowackiego 5a, 19-100 Mońki
168.	Narewka	hajnowski	ul. Białowieska 1, 17-220 Narewka
169.	Siemiatycze	siemiatycki	ul. Pałacowa 2, 17-300 Siemiatycze
170.	Wysokie Mazowieckie	wysokomazowiecki	Ludowa 15, 18-200 Wysokie Mazowieckie,
171.	Jedwabne	łomżyński	ul. Żwirki i Wigury 3, 18-420 Jedwabne
172.	Rutki	zambrowska	ul. 11 Listopada 718-312 Rutki
173.	Stawiski	kolneński	ul. Plac Wolności 13/15, 18-520 Stawiski
174.	Gmina Nowinka	augustowski	Nowinka 33, 16-304 Nowinka
175.	Gmina Sztabin	augustowski	ul. Augustowska 53, 16-310 Sztabin
176.	Gmina Raczki	suwalski	ul. Plac Kościuszki 14, 16-420 Raczki
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE			
177.	Brusy	Chojnice	ul. Na zaborach 1, 89-632 Brusy
178.	Chojnice	Chojnice	ul. 31 Stycznia 56a, 89-600 Chojnice

179.	Człuchów	Człuchów	ul. Szczecińska 33, 77-300 Człuchów
180.	Jastarnia	Puck	ul. Portowa 24, 84-140 Jastarnia
181.	Konarzyny	Chojnice	ul. Szkolna 7, 89-607 Konarzyny
182.	Lęczyce	Wejherowo	ul. Długa 49, 84-218 Lęczyce
183.	Nowa Wieś Lęborska	Lębork	ul. Grunwaldzka 24, 84-351 Nowa Wieś
184.	Nowy Staw	Malbork	ul. Bema 1, 82-230 Nowy Staw
185.	Ostaszewo	Nowy Dwór Gdański	ul. Kościuszki 51, 82-112 Ostaszewo
186.	Pelplin	Tczew	Plac Grunwaldzki 4, 83-130 Pelplin
187.	Pszczółki	Gdańsk	ul. Pomorska 18, 83-032 Pszczółki
188.	Starogard Gdański	Starogard Gdański	ul. Gdańska 6, 83-200 Starogard Gdański
189.	Ustka	Słupsk	ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3, 76-270 Ustka
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE			
190.	Bieruń	bieruńsko-lędziński	ul. Rynek 14, 43-150 Bieruń
191.	Bobrowniki	będziński	ul. Gminna 8, 42-583 Bobrowniki
192.	Gieraltowice	gliwicki	ul. Ks. Roboty 48, 44-186 Gieraltowice
193.	Mszana	wodzisławski	ul. 1 Maja 81, 44-325 Mszana
194.	Nędza	raciborski	ul. Jana III Sobieskiego 5, 47-400 Nędza
195.	Siemianowice Śląskie	miasto na prawach powiatu	ul. Jana Pawła II 10, 41-100 Siemianowice Śląskie
196.	Pawłowice	pszczyński	ul. Zjednoczenia 60, 43-250 Pawłowice
197.	Miedźna	pszczyński	ul. Wiejska 131, 43-227 Miedźna
198.	Strumień	cieszyński	Rynek 4, 43-246 Strumień
199.	Brenna	cieszyński	ul. Wyzwolenia 77, 43-438 Brenna
200.	Ustroń	cieszyński	Rynek 1, 43-450 Ustroń
201.	Olsztyn	częstochowski	Pl. Mar. J. Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn
202.	Miedźno	kłobucki	ul. Ulańska 25, 42-120 Miedźno
203.	Zbroslawice	tarnogórski	ul. Oświęcimska 2, 42-674 Zbroslawice
204.	Miasteczko Śląskie	tarnogórski	ul. Rynek 8, 42-610 Miasteczko Śląskie
WOJEWÓDZTWO ŚWIETOKRZYSKIE			
205.	Pierzchnica	kielecki	ul. 13 Stycznia 6, 26-015 Pierzchnica
206.	Busko-Zdrój	buski	ul. Mickiewicza 10, 28-100 Busko Zdrój
207.	Pawłów	starachowicki	Pawłów 56, 27-255 Pawłów
208.	Opatów	opatowski	Plac Obrońców Pokoju 34, 27-500 Opatów

209.	Wodzisław	jędrzejowski	ul. Krakowska 6, 28-330 Wodzisław
210.	Radoszyce	konecki	ul. Żeromskiego 28, Radoszyce
211.	Brody	starachowicki	ul. Stanisława Staszica 3,27-230 Brody
212.	Chmielnik	kielecki	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik
213.	Smyków	konecki	Smyków 91, 26-212 Smyków
214.	Pińczów	pińczowski	ul.3-go Maja 10,28-400 Pińczów
215.	Małogoszcz	jędrzejowski	ul. Jaszowskiego 3a, 28-366 Małogoszcz
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE			
216.	Barczewo	olsztyński	Plac Ratuszowy 1, 11-010 Barczewo
217.	Barciany	kętrzyński	ul. Szkolna 3, 11-410 Barciany
218.	Jedwabno	szczycieński	ul. Warmińska 2,12-122 Jedwabno
219.	Korsze	kętrzyński	ul. Mickiewicza 13, 11-430 Korsze
220.	Dobre Miasto	olsztyński	ul. Warszawska 14,11-040 Dobre Miasto
221.	Wielbark	szczycieński	ul. Grunwaldzka 2, 12-160 Wielbark
222.	Milejewo	elbląski	ul. Elbląska 47, 82-316 Milejewo
223.	Miejscza Frombork	braniewski	ul. Młynarska 5 A, 14 - 530 Frombork
224.	Pasłęk	elbląski	Pl. Św. Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk
225.	Rychliki	elbląski	14-411 Rychliki 86
226.	Kowale Oleckie	olecki	ul. Kościuszki 44, 19-420 Kowale Oleckie
227.	Wieliczki	olecki	ul. Lipowa 53, 19-404 Wieliczki
228.	Świątajno	olecki	19-411 Świątajno 104
229.	Stare Juchy	elcki	Plac 500- lecia 4, 19-330 Stare Juchy
230.	Ruciane - Nida	piski	Al. Wczasów 4, 12-220 Ruciane - Nida
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
231.	Kazimierz Biskupi	koniński	Plac Wolności 1, 62-530 Kazimierz Biskupi
232.	Kleczew	koniński	Plac Kościuszki 5, 62-540 Kleczew
233.	Miłosław	wrzesiński	ul. Wrzesińska 19, 62-320 Miłosław
234.	Słupca	ślupecki	ul. Kazimierza Pułaskiego 21, 62-400 Słupca
235.	Malanów	turecki	ul. Turecka 16, 62-709 Malanów
236.	Czajków	ostrzeszowski	Czajków 39, 63-524 Czajków
237.	Jaraczewo	jarociński	ul. Jarocińska 1, 63-233 Jaraczewo
238.	Jarocin	jarociński	al. Niepodległości 10, 63-200 Jarocin

239.	Ryczywół	obornicki	ul. Mickiewicza 10, 64-630 Ryczywół
240.	Trzcianka	czarnkowsko - trzcianecki	ul. Sikorskiego 7, 64-980 Trzcianka
241.	Chodzież	chodzieski	ul. Paderewskiego 2 64-800 Chodzież
242.	Szydłowo	pilski	Jaraczewo 2, 64-930 Szydłowo
243.	Luboń	poznański	Pl. E. Bojanowskiego 2, 62-030 Luboń
244.	Duszniki	szamotulski	ul. Sportowa 1, 64-550 Duszniki
245.	Zaniemyśl	średzki	ul. Średzka 9, 63-020 Zaniemyśl
246.	Krzykosy	średzki	ul. Główna 37, 63-024 Krzykosy
247.	Gniezno	gnieźnieński	ul. Lecha 6, 62-200 Gniezno
248.	Nowy Tomyśl	nowotomyski	ul. Poznańska 33, 64 - 300 Nowy Tomyśl
249.	Śrem	śremski	Pl. 20 października 1, 63-100 Śrem
250.	Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów-SELEKT”	Kościański - siedziba Związku	ul. Krakowskie Przedmieście 2B, 64-020 Czempin
251.	Związek Międzygminny EKO SIÓDEMKA**	krotoszyński	ul. Kollątaja 7, 63-700 Krotoszyn
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE			
252.	Chojna	gryfiński	ul. Jagiellońska 4, 74-500 Chojna
253.	Dolice	stargardzki	ul. Ogrodowa 16, 73-115 Dolice
254.	Warnice	pyrzycki	Warnice 66, 74-201 Warnice
255.	Maszewo	goleniowski	Plac Wolności 2, 72-130 Maszewo
256.	Gościno	kolobrzesci	ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 58, 78-120 Gościno
257.	Drawsko Pomorskie	drawski	ul. gen. Władysława Sikorskiego 41, 78-500 Drawsko Pomorskie
258.	Grzmiąca	szczecinecki	ul. 1 Maja 7, 78-450 Grzmiąca
259.	Połczyn-Zdrój	świdwiński	Plac Wolności 3-4, 78-320 Połczyn-Zdrój
260.	Wierzchowo	drawski	ul. Długa 29, 78-530 Wierzchowo
261.	Złocieniec	drawski	ul. Stary Rynek 3, 78-520 Złocieniec
262.	Świdwin	świdwiński	Plac Konstytucji 3 Maja 1, 78-300 Świdwin
263.	Barwice	szczecinecki	ul. Zwycięzców 22, 78-460 Barwice
264.	Brzeżno	świdwiński	Brzeżno 50, 78-316 Brzeżno
265.	Kalisz Pomorski	drawski	ul. Wolności 25, 78-540 Kalisz Pomorski

Załącznik 2. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych objęte cyklem kontrolnym

L.p.	Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (rodzaj, nazwa i adres instalacji)	Powiat	Adres prowadzącego instalację	Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi
INSTALACJE DO MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
1.	EkoPartner Lubin Sp. z o.o.	lubiński	ul. Zielona 3, 59-300 Lubin	północny
2.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o., Zakład Gospodarki Odpadami w Trzebczu, ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	polkowicki	ul. Dąbrowskiego 2, 59-100 Polkowice	północny
3.	Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., RIPOK w Legnicy, ul. Rzeszotarska 1, 59-220 Legnica	M. Legnica	ul. Nowodworska 60, 59-220 Legnica	północny
4.	FBSerwis Dolny Śląsk Sp. z o.o., Zakład Unieszkodliwiania Odpadów,	klodzki	Ścinawka Dolna 86, 57-410 Ścinawka Średnia	południowy
5.	ECO Ekologiczne Centrum Odzysku Sp. z o.o., ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa	dzierżoniowski	ul. Bielawska 6, 58-260 Pieszyce	południowy
6.	Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Bazaltowa 1; 59-801 Księgniki	lubański	ul. Bankowa 8; 59-800 Lubań	zachodni
7.	Gminne Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o., Składowisko Odpadów Komunalnych w Bogatyni, ul. Zgorzelecka; 59-920 Bogatynia	zgorzelecki	ul. Kilińskiego 17, 59-920 Bogatynia	zachodni
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
8.	REMONDIS Bydgoszcz Sp. z o.o.	bydgoski	ul. Inwalidów 45 85-749 Bydgoszcz	Region nr 5 Bydgoski, obecnie Region nr 5 Bydgosko-Toruński
9.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Inowrocławiu, ul. Bagienna 77, 88-100 Inowrocław	inowrocławski	ul. Ks. P. Wawrzyniaka 33, 88-100 Inowrocław	Region nr 6 – Inowrocławski
10.	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko-Wista” Sp. z o.o.	świecki	Sulnówko 74c 86-100 Świecie	Region nr 1 Tucholsko-Grudziądzki
11.	NOVAGO Żnin Sp. z o.o.	żniński	Wawrzynki 35 88-400 Żnin	Region nr 5 Bydgoski, obecnie Region nr 5 Bydgosko-Toruński
12.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "SANIKO" Sp. z o.o., Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Machnacz 41a, 87-880 Brześć Kujawski	włocławski	ul. Komunalna 4 87-800 Włocławek	Region nr 4 – Włocławski
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE				
13.	KOM-EKO S.A., Zakład Zagospodarowania Odpadów, ul. Metalurgiczna 17a, 20-234 Lublin	Miasto Lublin	ul. Wojenna 3, 20-424 Lublin	Region Centralny
14.	Bialskie Wodociągi i Kanalizacja "WOD-KAN" Spółka z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów, ul. Ekologiczna 1, 21-500 Biała Podlaska	Grodzki Biała Podlaska	ul. Narutowicza 35A, 21-500 Biała Podlaska	Region Biała Podlaska
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE				
15.	Celowy Związek Gmin CZG-12, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszynie	sulęciński	Długoszyn 80, 69-200 Sulęcín	centralny
16.	Inneko Sp. z o.o. ul. Małczyńska 180, Chróścik, 66-400 Gorzów Wlkp.	M. Gorzów Wielkopolski	ul. Teatralna 49 66-400 Gorzów Wlkp.	północny
17.	Sita Zachód Sp. z o.o.	zagański	ul. Jerzmanowska 13, 54-530 Wrocław	wschodni

18.	Tönsmeier Sp. z o.o.	nowosolski	Szosa Bytomska 1, 67-100 Kielcz	wschodni
19.	EXPED ECO Sp. z o.o.	zielonogórski	ul. Mieszka I, nr 81, 71-011 Szczecin	wschodni
20.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze	zielonogórski	ul. Zjednoczenia 110, Zielona Góra	wschodni
21.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.	żarski	Marszów 50a, Marszów	zachodni
22.	ZUO International Sp. z o.o.	ślubicki	ul. Ślubicka 50 Kunowice 69-100 Ślubice	centralny
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE				
23.	EKO-REGION Sp. z o.o., Dylów A, 98-330 Pajęczno	pajęczański	ul. Bawelniana 18, 97-400 Bełchatów	II
24.	EKO-REGION Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Julków, 96-116 Dębowa Góra	skierniewicki	ul. Bawelniana 18, 97-400 Bełchatów	III
25.	FBSerwis Kamieński Spółka z o.o., Rusczyń 97-360 Kamieński gm. Kamieński	radomszczański	ul. Wieluńska 50, 97 - 360 Kamieński	III
26.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, gm. Radomsko, Płoszów, ul. Jezynowa 40, 97-500 Radomsko	radomszczański	ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko	III
27.	TONSMEIER CENTRUM Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Krzyżanówku, 99-314 Krzyżanów	kutnowski	ul. Łąkoszyńska 127 99-300 Kutno	I
28.	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Pukininie	rawski	ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka	III
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
29.	Trans-Formers Karpatia Spółka z o.o., ul. Komunalna 20A, 33-100 Tarnów	Miasto Tarnów	ul. Odległa 8, 33-100 Tarnów	Region Tarnowski
30.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Komunalna 29, 33-100 Tarnów	Miasto Tarnów	ul. Okrężna 11, 33-100 Tarnów	Region Tarnowski
31.	PUK EMPOL Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Tylmanowej os. Rzeka 419, 34-451 Tylmanowa	nowotarski	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	południowy
32.	PUK EMPOL Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Gorlicach ul. Przemysłowa 7 i ul. Chopina 33g 38-300 Gorlice	gorlicki	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	sądecko-gorlicki
33.	IB Sp. z o.o. Zakład Utylizacji Odpadów w Nowym Targu, ul. Jana Pawła II 115, 34-400 Nowy Targ	nowotarski	ul. Miłośników Podhala 1, 34-425 Biały Dunejec	południowy
34.	REMONDIS KRAKÓW Sp. z o.o.	Miasto Kraków	ul. Półtanki 64, 30-740 Kraków	zachodni
35.	Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu	oświęcimski	ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim	zachodni
36.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	myślenicki	ul. Słowackiego 82, 32-400 Myślenice	południowy
37.	Agencja Komunalna Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze	zachodni
38.	Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o.	olkuski	ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław	zachodni
39.	MIKI RECYKLING Sp. z o.o.	Miasto Kraków	ul. Nad Drwiną 33, 30-841 Kraków	zachodni
40.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Przedsiębiorstwo Komunalne „EKO” Sp. z o.o.	wadowicki	ul. T. Kościuszki 304, 34-123 Chocznia	zachodni
41.	Związek Gmin Dorzecza Górnej Skawy – Świnna Poręba	suski	ul. Wadowicka 4A, 32-200 Sucha Beskidzka	południowy

42.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.	Miasto Kraków	ul. Nowohucka 1, 31-580 Kraków	zachodni
43.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	chrzanowski	32-500 Chrzanów, Balin, ul. Głogowa 75	zachodni
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
44.	NOVAGO Sp. z o.o.	mławski	ul. Grzebskiego 10, 06-500 Mława	ciechanowski
45.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	ciechanowski	ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów	ciechanowski
46.	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami w Plocku Sp. z o.o.	płocki	ul. Przemysłowa 17, 09-400 Płock	płocki
47.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o.	płoński	ul. Mickiewicza 4, 09-100 Płońsk	płocki
48.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m.st. Warszawie Sp. z o.o., m. st. Warszawa, Kampinowska 1	m.st. Warszawa	ul. Obozowa 43, 01-161 Warszawa	warszawski
49.	Wojciech Byśkiniewicz prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „BYŚ” Wojciech Byśkiniewicz,	m.st. Warszawa	ul. Wólczyńska 249, 01-934 Warszawa	warszawski
50.	Jolanta Zagórska prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U LEKARO Jolanta Zagórska	otwocki	Wola Ducka 70A, 05-408 Wiązowna	warszawski
51.	REMONDIS Sp. z o.o.,	m.st. Warszawa	ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa	warszawski
52.	Przedsiębiorstwo Usługowe „HETMAN” Sp. z o.o., ul. Turystyczna 38, 05-830 Nadarzyn	pruszkowski	Al. Krakowska 110/114, 00-971 Warszawa	warszawski
53.	Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o.o.	pruszkowski	ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków	warszawski
54.	MPK Pure Home Sp. z o.o. Sp. k.	ostrolęcki	ul. Kołobrzeska 5, 07-401 Ostrołęka	ostrolęcko-siedlecki
55.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.,	siedlecki	ul. Błonie 3, 08-110 Siedlce	ostrolęcko-siedlecki
56.	PPUH RADKOM Sp. z o.o., Radom, ul. Witosa 94	Radom	ul. Witosa 76, 26-600 Radom	radomski
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
57.	Regionalne Centrum Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów „Czysty Region” sp. z o.o.	Kędzierzyn-Koźle	47-230 Kędzierzyn-Koźle, ul. Naftowa 7	Południowo-wschodni
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE				
58.	MPGK - Krosnienski Holding Komunalny Sp. z o.o., ul. Białobrzaska 108, 38-400 Krosno	krośnienski	ul. Fredry 12, 38-400 Krosno	Region Południowo-Zachodni
59.	Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o.	dębicki	Paszczyna 62B, 39-207 Brzeźnica	Region Zachodni
60.	Zakłady Usługowe "Południe" Sp. z o.o. w Krakowie, Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów, ul. Piastowska 22, 37-700 Przemyśl	Miasto Przemyśl	ul. Lubicz 14, 31-504 Kraków	Region Wschodni
61.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych "EMPOL" sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów w Młynach 111A, 37-500 Jarosław	jarosławski	os. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa	Region Wschodni
62.	.A.S.A. Tarnobrzeg Spółka z o.o.	tarnobrzegi	ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg;	Region Północny
63.	Miejski Zakład Komunalny Spółka z o.o., ul. Władysława Grabskiego/COP, 37-450 Stalowa Wola	stalowowolski	ul. Komunalna 1, 37-450 Stalowa Wola	Region Północny

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
64.	P.U.H.P. „Lech” Sp. z o.o., Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach 16-061 Juchnowiec Kościelny	bialostocki	ul. Kombatantów 4, 15-110 Białystok	Region Centralny
65.	Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w m. Czartoria gm. Miastkowo	lomżyński	ul. Akademicka 22, 18-400 Łomża	Region Zachodni
66.	PROCESSING Pure Home Sp. z o.o. Sp. k., Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami, ul. Spółdzielcza 36, Studzianki, 16-010 Wasilków	bialostocki	ul. Marszałkowska 111, 00-102 Warszawa	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE				
67.	Zakład Utylizacji Odpadów Stałych w Tczewie Sp. z o.o.	tczewski	ul. Rokicka 5A, 83-110 Tczew	REGION WSCHODNI
68.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Stary Las sp. z o.o.	starogardzki	Stary Las 9, 83-200 Starogard Gdański	REGION POLUDNIOWY
69.	Eko Dolina Sp. z o.o.	wejherowski	Al. Parku Krajobrazowego 99, 84-207 Koleczkowo	REGION EKO DOLINA
70.	Zakład Utylizacyjny sp. z o.o.	m. Gdańsk	ul. Jabłoniowo 55,80-180 Gdańsk	REGION SZADÓLKI
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
71.	Cofinco Poland Sp. z o.o.	M. Jastrzębie Zdrój	ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	III
72.	Master-Odpady i Energia Sp. z o.o.	M. Tychy	ul. Lokalna 11, 43-100 Tychy	IV
73.	PZOM STRACH Sp. z o.o., Sp. k.	częstochowski	ul. Przemysłowa 7, 42- 274 Konopiska	I
74.	Zakład Gospodarki Odpadami S.A.	M. Bielsko Biała	ul. Krakowska 315d, 43-300 Bielsko-Biała	IV
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
75.	Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.	opatowski	Janczyce 50, 27-552 Baćkowice	Region 1
76.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów "JANIK" Sp. z o. o.	ostrowiecki	Janik ul. Borowska 1, 27-415 Kunów	Region 2
77.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o.	włoszczowski	ul. Sienkiewicza 31, 29-100 Włoszczowa	Region 3
78.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o., Promnik, ul. Św. Tekli 62, gm. Strawczyn	kielecki	ul. Mielczarskiego 51, 25-709 Kielce	Region 4
79.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	staszowski	Rzędów 40, 28-142 Tuczępy	Region 5
80.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o., ul. Spacerowa 14, 26-200 Końskie	konecki	ul. Łazienna 8, 26-200 Końskie	Region 6
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
81.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	m. Olsztyn	ul. Lubelska 53, 10-410 Olsztyn	Centralny
82.	Komunalny Zakład Gospodarki Odpadami „Osadus”	Działdowski	ul. Przemysłowa 61, 13-200 Działdowo	Zachodni
83.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	Ostródzki	Rudno 17, 14-100 Ostróda	Zachodni
84.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o.,	giżycki	Spytkowo 69, 11-500 Giżycko	Północno - wschodni

85.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami "Eko - MAZURY" Sp. z o.o., Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w m. Siedliska	elcki	Siedliska 77, 19-300 Elk	Wschodni
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
86.	Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Stawnicy k/Złotowa	złotowski	ul. Szpitalna 38 77-400 Złotów	I
87.	TONSMEIER SELEKT Sp. z o.o.	kościański	Piotrowo Pierwsze 26/27, 64-020 Czempień	IV
88.	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowe-Toniszewo-Kopaszyn,	wągrowiecki	Toniszewo 31 62-104 Pawłowo Żońskie	I
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
89.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o., Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa	stargardzki	ul. Bogusława IV nr 15, 73-110 Stargard	Szczeciński
90.	„Eko-Mysł” Sp. z o.o.	myśliborski	Dalsze 36, 74-300 Myślibórz	Szczeciński
91.	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym	policki	Leśno Górne 12, 72-004 Tanowo	Szczeciński
92.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Lubuszan 80, 76-004 Sianów	koszaliński	ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin	Koszaliński
INSTALACJE DO PRZETWARZANIA SELEKTYWNE ZEBRANYCH ODPADÓW ZIELONYCH I INNYCH BIOODPADÓW				
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE				
93.	EkoPartner Lubin Sp. z o.o.	lubiński	ul. Zielona 3, 59-300 Lubin	północny
94.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o., Zakład Gospodarki Odpadami w Trzebczu, ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	polkowicki	ul. Dąbrowskiego 2, 59-100 Polkowice	północny
95.	Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., RIPOK w Legnicy, ul. Rzeszotarska 1, 59-220 Legnica	M. Legnica	ul. Nowodworska 60, 59-220 Legnica	północny
96.	Miejski Zakład Komunalny w Polanicy Zdroju Sp. z o.o., działka nr 800 obręb 0030 Szalejów Góry	kłodzki	ul. Spacerowa 2, 57-320 Polanica Zdrój	południowy
97.	FBSerwis Dolny Śląsk Sp. z o.o., Zakład Unieszkodliwiania Odpadów	kłodzki	Ścinawka Dolna 86, 57-410 Ścinawka Średnia	południowy
98.	ECO Ekologiczne Centrum Odzysku Sp. z o.o., ul. Ceglana 10, 58-260 Bielawa	dzierżoniowski	ul. Bielawska 6, 58-260 Pieszyce	południowy
99.	Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Bazaltowa 1; 59-801 Książniki	lubański	ul. Bankowa 8; 59-800 Lubań	zachodni
100.	Gminne Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o., ul. Zgorzelecka; 59-920 Bogatynia	zgorzelecki	Kilińskiego 17, 59-920 Bogatynia	zachodni
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE				
101.	REMONDIS Bydgoszcz Sp. z o.o.	bydgoski	ul. Inwalidów 45 85-749 Bydgoszcz.	Region nr 5 Bydgoski, obecnie Region nr 5 Bydgosko-Toruński
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE				
102.	KOM-EKO S.A. Zakład Zagospodarowania Odpadów, ul. Metalurgiczna 17a, 20-234 Lublin	Miasto Lublin	ul. Wojenna 3, 20-424 Lublin	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE				
103.	Celowy Związek Gmin CZG-12, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszyne	sulęciński	Długoszyn 80 69-200 Sulęcín	centralny

104.	Inneko Sp. z o.o. ul. Małczyńska 180, Chróścik, 66-400 Gorzów Wlkp.	M. Gorzów Wielkopolski	ul. Teatralna 49 66-400 Gorzów Wlkp.	północny
105.	Sita Zachód Sp. z o.o.	zagański	ul. Jerzmanowska 13, 54-530 Wrocław	wschodni
106.	Tönsmeier Sp. z o.o.,	nowosolski	Szosa Bytomska 1, 67-100 Kielcz	wschodni
107.	EXPED ECO Sp. z o.o.,	zielonogórski	ul. Mieszka I, nr 81, 71-011 Szczecin	wschodni
108.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.,	żarski	Marszów 50a, Marszów	zachodni
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE				
109.	EKO-REGION Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, 96-116 Dębowa Góra	skiemiewicki	ul. Bawelniana 18, Belchatów	III
110.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, Płoszów, ul. Jeżynowa 40, 97- 500 Radomsko	radomszczański	ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko	III
111.	TONSMEIER CENTRUM Sp. z o.o, 99-314 Krzyżanów	kutnowski	ul. Łąkoszyńska 127 99-300 Kutno	I
112.	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o.	rawski	ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka	III
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE				
113.	Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu	oświęcimski	ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim	zachodni
114.	Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o.	chrzanowski	ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław	zachodni
115.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o.	Miasto Kraków	ul. Nowohucka 1, 31-580 Kraków	zachodni
116.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	myślenicki	ul. Słowackiego 82, 32-400 Myślenice	zachodni
117.	Związek Gmin Dorzecza Górnej Skawy – Świnna Poręba	suski	ul. Wadowicka 4A, 32-200 Sucha Beskidzka	południowy
118.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	chrzanowski	Balin, ul. Głogowa 75, 32-500 Chrzanów	zachodni
119.	Agencja Komunalna Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze,	zachodni
120.	Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMAX” Sp. z o.o.	oświęcimski	ul. Mickiewicza 8, 32-650 Kęty,	zachodni
121.	Przedsiębiorstwo Komunalne „EKO” Sp. z o.o.	wadowicki	ul. T. Kościuszki 304, 34-123 Choczni	zachodni
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
122.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o., m. st. Warszawa, ul. Kampinoska 1	m.st. Warszawa	ul. Obozowa 43,01-161 Warszawa	warszawski
123.	Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie Sp. z o.o., Mobilny komposter do kompostowania odpadów zielonych w Pruszkowie	pruszkowski	ul. Stefana Bryły 6, 05-800 Pruszków	warszawski
124.	PPUH RADKOM Sp. z o.o.	Radom	ul. Witosa 76, 26-600 Radom	radomski
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
125.	Regionalne Centrum Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów „Czysty Region” sp. z o.o.	Kędzierzyn- Kozł	47-230 Kędzierzyn-Koźle, ul. Naftowa 7	Południowo-wschodni

126.	Zakład Komunalny Sp. z o.o.	Opolski	Opole, Podmiejska 69	centralny
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
127.	P.U.H.P. „Lech” Sp. z o.o., Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewicach	bialostocki	ul. Kombatantów 4 w Białymstoku	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE				
128.	Eko Dolina Sp. z o.o.,	wejherowski	Al. Parku Krajobrazowego 99, 84-207 Koleczkowo	REGION EKO DOLINA
129.	Zakład Utylizacji Odpadów Stałych sp. z o.o.,	tczewski	ul. Rokicka 5A, 83-110 Tczew	REGION WSCHODNI
130.	Zakład Utylizacyjny sp. z o.o.	Miasto Gdańsk, gdański	ul. Jabłoniowa 55, 80-180 Gdańsk	REGION SZADÓLKI
131.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Stary Las sp. z o.o.	starogardzki	Stary Las 9, 83-200 Starogard Gdański	REGION POŁUDNIOWY
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
132.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Świętochłowicach Sp. z o.o.	M. Świętochłowice	ul. Łagiewnicka 76, 41-608 Świętochłowice	II
133.	Master-Odpady i Energia Sp. z o.o.	M. Tychy	w Tychach ul. Lokalna 11	IV
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
134.	Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.	opatowski	Janczyce 50, 27-552 Baćkowice	Region 1
135.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów "JANIK" Sp. z o. o.	ostrowiecki	Janik ul. Borowska 1, 27-415 Kunów	Region 2
136.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o.	włoszczowski	ul. Sienkiewicza 31, 29-100 Włoszczowa	Region 3
137.	ZUK „Celiny” Sp. z o. o.	kielecki	ul. Częstochowska 6, Micigózd, 26-065 Piekoszów	Region 4
138.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.	staszowski	Rzędów 40, 28-142 Tuczępy	Region 5
139.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o., ul. Spacerowa 14, 26-200 Końskie	konecki	ul. Łazienna 8, 26-200 Końskie	Region 6
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
140.	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowe-Toniszewo-Kopaszyn,	wągrowiecki	Toniszewo 31 62-104 Pawłowo Żońskie	I
141.	GWDA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Wodno-Ściekowa „GWDA” sp. z o.o., ul. Na Leszkowie 464-920 Piła –do 30.06.2016r.	piłski	ul. Na Leszkowie 4, 64-920 Piła	I
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
142.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o., Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa	Stargardzki	ul. Bogusława IV nr 15, 73-110 Stargard	Szczeciński
143.	„Eko-Mysł” Sp. z o.o.,	Myśliborski	Dalsze 36, 74-300 Myślibórz	Szczeciński
144.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Regionalny Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie, ul. Lubuszan 80, 76-004 Sianów	Koszaliński	ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin	Koszaliński

INSTALACJE DO SKŁADOWANIA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE MECHANICNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z ZORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

145.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o., ul. Działkowa 20, 59-100 Polkowice	polkowicki	ul. Dąbrowskiego 2, 59-100 Polkowice	północny
146.	Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Legnicy, ul. Rzeszotarska 1, 59-220 Legnica	M. Legnica	ul. Nowodworska 60, 59-220 Legnica	północny
147.	Głogowskie Przedsiębiorstwo Komunalne „SITA” Głogów Spółka z o.o., składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w Głogowie, działki nr: 35/1, 555/1, 556/1, 557/1, 67-200 Głogów	głogowski	ul. Przemysłowej 7a, 67-200 Głogów	północny
148.	Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pielgrzymce, działka nr 420/26, 59-524 Pielgrzymka	złotoryjski	59-524 Pielgrzymka 109A/1	środkowosudecki
149.	Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Bazaltowa 1; 59-801 Księgniki	lubański	ul. Bankowa 8; 59-800 Lubań	zachodni
150.	Gminne Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o., ul. Zgorzelecka; 59-920 Bogatynia	zgorzelecki	ul. Kilińskiego 17, 59-920 Bogatynia	zachodni

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

151.	PGK Sp. z o.o. z Biłgoraja, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Korczowie	biłgorajski	ul. Łąkowa 13, 23-400 Biłgoraj	Region Południowy
------	---	-------------	--------------------------------	-------------------

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

152.	Celowy Związek Gmin CZG-12, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszynie	sulęciński	Długoszyń 80 69-200 Sulęcín	centralny
153.	Sita Zachód Sp. z o.o.	żagański	ul. Jerzmanowska 13, 54-530 Wrocław	wschodni
154.	EXPED ECO Sp. z o.o.	zielonogórski	ul. Mieszka I, nr 81, 71-011 Szczecin	wschodni
155.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze	zielonogórski	ul. Zjednoczenia 110, Zielona Góra	wschodni
156.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o.	żarski	Marszów 50a, Marszów	zachodni
157.	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych "USKOM" Sp. z o.o.	nowosolski	ul Moniuszki 7, 67-120 Kozuchów	wschodni
158.	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	nowosolski	ul Konstruktorów 2 67-100 Nowa Sól	wschodni
159.	ZUO International Sp. z o.o.	ślubicki	ul. Ślubicka 50 Kunowice 69-100 Ślubice	centralny

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

160.	EKO-REGION Sp. z o.o. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Julków, 96-116 Dębowa Góra	skiemniewicki	ul. Bawelniana 18, Belchatów	III
161.	TONSMEIER CENTRUM Sp. z o.o. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Krzyżanówku, 99-314 Krzyżanów	kutnowski	ul. Łąkoszyńska 127 99-300 Kutno	I

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

162.	Zakład Składowania Odpadów Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w Starym Sączu (Piaski)	nowosądecki	ul. Stefana Batorego 25, 33-340 Stary Sącz	sądecko-gorlicki
------	--	-------------	---	------------------

163.	Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Oświęcimiu, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Oświęcimiu	oświęcimski	ul. Nadwiślańska 36, 32-600 Oświęcim	zachodni
164.	Agencja Komunalna Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Brzeszczach	oświęcimski	ul. Kościelna 7, 32-620 Brzeszcze	zachodni
165.	Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Ujkowie	olkuski	ul. Osadowa 1, 32-329 Bolesław	zachodni
166.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Balinie	chrzanowski	Gmina Chrzanów, 32-500 Chrzanów, Balin, ul. Głogowa 75	zachodni
167.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Myślenicach	myślenicki	ul. K. Ujejskiego 341, 32-400 Myślenice	południowy
168.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Baryczy ul. Krzemieniecka	Miasto Kraków	ul. Nowohucka 1, 31-580 Kraków	zachodni
169.	Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMAX” Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Kętach	oświęcimski	ul. Mickiewicza 8, 32-650 Kęty,	zachodni
170.	NOVA Spółka z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, zlokalizowane w Nowym Sączu przy ul. Tarnowskiej 120	Miasto Nowy Sącz	33-300 Nowy Sącz, ul. Śniadeckich 14	Region Sądecko – Gorlicki
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE				
171.	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o., Składowisko odpadów „RADIOWO”, Kludyn, gm. Stare Babice	m.st. Warszawa	ul. Obozowa 43,01-161 Warszawa	warszawski
172.	PPUH RADKOM Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	Radom	ul. Witosa 76, 26-600 Radom	radomski
173.	Zakład Usług Komunalnych w Warce Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	grójcecki	ul. Farna 4, 05-660 Warka	radomski
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE				
174.	Regionalne Centrum Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów „Czysty Region” sp. z o.o.	Kędzierzyn-Koźle	ul. Naftowa 7, 47-230 Kędzierzyn-Koźle	Południowo-wschodni
175.	Zakład Komunalny Sp. z o.o. Opole	Opolski	Opole, Podmiejska 69	centralny
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE				
176.	P.U.H.P. „Lech” Sp. z o.o., Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach 16-061 Juchnowiec Kościelny składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne kwatery 4A	białostocki	Ul. Kombatantów 4 w Białymstoku	Region Centralny
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE				
177.	Zakład Utylizacji Odpadów Stałych w Tczewie Sp. z o.o. /składowisko KWATERA KII/	tczewski	ul. Rokicka 5A, 83-110 Tczew	REGION WSCHODNI
178.	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o.,	starogardzki	Stary Las 9, 83-200 Starogard Gdański	REGION POŁUDNIOWY
179.	Eko Dolina sp. z o.o.	wejherowski	Al. Parku Krajobrazowego 99, 84-207 Koleczkowo	REGION EKO DOLINA
180.	Zakład Utylizacyjny sp. z o.o.	m. Gdańsk	ul. Jabłoniowo 55,80-180 Gdańsk	REGION SZADÓLKI
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE				
181.	Cofinco Poland Sp. z o.o., Składowisko odpadów w Jastrzębiu Zdroju ul. Dębiny	M. Jastrzębie Zdrój	ul. Graniczna 29, 40-017 Katowice	III

182.	Zakład Gospodarki Odpadami S.A	M. Bielsko Biała	ul. Krakowska 315 d; 43-300 Bielsko-Biała	IV
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE				
183.	Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.	opatowski	Janczyce 50, 27-552 Baćkowice	Region 1
184.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów "JANIK" Sp. z o. o.	ostrowiecki	Janik ul. Borowska 1, 27-415 Kunów	Region 2
185.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej Sp. z o. o.	włoszczowski	ul. Sienkiewicza 31, 29-100 Włoszczowa	Region 3
186.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o., Promnik, ul. Św. Tekli 62, gm. Strawczyn	kielecki	ul. Mielczarskiego 51, 25-709 Kielce	Region 4
187.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Busko-Zdroju,	buski	ul. Lagiewnicka 25, 28-100 Busko-Zdrój	Region 5
188.	Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o.,	staszowski	Rzędów 40, 28-142 Tuczępy	Region 5
189.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Końskich Sp. z o. o., ul. Spacerowa 14, 26-200 Końskie	konecki	ul. Lazienna 8, 26-200 Końskie	Region 6
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
190.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o.	Ostródzki	Rudno 17, 14-100 Ostróda	Zachodni
191.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o., składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	giżycki	Spytkowo 69, 11-500 Giżycko	Północno - wschodni
192.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami "Eko - MAZURY" Sp. z o.o., Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w m. Siedliska	elcki	Siedliska 77, 19-300 Elk	Wschodni
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
193.	GWDA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Kloda, gm. Szydłowo	pilski	ul. Na Leszkowie 4, 64-920 Piła	I
194.	Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Jarocinie - składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (kwatery nr 3)	jarocinski	Witaszyczki 1A, 63-200 Witaszyczki	VI
195.	Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami MZO SA - składowisko odpadów kwatery 1/3	ostrowski	ul. Staroprzygodzka 138, 63-400 Ostrów Wielkopolski	IX
196.	Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych Sp. z o.o., Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowe-Toniszewo-Kopaszyn,	wągrowiecki	Toniszewo 31 62-104 Pawłowo Żońskie	I
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE				
197.	Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa	Stargardzki	ul. Bogusława IV nr 15, 73-110 Stargard	Szczeciński
198.	„Eko-Mysł” Sp. z o.o., Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	Myśliborski	Dalsze 36, 74-300 Myślibórz	Szczeciński
199.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Regionalny Zakład Odzysku Odpadów w Sianowie, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sianowie, ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów	Koszaliński	ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin	Koszaliński

